

Oulun normaalikoulu

Oulu University Teacher Training School

2014 – 2015

toimintakertomus

Oulun normaalikoulu

Oulun normaalikoulun perusaste (1–6) Koskela

Tullimiehentie 8
90560 Oulu
Kanslia puh. 0294 484691

Oulun normaalikoulun perusaste (0–6) Linnanmaa

Yliopistokatu 48
90570 Oulu
Kanslia puh. 0294 483768 ja 0294 483750

Oulun normaalikoulun perusaste (7–9) ja lukio

Kaitoväylä 7
90570 Oulu
Kanslia puh. 0294 483770 ja 0294 483771

<https://norssiportti oulu.fi/>

Johtava rehtori

Kari Kumpulainen
puh. 0294 483772
kari.kumpulainen@oulu.fi

Perusasteen rehtori

Seija Blomberg
puh. 0294 484690
seija.blomberg@oulu.fi

Perusasteen apulaisrehtori (0–6)

Hannu Juuso
puh. 0294 483765
hannu.juuso@oulu.fi

Perusasteen apulaisrehtori (7–9)

Pasi Hieta
puh. 0294 483773
pasi.hieta@oulu.fi

Lukion rehtori

Eija Kumpulainen
puh. 0294 483774
eija.kumpulainen@oulu.fi

Toimitusryhmä:

Seija Blomberg
Pasi Hieta
Hannu Juuso
Jyrki Kauppinen
Eija Kumpulainen
Kari Kumpulainen
Anja Lindh
Harri Lehtola

Toimituksen avustajat:

Heli Heikkinen
Kirsti Merilä
Riitta Pekkala
Silja Saarijärvi

Kansi:

Markku Lang; kannen kuva Kari Kumpulainen

Paino:

Juvenes Print

Sisällysluettelo

Perusasteen (1–6) Koskela henkilökuntaa	5
Perusasteen (0–6) Linnanmaa henkilökuntaa	7
Perusasteen (7–9) ja lukion henkilökuntaa	9

1. Yleistä ja yhteistä **12**

Lentoon	13
Britta Aaltonen in memoriam	15
Paula Westerlund eläkkeelle	16
30-vuotisansiomerkkejä Norssin veteraaneille	18
Opetusharjoittelu luokanopettajakoulutuksessa	22
Aineenopettajakoulutuksen kuulumisia	22
Unesco-koulutoimintaa	23
Tulevaisuuden peruskoulu	26
OPS-perustetyö	27
OPS 2014 perustetyöryhmässä – tulevaisuutta työstämässä	27
OPStuki 2016 – Paikallisen opetussuunnitelmaprosessin tukikoulutus	28
Tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminta	29
eNorssin syysseminaari 2014 ja iTEC 2010–2014; School in progress -seminaari	31
Future classroom network	32
Koulutusvientä Thaimaahan	33
Norssin jääkäreiden muistolaatta paljastettiin arvokkaassa juhlassa	34
Norssilaiset Washington DC:ssä	36

2. Perusaste **37**

Suuntana yhtenäinen perusopetus	38
DIYLab do it yourself	40
DIYLab yläkoulussa	41
Kalottipilotti Linnanmaan ja Koskelan 4a-luokissa	42
Oulun normaalikoulun kerhotoimintaa lukuvuonna 2014–2015	43
Muumilaakson tuulet	45

2.1 Perusasteen luokat 0–6 Koskela **46**

Koskelan kuulumisia	47
Pikkuparlamentin terveiset	48
Voices of Children	49
Valoa kohti	49
Pihatapahtuma	51
Jokavuotisia liikuntatapahtumia Koskelan koululla	51
Vastarannan siili Koskelassa	52
Koskelan kuudesluokkalaisten leirikoulu	53
Vanhempaintoimikunta Kimppa	54

2.2 Perusasteen luokat 0–6 Linnanmaa **55**

Uuden kynnyksellä	56
Koulun tehtävänä on vahvistaa jokaisen oppilaan osallisuutta	57
Huvikummusta Vaahteramäen kautta Melukylään	59
Hojjakka-solun yhteinen Kevät saapuu! -oppimiskokonaisuus	60
Menestystä filosofian päivän esseetapahtumassa	61

Eurooppalaisten koulujen yhteisön eTwinning-projekti 4ab-luokassa	63
Leirikouluja ja opintokäyntejä	64
Liikkuen tunneilla ja tuntien ulkopuolella	65
Kuoron toiminta luokilla 0–6	66
Soiva sävelsilta	67
Koulukirjaston kuulumisia	67
Salaista agenttitoimintaa koulun kirjastossa	69
Tervetuloa lastenjuhlaamme alanorssille palmusunnuntaina	69
Helmiä lukuvuoden varrelta	71
#Kooditunti monta_askelta_eteenpäin @OulunNormaalikoulu	72

2.3 Perusasteen luokat 7–9 **73**

Yläkoulun kansliasta	74
Biologian valinnainen kurssi: Eläimiä hoidossamme	75
Kuvataideopetus 2014 – 2015: Aurasmaa ja öljyvärejä	76
LUMA – tutki ja kokeile	77
Prevent-hanke	78
Yläkoulun (7–9) oppilaskunta 2014–2015	79
Tabletit jokapäiväisessä koulutyössä	80
LATEX-ohjelmistoa harjoittelijoille	82
TUKEMOn vuosi 2014–15	83
Tukioppilastoiminta 7.–9. luokilla	84

3. Lukio **85**

Lukion kuulumisia	86
Oulun normaalikoulun lukion ja Matemaattisten tieteiden laitoksen yhteistyö	88
OUVIL – Oulun normaalikoulun virtuaalilukio kohti uuden opetussuunnitelman haasteita	88
Lukion oppilaskunnan hallituksen toimintakatsaus	89
Vaihto-oppilaana Suomessa – Oulun normaalikoulu kulttuurien kohtaamispaikkana	91
Mamma Mia! ja muita musikaaleja	91
Norssin lukiolainen biologian olympialaisissa Balilla heinäkuussa 2014	92
Lukion 2014c -ryhmä kansainvälistymässä	93
Antiikkikurssilla juhlamatka ikuiseen kaupunkiin	
Jo 20. Oulun norssin lukiolaisryhmä kulttuurikylvyssä Roomassa tai Ateenassa	94
Suomen normaalikoulujen yhteinen LUTO-hanke	96

4. Oppilas- ja opetusharjoittelijaluettelot **97**

Perusasteen vuosiluokkien 1–6, Koskela oppilaat 2014–2015	98
Perusasteen vuosiluokkien 0–6, Linnanmaa oppilaat 2014–2015	99
Perusasteen vuosiluokkien 7–9 oppilaat 2014–2015	101
Lukion opiskelijat 2014–2015	103
Opetusharjoittelijat 2014–2015	105
Stipendit ja hymypatsaat, Koskela	107
Stipendit, Linnanmaa vuosiluokat 0–6	108
Tiedotuksia	109

Perusasteen (1–6) Koskela henkilökuntaa

Vasemmalta lukien

Eturivi:

Erja Pohjolainen, Hanna-Maija Heikkinen, Outi Laitinen, Seija Blomberg, Anitta Kuivamäki, Laura Salmela, Marja Koskivirta

Toinen rivi:

Outi Takalo, Marja Kosola, Marianne Tallqvist, Helena Nissilä, Riitta Pekkala, Kerttuli Saajoranta, Matti Mikkonen, Seppo Marttinen, Anu Malm, Mika Ruikka

Kolmas rivi:

Terho Granlund, Markku Juopperi, Timo Palmu, Jani Polvinen, Elina Laine-Leiviskä, Sari Huusko, Jouni Isola

Lehtorit ja päätoimiset tuntiopettajat

Blomberg Seija, PkO, FM, KL, FT, perusopetuksen rehtori
Granlund Terho, PkO
Heikkinen Hanna, FM
Juopperi Markku, KM
Koskivirta Marja, KM, MO
Kosola Marja, KM, EO
Kuivämäki Anitta, KM
Laine-Leiviskä Elina, LTO, KM
Laitinen Outi, KM
Malm Anu, KM
Mikkonen Matti, KM, AMK medianomi
Nissilä Helena, KM
Palmu Timo, PkO, EO
Pohjolainen Erja, KM
Polvinen Jani, KM
Ruikka Mika, KM
Saajoranta Kerttuli, PkO, EO
Salmela Laura, KM
Takalo Outi, LTO, KM
Tallqvist Marianne, KM

Sivutoimiset opettajat

Bettini Lucia, roomalais-katolinen uskonto
Dinh Heidi, vietnam
Iidle Abdiaziz, somali
Mannan Abdul, FT, islamuskonto
Prauda Pia, TM, ortodoksiuskonto
Saukkonen Aili, FM, venäjä

Muu henkilökunta

Huusko Sari, koulunkäynninohjaaja
Isola Jouni, koulunkäynninohjaajajärjoittelija
(1.8.2014–31.1.2015)
Marttinen Seppo, virastomestari
Mikola Terhi, PsM, neuropsykologiaan erikoistuva
koulupsykologi (31.12.2014 saakka)
Pekkala Riitta, koulusihteeri
Seikkula Mira, KM, koulukuraattori (31.12.2014
saakka)
Hiltunen Veera, kouluavustaja (28.8.–19.12.2014)
Keränen Anna-Sofia, kouluavustaja (7.1.–18.3.2015)
Nurmesjärvi Antti, kouluavustaja (19.1.–29.5.2015)

Perusasteen (0–6) Linnanmaa henkilökuntaa

Vasemmalta lukien

Eturivi:

Kirsti Merilä, Anja Lindh, Marjatta Kaikkonen, Mervi Kempainen, Kaisa Marjamaa, Kirsti Karhumaa, Aila Hartikainen, Sanna Kaijalainen

Toinen rivi:

Johanna Stevenson, Matti Huttunen, Riitta Pääaho, Anne Korkeakoski, Mervi Sirén, Terhi Mikola, Vuokko Kangas, Auli Halme, Marja Kosola, Elisa Väänttilä, Raija Haapalahti, Erkki Pekkala, Pasi Kurttila, Raija Kärkkäinen

Kolmas rivi:

Pekka Tokola, Hannu Juuso, Auli Siitonen, Jaana Anttonen, Maria Laiho, Vikke Vänskä, Kaisu Kangas, Eero Hietapelto, Aleks Tanner, Markku Veteläinen

Lehtorit ja päätoimiset tuntiopettajat

Anttonen Jaana, KM, KTO
Haapalahti Raija, PkO, KM, EO
Halme Auli, KM
Hartikainen Aila, KM
Hietapelto Eero, KM
Juuso Hannu, PkO, KT, perusasteen apulaisrehtori
Kaijalainen Sanna, KM
Kaikkonen Marjatta, PkO, FM, KT
Kangas Kaisu, LTO, KM
Kangas Vuokko, FK, KM
Karhumaa Kirsti, PkO, KM
Kempainen Mervi, PkO, KM, Terveystieto ao
Kontturi Heikki, KM (vv. 1.8.2014–30.6.2015),
sij. Tanner Aleks, KM
Korkeakoski Anne, FM
Kosola Marja, KM, EO
Kurttila Pasi, KM
Kärkkäinen Raija, KM
Marjamaa Anna-Kaisa, KM
Pekkala Erkki, PkO, KM
Siitonen Auli, KM
Sirén Mervi, KM, MO
Stevenson Johanna, KM
Tiainen Outi, KL (vv. 1.8.–31.12.2014),
sij. Laiho Maria, KM
Tokola Pekka, PkO, KM
Veteläinen Markku, KM
Vänskä Viljo, PkO, KL
Vänttilä Elisa, FM

Muu henkilökunta

Lindh Anja, FM, KL, amanuenssi, kirjasto
Merilä Kirsti, toimistosihtööri
Mikola Terhi, PsM, neuropsykologiaan
erikoistuva, koulupsykologi 31.12.2014 asti
Turpeinen Harri, virastomestari
Väisänen Reijo, virastomestari

Koskela Akseli, kouluavustaja 18.8.2014–17.2.2015
Lapinoja Sanna, kouluavustaja 11.8.2014–18.2.2015
Risku Elina, kouluavustaja 18.8.2014–17.2.2015
Sinha Deepika, kouluavustaja 2.2.–18.6.2015

Sivutoimiset opettajat

Bettini Lucia, roomalais-katolinen uskonto, italian
kieli
Bezzi Farid, arabian kieli
Dinh Heidi, vietnamin kieli
Mannan Abdul, islamuskonto
Prauda Pia, TM, ortodoksiuskonto
Serova Irina, venäjän kieli

Perusasteen (7–9) ja lukion henkilökuntaa

Vasemmalta lukien

Eturivi:

Mari Kola, Merja Marjakangas, Pasi Hieta, Kari Kumpulainen, Eija Kumpulainen, Anna-Leena Ahlfors-Juntunen, Riikka Kiiveri-Raappana, Tea Huttula, Paula Westerlund, Liisa Vilppola, Eija Paasi

Toinen rivi:

Tuuli Koiranen, Anu Törmi, Leena Jauho, Sinikka Raappana, Jarmo Mustikka, Harri Lehtola, Sirkku Leppilahti, Sirpa Määttä, Katrimaija Lehtinen-Itälä, Jyrki Kauppinen, Katja Leinonen, Marjaana Kauppinen, Virpi Sivonen-Sankala, Hanne Kokko, Heli Heino

Kolmas rivi:

Hanna Mansikka, Mira Seikkula, Jari Honkanen, Esko Kemppainen, Tuomo Talala, Markku Kuorilehto, Timo Ylinampa, Matti Hasari, Eero Ijäs, Salla Päivärinta, Hellevi Kupila, Silja Saarijärvi

Neljäs rivi:

Ilpo Karjalainen, Juha Wedman, Markku Lang, Hannele Siljander, Terhi Ylöniemi, Lasse Kemppainen, Ari Heimonen, Tytti Haapamäki, Erkki Matala-aho, Riitta Pääaho

Lehtorit ja päätoimiset tuntiohjaajat

Ahlfors-Juntunen Anna-Leena, FK, englanti
 Eskola Sari, FM, äidinkieli ja kirjallisuus, suomi toisena kielenä
 Hasari Matti, FM, matemaattiset aineet, tietotekniikka
 Haapamäki Tytti, KM, TaM, kuvataide, tekstiilityö
 Heimonen Ari, FT, matematiikka (vv. 9.2.–10.5.2015) sij. FM, Elina Kaarela
 Heino Heli, FM, saksa
 Hieta Pasi, FM, perusasteen rehtori, historia ja yhteiskuntaoppi, uskonto
 Honkanen Jari, FM, historia ja yhteiskuntaoppi
 Huttula Tea KM, EO, erityisopetus
 Ijäs Eero, FM, matemaattiset aineet, tietotekniikka
 Jauho Leena, FL, ranska
 Karjalainen Ilpo, LitM, liikunta
 Kauppinen Jyrki, FM, englanti
 Kempainen Esko, FM, biologia ja maantiede (vv. 23.1.2015 – 22.4.2015) sij. FM, Emilia Packalén
 Kempainen Lasse, FL, äidinkieli ja kirjallisuus
 Kiiveri-Raappana Riikka, KM, kotitalous, käsityö ja terveystieto
 Kokko Hanne, FM, opinto-ohjaus
 Korpi Satu, KM, musiikki
 Kumpulainen Eija, FM, lukion rehtori, matematiikka
 Kuorilehto Markku, FL, TM, historia, yhteiskuntaoppi ja uskonto
 Kupila Hellevi, FL, matematiikka
 Lang Markku, KM, TaM, kuvataide (vv. 2.10.2014–30.6.2015) sij. TaM Hilla Vierelä
 Lapinoja Kari Pekka, FK, KT, uskonto, psykologia ja filosofia
 Lassila Aune, LitK, liikunta ja terveystieto
 Lehtinen-Itälä Katrimaija, FM, historia ja yhteiskuntaoppi
 Lehtola Harri, FM, äidinkieli ja kirjallisuus
 Leinonen Katja, FM, matemaattiset aineet
 Leppilahti Sirkku, FM, äidinkieli ja kirjallisuus (vv. 1.9.2014–31.3.2015) sij. FM Aino Nuortimo
 Mansikka Hanna, FM, matemaattiset aineet
 Marjakangas Merja, FM, englanti, ruotsi
 Matala-aho Erkki, FM, matematiikka ja fysiikka
 Mustikka Jarmo, KM, tekninen työ
 Määttä Sirpa, FM, biologia ja maantiede
 Ojakoski Matti, FM, historia ja yhteiskuntaoppi
 Paasi Eija, FM, biologia ja maantiede
 Peltonen Kirsi, FM, äidinkieli ja kirjallisuus, elämäntutkimustieto, suomi toisena kielenä
 Päivärinta Salla, FM, kemia ja fysiikka

Raappana Sinikka, FM, KL, englanti
 Santalo Juha, FM, ruotsi
 Siljander Hannele, TM, KM, uskonto, psykologia ja filosofia
 Sivonen-Sankala Virpi, FM, englanti ja ranska
 Talala Tuomo, FM, matemaattiset aineet
 Törmi Anu, KM, opinto-ohjaus
 Vaaraniemi Pekka, FM, matemaattiset aineet
 Wedman Juha, FM, biologia, maantiede ja terveystieto
 Vilppola Liisa, KM, erityisopetus
 Ylinampa Timo, FM, ruotsi
 Ylöniemi Terhi, KM, kotitalous ja terveystieto

Sivutoimiset opettajat

Bezzi Farid, arabian kieli
 Bettini Lucia, roomalaiskatolinen uskonto
 Mannan Abdul, FT, islamin uskonto
 Prauda Pia, TM, ortodoksiuskonto

Muu henkilökunta

Heikkinen Heli, toimistosihteri
 Kauppinen Marjaana, laboratoriomestari
 Kola Mari, koulunkäynninohjaaja
 Korhonen Leo, erikoislaboratoriomestari
 Mikkola Heikki, atk-suunnittelija
 Mikola Terhi PsM, neuropsykologiaan erikoistuva koulupsykologi 31.12.2014 saakka
 Saarijärvi Silja, koulusihteri
 Seikkula Mira, KM, koulukuraattori 31.12.2014 saakka

Oulun normaalikoulun johtokunta

Nurmivuori Marjut, johtokunnan puheenjohtaja, varalla Veteläinen Juha (Oulun kaupunki)

Taskinen Pirkko, varalla Tuominen Katja (lukio, huoltaja)

Keskitalo Salla, varalla Hulkkonen Annukka (Linnanmaa 0–6, huoltaja)

Ollikainen Kari, varalla Kuokkanen Janne (Koskela, huoltaja)

Jämsä-Uusitalo Vaili, varalla Saukkonen Riikka-Maria (Linnanmaa 7–9, huoltaja)

Saajoranta Kerttuli, varalla Veteläinen Markku (opettajat 0–6)

Lehtinen-Itälä Katrimaija, varalla Kiiveri-Raappana Riikka (opettajat 7–9 ja lukio)

Merilä Kirsti, varalla Saarijärvi Silja (muu henkilökunta)

Kielinen Marko, varalla Salakka Markku (Kasvatustieteiden tiedekunta, koulutusdekaani)

Takalo Susanna, varalla Hyvönen Pirkko (Kasvatustieteiden tiedekunta)

Sivonen Jari, varalla Lepistö Kirsi (Humanistinen tiedekunta)

Hästö Peter (Luonnontieteellinen tiedekunta)

Rautiainen Saara, varajäsen Ruka Paavo (lukio, opiskelija)

Strömberg Petteri, varajäsen Hekkala Mikael (7–9 oppilas)

Yhteiset palvelut

Linnanmaa

Kouluruokailu

Kouluruokailusta on vastannut Fazer Food Services Oy. Henkilökunta: ravintolaesimies Taina Pikkuaho, kokki Marketta Matero, ravintolatyöntekijät Kaisa Sarkkinen ja Heidi Ojantakanen, kassatarjoilijat Helena Parkkinen, Sirkka Pernu.

Oppilas- ja opiskelijahuolto

Perusasteella syyslukukaudella 2014 koulupsykologina on toiminut Terhi Mikola ja koulukuraattorina Mira Seikkula. Koulupsykologi- ja koulukuraattoripalveluista on vastannut 1.1.2015 alkaen Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalveluiden oppilashuoltoyksikkö. Koulupsykologina on toiminut 9.3.2015 alkaen Sanna Kärmeniemi ja koulukuraattorina 16.2.2015 alkaen Sirpa Poussu.

Lukion opiskelijahuollosta 1.8.2014 alkaen on vastannut Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalveluiden opiskelijahuoltoyksikkö. Koulupsykologina on toiminut Tiina Haverinen ja koulukuraattorina Paula Koskinen.

Siivous- ja kiinteistöhuolto

Siivouksesta ja kiinteistöhuollosta on vastannut Coor Service Management LP Oy.

Terveydenhuolto

Terveydenhuollosta on vastannut Oulun kaupungin terveyskeskus. Koululääkärinä on toiminut terveyskeskuslääkäri Kati Alakärppä ja terveydenhoitajana perusasteella Riitta Pääaho sekä lukiossa Johanna Haverinen.

Koskela

Kouluruokailu

Kouluruokailusta on vastannut Fazer Food Services Oy. Henkilökunta: Katja Juntunen (11.8.–23.9.2014), Tuula Pitkänen (23.9.2014 alkaen) ja Taina Marttila (18.8.2014 alkaen).

Oppilashuolto

Perusasteella syyslukukaudella 2014 koulupsykologina on toiminut Terhi Mikola ja koulukuraattorina Mira Seikkula. Koulupsykologi- ja koulukuraattoripalveluista on vastannut 1.1.2015 alkaen Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalveluiden oppilashuoltoyksikkö. Koulupsykologina on toiminut 9.3.2015 alkaen Sanna Kärmeniemi ja koulukuraattorina 16.2.2015 alkaen Sirpa Poussu.

Siivous- ja kiinteistöhuolto

Siivouksesta on vastannut SOL Palvelut Oy ja kiinteistöhuollosta Coor Service Management LP Oy.

Terveydenhuolto

Terveydenhuollosta on vastannut Oulun kaupungin terveyskeskus. Koululääkärinä on toiminut terveyskeskuslääkäri Janne Liimatainen ja terveydenhoitajana Kirsti Myllyniemi.

1. Yleistä ja yhteistä

Lentoon

Point of No-Return (PNR) on ammattilentäjille tuttu käsite. PNR määrittelee pisteen, josta moottoria käyttävä lentolaite ei enää pysty palaamaan takaisin lähtökentälle. Koululaitos elää alati pisteessä PNR – me emme pysty, emmekä myöskään halua palata takaisin entiseen. Matkaamme uupumatta eteenpäin kohti tuntematonta määränpäätä. Vaikka olemme pitkälti säiden ja luonnonvoimien armoilla, luotamme siihen, että polttoaine riittää ja että täydennystä on saatavilla. Mikäli aiomme matkalamme saavuttaa jotain suurta, rohkeuttamme kotellaan monta kertaa. Tiedämme myös, että perille saavumme joka päivä, emmekä silti koskaan.

Lukuvuonna 2014–2015 teimme matkaa varsin vilkkaissa ja toiminnantäyteisissä tunnelmissa. Norssi-koneemme matkustajalistaista selviää, että syksyn 2014 tilastojen mukaan Oulun normaalikoulun perusasteella opiskeli 814 oppilasta ja lukiossa 244 opiskelijaa, yhteensä oppilasmäärä oli 1058. Tässä on lisäystä 19 oppilasta edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilökunnan määrä säilyi lähes ennallaan. 1.1.2015 voimaan tulleen oppilas- ja opiskelijahuoltolain muutoksen johdosta koulumme kuraattori ja psykologi siirtyivät kuitenkin toisten työnantajien palvelukseen. Vastuu mainittujen palvelujen hoitamisesta siirtyi samaan aikaan Oulun kaupungille.

Lentopäiväkirjamme kertoo monista merkkitapahtumista, joita olivat mm. Tulevaisuuden peruskoulu -seminaari ja siihen liittynyt opetus- ja kulttuuriministeri Krista Kiurun vierailu 20.11.2014, jääkärilaatan paljastusjuhla 27.11.2014, Armenian pedagogisen yliopiston rehtorin vierailu 25.11.2014 sekä useat Thaimaasta koulullemme saapuneet täydennyskoulutusryhmät. Vastavuoroisesti monet koulumme opettajat ja oppilaat tekivät vierailuja lukuisiin kohteisiin Suomessa ja ulkomailla. Kansallisen ja koulukohtaisen opetussuunnitelman kehittäminen työllisti henkilökuntaamme kovin. Merkittävää oli myös vilkas yhteydenpito yhteistyökumppaneihimme, joista voi erityisesti mainita Opetushallituksen kutsusta käynnistyneen yhteistyön Bill & Melinda Gates -säätiön kanssa.

Merkittävä huoltosopimus koneellemme laadittiin, kun Oulun normaalikoulu sai uuden kumpprofessorin. Kasvatustieteiden professori Kirsti Lonka Helsingin yliopistosta vieraili koulullamme syksyllä 2014, jolloin hän lupautui tähän tehtävään.

Ohjaamoyhteistyön sujuminen on lentämisessä hyvin tärkeää. Niinpä osallistuimme aktiivisesti harjoittelukoulujen yhteisen eNorssi-verkoston toimintaan. eNorssin syysseminaari järjestettiin Oulussa 11.–12.9.2014. Tapahtumapaikkana oli pääosin Oulun yliopiston Saalastinsali. Tässä seminaarissa julkaistiin koulumme toimittamana harjoittelukoulujen yhteisjulkaisu ”Research-based school and teacher education”.

Mikään kone ei lennä, ellei sitä huolleta säännöllisesti. Mittavista korjaustoimista huolimatta koulumme Linnanmaan yksiköitä pitkään vaivanneet sisäilmaongelmat eivät valitettavasti vielä täysin väistyneet. Vaikka viimeisimmät mittaus tulokset osoittivat sisäilman laadun parantuneen merkittävästi parin vuoden takaisesta, muutamat henkilökuntamme jäsenistä oirehtivat tiloissamme edelleen. Niinpä kiinteistöjen peruskorjausta tai mahdollista uudisrakennusta pohditaan yhteistyössä Oulun yliopiston tilahallinnon kanssa.

Lentäminen maksaa, mutta onneksi harjoittelukoulun talousluvut vuodelta 2014 olivat kuitenkin verrattain vakaat. Tilikaudella syntyi ylijäämää noin 47.000 euroa, vaikka talousarvio oli jonkin verran alijäämäinen. Ylijäämän taustalla oli aiemmin laadittu talouden tasapainottamisohjelma, jota noudatettiin tiukasti. Säästöistä huolimatta koulu kiinteistöissä tehtiin jonkin verran käyttäjälähtöisiä tilamuutoksia, ja lisäksi tietoteknisiä laitteita hankit-

Lentoon! Oulu International Airshow 2014. Kuva Kari Kumpulainen

tiin pedagogisen toiminnan tueksi niin perusasteelle kuin lukioon.

Lentotoimintaamme pitkälti säätelevänä elementinä normaalikoulun johtokunta työskenteli sille säädetyllä tavalla. Johtokunnan jäsenet olivat aidoisti kiinnostuneita koulun kehittämisestä, ja monet heistä olivat toimissaan varsin aktiivisia. Lämpimät kiitokset erityisesti Marjut Nurmivuorelle, joka teki erinomaista työtä johtokunnan puheenjohtajana! Suuri kiitos hedelmällisestä yhteistyöstä myös kaikille Oulun yliopiston toimijoille, erityisesti oman emotiedekuntamme kasvatustieteiden tiedekunnan henkilökunnalle.

Onnistuneen lennon takaa ammattitaitoinen ja hyvin koulutettu henkilökunta. Suuret kiitokset siis yhteistyöstä koulumme rehtoreille, opettajille sekä muulle henkilökunnalle. Teidän kanssanne lentämi-

nen on mukavaa ja turvallista. Kiitos myös matkustajillemme – oppilaille ja heidän huoltajilleen sekä tietysti loistaville opetusharjoittelijoillemme. Toivottavasti nautitte lennostamme. Tervetuloa uudestaan!

Hyvää lukuvuoden päätöstä kaikille – Happy Landings!

Toukokuussa 2015

Kari Kumpulainen, KT

CPL(A)/IR/FI

Oulun yliopiston harjoittelukoulun johtava rehtori

Britta Aaltonen in memoriam

Koulumme pitkäaikainen luokanlehtori Britta Aaltonen kuoli 5.12.2014 Oulussa 93-vuotiaana. Britta syntyi 11.4.1921 Helsingissä. Hän opiskeli Tornion seminaarissa alakansakoulun opettajaksi ja täydensi myöhemmin opintojaan hospitanttikurssilla Hämeenlinnassa.

Opettajanuransa alussa Britta Aaltonen työskenteli kansakouluopettajana muun muassa Sallassa. Vuodesta 1953 alkaen hän toimi opettajana Teuvo Pakkalan kansakoulussa. Samoihin aikoihin hän alkoi työskennellä myös opettajankoulutuksen parissa, sillä koulussa oli tällöin Oulun väliaikaisen opettajakorkeakoulun harjoitusluokkia. Vuosina 1961–1984 Britta toimi Oulun opettajanvalmistuslaitoksen harjoituskoulun opettajana ja vuodesta 1974 alkaen Oulun normaalikoulun ala-asteen luokanlehtorina.

Pitkän työuransa aikana Britta Aaltonen oli kiinnostunut ajankohtaisista pedagogisista virtauksista ja koulun kehittämisestä. Hän osallistui aktiivisesti opettajakorkeakoulun professori Aatto Kaljusen lukemisen kokeiluun. Kokeilutoiminnan tuloksena ilmestyi aapinen, jossa Britta oli yhtenä kirjoittajana. Professori O.K. Kyöstiön esimieskaudella 1960–70-luvulla Britta oli mukana innovatiivisissa kokonaisopetuskokeiluissa. Lisäksi hän oli kiinnostunut yhdysluokkaopetuksen kehittämisestä.

Britta Aaltonen osallistui vuosikymmenten ajan aktiivisesti erilaisiin yhteiskunnallisiin luottamustoimiin. Hän oli mukana Oulun kaupunginvaltuustossa, seurakunnan ja Osuuspankin hallintoelimissä sekä partio- ja eläkeläisjärjestöissä.

Kollegat muistavat Brittan turvallisena, luotettavana ja ymmärtäväisenä ”äitihahmona”. Hänessä oli pitkän elämän aikana kertyneiden kokemusten myötä syntynyttä elämänviisautta, joka ilmeni lähimmäisiin kohdistuneena myötätuntona, avoi-

Kuva Pertti Kaikkonen

muutena ja oikeudenmukaisuutena. Hyvät tavat, ystävällinen käytös ja huumorintaju olivat tunnusomaisia hänelle. Ymmärtäväisyys ja kunnioitus tulivat esiin myös hänen suhtautumisessaan oppilaisiin ja heidän vanhempoihinsa.

Marjatta Kaikkonen, Anja Lindh ja Vikke Vänskä

Paula Westerlund eläkkeelle

Musiikin lehtori, ML, Huk, director cantus Paula Westerlund jäi hyvin ansaitulle eläkkeelle 30.9.2014. Paula teki kunnioitettavan pitkän ja ansiokkaan uran Oulun normaalikoulun yläasteen ja lukion musiikin lehtorina – peräti 29 vuotta ja 2 kuukautta.

Vahva musikaalisuus on yleensä pitkälti perinnöllistä, mutta liekö ollut ympäristölläkin vaikutusta Paulan suuntautumiseen musiikin alalle. Paula syntyi Savonlinnassa, joka on tunnettu oopperakaupunkina aina vuodesta 1912 saakka. Oopperajuhlat olivat tehneet vaikutuksensa nuoreen koulutyttöön jo varhain. Valmistuttuaan Sibelius-Akatemiasta koulumusiikkiosastolta musiikinopettajaksi ja työskenneltyään ensimmäisen virkavuotensa Vantaalla Paula palasi kotikaupunkiinsa Savonlinnaan opettajankoulutuslaitoksen soiton lehtoriksi kahdeksi vuodeksi. Eikä oopperanäyttämökään jäänyt kokematta, sillä lauluvuosia Savonlinnan oopperakuorossa kertyi peräti seitsemän.

Paula siirtyi vuonna 1978 Ouluun, missä hän aluksi toimi Oulun lastentarhaopettajaopiston musiikkipedagogiikan lehtorina vuosina 1978–1985. Tällä kaudella kertyi lisäksi jatko-opintoja muun muassa Unkarissa Kodály-instituutissa, Forrai Katalin varhaiskasvatuksen osastolla ja Oulun konservatoriossa. Tämän jälkeen alkoi Oulun normaalikoulun musiikin lehtorin virkaura vuonna 1985 jatkuen eläkkeelle jäämiseen saakka.

Musiikin lehtorina Paula on tunnettu hyvin oppilaskeskeisistä, musiikin tuottamiseen, esittämiseen ja yhteisöllisyyteen aktivoivista työtavoista. Hän on säännöllisesti jaksanut järjestää erilaisia konsertteja, projekteja, musikaaleja, koululaismessuja, musiikki-teatteriprojektioita sekä lukion musiikin kurseihin syventävästi ja selkeästi integroituvia elämyksellisiä opintomatkoja Lontooseen ja Wieniin. Jopa viimeisenä työpäivänään Paula järjesti oppilaineen mielihinpainuvan konsertin Pyhän Luukkaan kappelissa. Tämä kaikki kuvastaa Paulalle persoonallista tapaa organisoida ja ideoida työ perusteellisesti loppuun saakka voimia säästämättä.

Normaalikoulun musiikkitoimintaan on kuulunut olennaisesti myös kokeilutoiminta, esimerkiksi englanninkielinen musiikinopetus ja ala-asteelta siirtyneiden musiikkipainotteisten luokkien tehostetun musiikinopetuksen huomioiminen koulutyössä. Alakoulun kuoron kanssa on aktiivisesti tehty yhtenäisen peruskoulun periaatteella koulun

ja yliopiston juhliin esityksiä, joihin ovat osallistuneet ala- ja yläkoulun sekä lukion oppilaat. Koskelan norssin vihkiäisjuhlassa esiintyivät kaikkien yksikköjen oppilaat soittaen ja laulaen suurkuorossa.

Normaalikoulun lehtorin työnkuvaan liittyy olennaisesti ja keskeisesti myös opetusharjoittelun koordinointi, ohjaustyö sekä siihen liittyvä tieteellinen toiminta. Lähes kaikki Oulun musiikkikasvatuksen opiskelijat ovat suorittaneet suurimman osan opetusharjoittelustaan Paulan ohjauksessa Oulun normaalikoulun yläasteella ja lukiossa. Paula on suunnitellut ja organisoinut myös kentällä tapahtuvaa opetusharjoittelua sekä toiminut Koulujen Musiikinopettajat ry:n ja Oulun seudun musiikinopettajat ry:n keskeisissä tehtävissä. Tulevassa vuoden 2016 opetussuunnitelmassamme on ”kädenjälki” Paulalta, sillä hän toimi musiikin oppiaineen perustetyöryhmässä Opetushallituksen kutsumana vuosina 2013–2015.

Paula on aina arvostanut laajaa osaamista koulumusiikissa ja musiikin eri lajien ja aikakausien sisällyttämistä opetuksen osaksi nuorisomusiikin lisäksi. Perinteen rinnalla hän on huolehtinut myös osaamisestaan tieto- ja musiikkiteknologian soveltamisessa koulutyöhön.

Tämän laajan musiikkikasvatuksen tehtäväkentän lisäksi on Paulan merkittävä sivutyö ollut Oulun NMKY:n poikakuoron johtaminen. Harjoituskuoroa Paula johti vuosina 1986–1989 ja edustuskuoroa vuosina 1995–2003. Täysipainoinen poikakuorotyö

Syksyiset sävelet -konsertti 29.9.2014 ja jäähyväiset. Monenlaista musiikkia ikimuistettavien norssilaisten kanssa yli 29 vuotta. Sydämellinen kiitokseni koko työyhteisölle. Paula Westerlund

on yksi antoisimmista, mutta myös vaativimmista kuorolajeista. Siinäkin Paula toteutti sinnikkäästi suunnittelua, tiedottamista, levytyksiä, kansainvälistä toimintaa, kuorofestivaalien ja konserttimatkojen järjestelyjä muun muassa Ruotsiin, Saksaan, Unkariin, Viroon ja Englantiin. Paulan työ on huomioitu useilla ansiomerkeillä niin KMO:ssa, Sulasolin Nuorten kuoroliitossa kuin Oulun yliopistossakin. Director Cantus -arvonimi on luovutettu hänelle Oulun musiikkielämän rikastuttamisesta kiitettävällä uutteruudella ja taidolla. KMO ry:n ansiomitali sinisellä ruusukkeella ja yhdistyksen kunniajäsenyys kruunasivat Paulan viimeisen koulupäivän 30.9.2014 iltakutsuilla Paulan ja Juhanin kauniissa ja vieraanvaraisessa kodissa.

Laulaminen, sekä solistinen että kuorolaulu ovat olleet Paulalle itselleenkin aina tärkeitä ilmaisukeinoja. Hänen esiintymisiään on leimannut luotettava ja huolellinen ammattitaito. Allekirjoittanut on ollut "laulukamu" Paulan kanssa jo Tuiran Kamarikuoron ajoilta 1970-luvun lopulta ja Sofia Magdalena -yhtyeen alkua ajoista 1991 vuoteen 2012 saakka. Barokin ja klassismin keskeisimmät passiot, messut ja kantaatit sekä suomalainen hengellinen ohjelmisto levytyksineen on ollut yhteinen harrastuksemme. Olemme kollegiaalisesti kouluttautuneet, kurssitautuneet ja pitäneet huolta instrumenteistamme Cambridgessa vanhan musiikin kursseilla kapelli-

mestari Edward Wickhamin johdolla St. Catherinen collegessa sekä muuallakin Euroopassa King's Singers -yhtyeestä tunnettujen Nigel Perrinin ja Jeremy Jackmanin johdolla vuodesta 2012 alkaen. Olemme kulkeneet yhteisillä kuoromatkoilla Euroopassa esimerkiksi Bachin jalanjäljillä, Vatikaanissa, Pohjoismaissa ja nyt viime vuosina esimerkiksi Wienissä, Pariisissa ja Münchenissä. Olemme olleet opettajavaihdossa Murcian yliopiston musiikkikasvatuksen kautta useilla Murcian alueen kouluilla, tulivuorenpurkauksista huolimatta! Paulan kanssa on niin helppo matkustaa, sillä jälleen hän organisoii, tutkii metroreitit ennakkoon ja tietää hyvät ... kenkäkaupt. Kutsunkin häntä nimellä "Mrs Map". Toivottavasti pysymme kartalla vielä pitkään kollegani ja hyvän ystäväni kanssa.

Ylläolevasta hiukan epävirallisemmasta osuudesta huolimatta olen vakuuttunut siitä, että koko Norssi, opettajien Kärttynät-lauluyhtyettä myöten kiittää Paulaa työtoveruudesta ja ansiokkaasta työurasta musiikkipedagogina ja opettajankouluttajana. Toivotamme hyviä vapaapäiviä ja mumminpäiviä Paulalle ja tyttärenpojalle pikku-Eelikselle!

Kirsti Karhumaa

30-vuotisansiomerkkejä Norssin veteraaneille

Leena Jauho, Hannu Juuso, Esko Kempainen, Matti Ojakoski, Erkki Pekkala ja Virpi Sivonen-Sankala saivat Tieteellisten seurain valtuuskunnan tiedeyhteisön kultaisen ansiomerkin 30 vuoden palveluksesta.

Hannu Juuso

Apulaisrehtori, KT Hannu Juuso valmistui peruskoulunopettajaksi vuonna 1980 Oulun opettajankoulutuslaitoksesta. Kasvatustieteen maisterin tutkinto koulutuksen hallinnon, suunnittelun ja tutkimuksen koulutusohjelmassa valmistui kaksi vuotta myöhemmin. Hannun opettajanura alkoi tuntiopettajana Norssissa vuosina 1981–82. Tämän jälkeen hän toimi Oulun kaupungin virassa Myllytullin koulussa vuosina 1982–83. Oulun normaalikoulun luokanopettajana toimivan lehtorin virkaan hänet nimitettiin vuonna 1983.

Hannun työuraan kuuluu myös muutaman vuoden tutkimustyö Oulun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnassa ja opiskelu Yhdysvalloissa Montclairin valtion yliopistossa 1990-luvun alussa. Koulun ja

opettajankoulutuksen kehittäminen sekä kasvatustieteiden filosofiaan ja pedagogiseen toimintaan kytkeytyvä tutkimustyö ovat olleet – ja ovat edelleen – merkittävissä asemassa hänen työssään. Näistä teemoista Hannu on julkaissut kymmeniä tieteellisiä artikkeleita alan kansainvälisissä lehdissä ja kokoomateoksissa. Hän on osallistunut aktiivisesti oman alansa kotimaisten ja ulkomaisiin konferensseihin sekä ollut mukana toimittamassa useita työhönsä liittyviä kotimaisia kokoomateoksia. Syksyllä 2007 valmistuneessa väitöskirjassa *Child, Philosophy and Education – Discussing the Intellectual Sources of Philosophy for Children* tarkasteltiin filosofian opetuksen filosofiaan sekä eurooppalaiseen ja anglo-amerikkalaiseen pedagogisen ajattelun traditioon kytkeytyviä teorianhistoriallisia perusteita. Oman työnsä ohella Hannu ohjaa tutkimusalueensa jatko-opiskelijoita.

Hannun asiantuntemusta ja laajaa kansainvälistä yhteistyöverkostoa on käytetty useiden kotimaisten konferenssien järjestelytoimikunnissa ja arviointilautakunnissa. Hän on toiminut pitkään eurooppalaisen SOPHIA-järjestön (European Foundation of Doing Philosophy with Children) hallituksessa

Tieteellisten seurain valtuuskunta myönsi Oulun yliopiston esityksestä tiedeyhteisön kultaisen ansiomerkin 30 vuoden palveluksesta tieteen hyväksi kuudelle Oulun normaalikoulun työntekijälle. Yliopiston järjestämässä tilaisuudessa 18.2.2015 merkin vastaanottivat vas. apulaisrehtori Hannu Juuso sekä lehtorit Virpi Sivonen-Sankala, Esko Kempainen, Erkki Pekkala ja Matti Ojakoski. Merkin saaneista ei tilaisuuteen päässyt lehtori Leena Jauho. Kuva ja teksti Matti Ojakoski

sekä *Childhood and Philosophy* -lehden vertaisarvioitsijana (refereena). Hannu on Suomen filosofiaa lapsille, nuorille ja yhteisöille -järjestön hallituksen jäsen.

Hannu on toiminut alusta asti Oulun normaalikoulun pedagogisen tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistiimin puheenjohtajana. Hän on Suomen harjoittelukouluverkoston tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminnan toinen puheenjohtaja sekä harjoittelukoulujen eNorssi-verkoston johtoryhmän jäsen.

Hannu on arvostettu opetusharjoittelun ohjaaja ja opettajankouluttaja. Työuransa aikana hän on pitänyt lukuisia oman alansa kurssi- ja opintokokonaisuuksia sekä koti- että ulkomaisissa yliopistoissa. Lisäksi hän on ollut mukana erityisesti filosofian opetukseen liittyvän opettajankoulutus- ja oppimateriaalin kehittämistyössä yhteistyössä alan koti- ja ulkomaisten asiantuntijoiden ja kustantajien kanssa. Ansioihin kuuluu myös työskentely Opetushallituksessa useiden valtakunnallisten opetussuunnitelmauudistusten asiantuntijatehtävissä. Vuodesta 2013 Hannu on toiminut Linnanmaan alanorssin apulaisrehtorina.

Erkki Pekkala

Lehtori, KM Erkki Pekkala valmistui peruskoulunopettajaksi vuonna 1981 Oulun opettajankoulutuslaitoksesta. Opettajanura Norssissa alkoi heti valmistumisen jälkeen. Kahden vuoden norssisijaisuuden jälkeen Erkki sai viran Oulun kaupungilta Myllytullin koulussa vuonna 1983. Vuoden kuluttua oli edessä paluu Norssiin, aluksi viransijaisuuteen ja vuodesta 1989 lähtien luokanlehtorin virkaan. Kasvatustieteiden maisterin tutkinto valmistui vuonna 1988.

Erkki on ollut mukana opetusharjoittelun kehittämisessä koko norssiuransa ajan. Aluksi hän toimi opettajankoulutuslaitoksen opetusharjoittelun ohjauskunnan jäsenenä ja sihteerinä, myöhemmin opetusharjoittelun koordinaattorina Linnanmaan alakoulussa ensin Vesa Virran, sitten Auli Halmeen kanssa. Erkki on saanut arvostusta myös opiskelijajärjestöjen taholta. Suomen Opettajaksi Opiskelevien liitto SOOL ry valitsi hänet vuonna 2013 vuoden harjoittelun ohjaajaksi.

Erkki on osallistunut koulun tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoimintaan. Hän on ensimmäisiä tutkivan oppimisen periaatteita soveltaneita ja kehittäneitä opettajia koulussamme ja maassamme. Uransa aikana Erkki on ollut mukana monen oppi-

neen kehittämisessä. Erityisenä kiinnostuksen kohteena on ollut fysiikka-kemia. Tällä hetkellä ajankohtainen hanke on sulautuvan oppimisen (blended learning) pilottikokeilu. Koulun kirjastotyöryhmän jäsenenä Erkki on edistänyt koulukirjaston toimintaa ja kirjallisuuden opetusta.

Opetus- ja ohjaustyönsä ohella Erkki on ollut tuoteliias oppimateriaalin laatija. 1980–1990-luvulla hän osallistui valtakunnallisen raittiuskasvatusmateriaalin sekä luonnontiedon opettajamateriaalin laatimiseen. Laajin kirjaprojekti on ollut ympäristö- ja luonnontiedon, biologian ja maantiedon sekä fysiikan ja kemian Pisara-sarja, joka on ilmestynyt WSOYn/SanomaPron julkaisemana. Kirjasarja on ollut hyvin suosittu maamme kouluissa. Opetussuunnitelmien uudistuessa sarjasta ilmestyy lähivuosina uusien opetussuunnitelman perusteiden mukaiset oppikirjat oheismateriaaleineen. Sarjaan kuuluu myös monenlaisia havainnollisia ja elämyksellisiä sähköisiä opetusmateriaaleja.

Erkki on toiminut pitkään erilaisissa edunvalvonta- ja luottamustehtävissä. Hän on ollut Norssin edustajana Harjoittelukoulujen lehtoreiden (Harle ry) ja Suomen Harjoittelukoulujen Opettajien (SUHO ry) hallituksessa, Oulun Opettajien Ammattiyhdistyksen (OOAY) hallituksessa sekä normaalikoulun varaluottamusmiehenä. 1.8.2015 alkaen Erkki aloittaa toimintansa Oulun normaalikoulun luottamusmiehen tehtävässä.

Leena Jauho

Lehtori, FL Leena Jauholla Oulun normaalikoulu on tuttu paikka jo lapsuudesta saakka, sillä hän on

käynyt koulunsa Norssilla ja kirjoittanut myös ylioppilaaksi koulustamme vuonna 1974. Tämän jälkeen Leena teki pienen syrjähypyn Jyväskylän yliopistoon, josta hän valmistui filosofian kandidaatiksi romanisen filologian alalta keväällä 1982. Pääaineena hänellä oli ranskan kieli.

Leena toimi ensimmäisen kerran Oulun normaalikoulun ranskan ja englannin lehtorin sijaisena jo opiskeluaikana vuonna 1977. Päätoimiseksi ranskan ja englannin kielen tuntiopettajaksi hänet valittiin heti valmistumisen jälkeen vuonna 1982, ja tehtävä vakinaistettiin neljä vuotta myöhemmin.

Työnteon ohessa Leena on opiskellut koko ajan ahkerasti. Tästä esimerkkeinä filosofian lisensiaatin tutkinto vuonna 1994 ja kasvatustieteen syventävät opinnot vuonna 1998.

Opetettavina kielinä Leenalla on ollut ranska, englanti ja italia. Viime vuosina työ on painottunut ranskan kielen opetukseen. Hyvän kielitaidon lisäksi Leena on perehtynyt monipuolisesti näiden kielialueiden kulttuuriin matkustelemalla, mikä on ollut omiaan elävöittämään opetusta ja motivoimaan oppilaita ja opiskelijoita kielten opiskeluun.

Leenan työura Norssilla on ollut harvinaisen pitkä, ja näihin työvuosiin mahtuu paljon erilaisia tehtäviä. Leena on toiminut ainakin luokanvalvojana, opetusharjoittelun ohjaajana, eri työryhmissä ja tiimeissä sekä valvojana opintomatkkoilla. Unesco-tiimin jäsenenä hän on edistänyt koulun kansainvälistymistä. Syksystä 2009 alkaen Leenan tehtävä on vaihtunut osa-aikaiseksi.

Leena on iloinen ja ystävällinen ihminen, mukava ja pidetty työtoveri. Leenalla on esimerkiksi tapana tulla koululle aikaisin, ja lukemattomina aamuina olen opettajainhuoneeseen saavuttuani haistanut herkullisen kahvin tuoksun, Leenan omasta laadukkaasta kahvipaketistaan keittämän. Mikä ihana tapa toivottaa työtoverit tervetulleiksi kouluun!

Esko Kempainen

Biologian ja maantieteen lehtori, FK Esko Kempainen valmistui ylioppilaaksi vuonna 1974. Hän suoritti Oulun yliopistossa filosofian kandidaatin tutkinnon vuonna 1982, jonka jälkeen hän täydensi tutkintoaan opettajaopinnoilla ja monilla muilla lisäopinnoilla.

Ennen tuloaan Oulun normaalikouluun Esko Kempainen työskenteli Oulun yliopiston palveluksessa maantieteen laitoksella ja opettajankoulutuslaitoksella. Oulun normaalikoulun opettajantyöstä

ensimmäinen merkintä aikakirjoissa on vuodelta 1982. Pitkä työura opettajana ja intohimoinen suhtautuminen opetettaviin aineisiin ovat kartuttaneet asiantuntemusta entisestään. Paitsi asiantuntemus, karttunut on myös Eskon tunnetusti laaja diakuvarkisto, jota hän on siirtänyt ahkerasti digitaaliseen muotoon.

Esko on ollut aktiivisesti mukana harjoittelukoulun toiminnassa ja esimerkiksi täydennyskoulutusmatkoilla. Näillä matkoilla Esko on ollut se henkilö, jonka puoleen käännytään, kun on ollut tarve tunnustaa paikallista kasvistoa. Muutenkin Eskon kerrotaan yleensä olevan perillä matkakohteesta vähintään yhtä hyvin kuin paikalliset oppaat.

Luonnon ja sen tutkimisen lisäksi Eskolla on monia mielenkiinnon kohteita. Toisen maailmansodan historiaan hän on perehtynyt paitsi kirjoista myös vierailuilla tapahtumapaikoilla. Erityisen lähellä hänen sydäntään on kotiseutu Sotkamo, Vuokatin vaarat ja Naapurinvaara. Pesäpallossa Eskon suosikkijoukkue on edelleen kestomestarijoukkue Sotkamon Jymy. Kiinnostus kohdistuu myös omia kotiseutuja laajemmalle rajantakaiseen Karjalaan, Viroon ja Unkariin.

Työssään ja vapaa-aikanaan Esko on monin tavoin toiminut niin, että tieto ja viisautta lisääntyisivät maailmassa. Tämä siitäkään huolimatta, että Eskon yhden suosikkikirjailijan Veikko Huovisen luoma hahmo Konsta Pyökkänen on laushtanut viisaudesta tähän tapaan: ”Tavallaan maapallossa on liiaksi viisautta, epäili Konsta luodollaan. Sitä ei jakseta kaikkea käyttää, vaan turvottaa se nupopäät mustansinisiksi.”

Matti Ojakoski

Historian ja yhteiskuntaopin lehtori, FK Matti Ojakoski valmistui ylioppilaaksi vuonna 1974. Piippolan pojan tie vei opiskelemaan Oulun yliopistoon, jossa hänestä kouluttiin historian ja yhteiskuntaopin opettaja. Filosofian kandidaatin tutkinnon Matti suoritti 1984. Myöhemmin hän on laajentanut opintojaan ja asiantuntemustaan muun muassa suorittamalla PD-tutkinnon ja hankkimalla opinto-ohjaajan pätevyyden. Oulun normaalikouluun ja Oulun yliopiston palvelukseen Matti Ojakoski on tullut ensimmäinen kerran vuonna 1981. Pitkäaikaisen opettajankouluttajan uransa aikana hän on ollut kehittämässä opettajankoulutusta niin paikallisesti kuin valtakunnallisestikin ja valmentanut satoja opiskelijoita historian ja yhteiskuntaopin opettajan ammattiin.

Opintojen lisäksi Matti Ojakosken tunnetusti laajaa asiantuntemusta ovat kartuttaneet hänen monet luottamustehtävänsä, opetukseen liittyvät asiantuntijatehtävät ja yleinen harrastuneisuus niin koulutuksen kuin historiankin saralla. Matti on toiminut pitkään OAJ:n eri tehtävissä ja luottamusmiehenä. Henkilöstön edustajana hän on saavuttanut laajan luottamuksen työntekijöiden keskuudessa ja ollut hyvä yhteistyökumppani koulun johdolle. Matti on ollut myös merkittävällä tavalla mukana harjoittelukoulujen valtakunnallisessa yhteistyössä. Tässä työssä merkittävin foorumi on varmaankin hänelle ollut SUHO, Suomen harjoittelukoulujen opettajat.

Monista opetukseen liittyvistä asiantuntijatehtävistä ehkä merkittävimäksi nousee kolmelle vuosikymmenelle ajoittuva oppikirjailijan ura. Matti on ollut mukana luomassa lukuisia peruskoulun ja lukion oppimateriaaleja ja vaikuttanut näin merkittävästi siihen, miten historiaa ja yhteiskuntaoppia on maassamme opetettu. Hänen yleinen harrastuneisuutensa koulutukseen ja historiaan on kerryttänyt valtavan tietovarannon, josta hän ammentaa annettavaa kollegoille ja oppilaille muun muassa antiikkikurssin matkoilla Roomaan ja Ateenaan. Martin pasmat eivät sekoja, vaikka häneltä kysyttäisiin yllättäen, kuka on Emil Hurja.

Virpi Sivonen-Sankala

Pohjoisen tyttö, lehtori, FK Virpi Sivonen-Sankala valmistui filosofian kandidaatiksi Oulun yliopistosta

kevällä 1983. Jo ennen valmistumistaan hän toimi päätoimisena tuntiopettajana Oulun normaalikoulussa kolmen lukuvuoden ajan. Valmistumisen jälkeen hän jatkoi tehtävänsä Norssilla. Välillä hän oli pari vuotta töissä Kiimingin yläastella, mutta palasi sitten takaisin Norssille, jossa hän on yhtäjaksoisesti toiminut syksystä 1987 saakka.

Virpi on aina ollut aktiivinen kielten opetuksen kehittäjä, ja hän onkin toiminut monissa kielten opetuksen kehittämishankkeissa. Näistä mainittakoon esimerkiksi Kielisalkku- ja Kielitivolli-projektit. Virpin pääaine on englanti, jota hän pääasiassa opettaa, mutta hän on opettanut myös muita kieliä. Esimerkiksi monet ranskan kielen ryhmät ovat saaneet nauttia hänen oppilaskeskeisestä ja kannustavasta opetuksestaan.

Virpi on myös koko ajan toiminut opetusharjoittelun ohjaavana opettajana ja englannin aineryhmän koordinaattorina useita vuosia ansiokkaasti. Vertaissovittelun jalkautuessa kouluihin Virpi oli pitkään vastuussa tästä tärkeästä tehtävästä. Hän on toiminut myös monissa tiimeissä ja työryhmissä valmistellen etenkin Unesco- ja kansainvälisyysaiheisia teemapäiviä.

Virpi on parhaimmillaan työskentelyssä oppilaiden ja opiskelijoiden kanssa. Hän osaa innostaa ja kannustaa oppijoita tekemään parhaansa. Myös luokanvalvojan tehtävässä hän on omimmillaan, tästä osoituksena esimerkiksi viime lukuvuonna luokan kanssa toteutettu Vuosi yrittäjänä -projekti. Yritystoiminnalla kerätyt rahat sijoitettiin Ranskan opintomatkaan, joka onnistui erinomaisesti. Virpi onkin haluttu valvoja opintomatoille joustavuutensa ja kielitaitonsa ansiosta.

Joustavana ja monipuolisesti lahjakkaana ihmisenä Virpi on yksi koulun tukipylväistä rehtorinkin näkökulmasta. Kun tarvitaan apua kielen kanssa, emäntä vieraille tai tukea oppilaille, voi Virpin puoleen aina kääntyä. Puhumattakaan monista herkuista, jotka ovat Virpin käsistä lähtöisin. Mieleen tulee esimerkiksi eräänä vuonna yhdessä valmistettu pikujouluateria, joka oli Virpin suunnittelema ja suurimmaksi osaksi toteuttamakin. Ja hyvältä maistui!

Paljon onnea ansiomerkin saajille!

Pasi Hieta, Eija Kumpulainen ja Anja Lindh

Opetusharjoittelu luokanopettajakoulutuksessa

Luokanopettajakoulutuksen harjoittelu lukuvuonna 2014–2015 vuosiluokilla 0–6 on toteutettu normaalikoulun Koskelan ja Linnanmaan yksiköissä. Opetusharjoittelun koulutyöskentelyjaksoit ovat tavoitteiltaan ja sisällöiltään erilaisia. Opetustapah-tuman suunnittelussa ja toteutuksessa vastuu kasvaa koulutyöskentelyjaksosta toiselle siirryttäessä. Opiskelijoiden pedagogiset ja ainedidaktiset teoriaopinnot sekä opetuksen käytäntö liitetään toisiinsa koulutyöskentelyjaksoissa

OKT: Orientoivan koulutyöskentelyjakson aikana opiskelijat seuraavat nimikkoluokkansa toimintaa sekä suunnittelevat ja toteuttavat pieniä opetustuokioita.

KKT: Kandidaattivaiheen koulutyöskentelyjaksossa perehdytään oman opetuksen suunnitteluun ja toteutukseen ja opetuksen perusasioihin sekä tutustutaan normaalikoulun opetussuunnitelman aihekokonaisuuksiin. KKT-jakso toteutetaan ryhmä-, pari- ja yksilöharjoitteluna siten, että jokainen opiskelija osallistuu 20 oppitunnin toteutukseen.

MKT: Maisterivaiheen koulutyöskentelyjaksossa opiskelijat suunnittelevat ja toteuttavat laajempia opintokokonaisuuksia, perehtyvät sivuaineittensa opetukseen ja ottavat yhä kokonaisvaltaisempaa vastuuta luokasta ja opetuksesta sekä osallistuvat kodin ja koulun välisen yhteistyön eri muotoihin. MKT-jaksojen aikana opiskelijat osallistuivat luentosarjaan oppilashuollosta. Näillä luennoilla on tuotu esille uuden erityisopetuslain edellyttämä kolmiportainen tuki. Tuen eri vaiheisiin tutustutaan myös konkreettisesti. OPS-luennoilla on perehdy-

tetty opiskelijoita uuden opetussuunnitelman (OPS 2016) perusteisiin.

Luokanopettajakoulutukseen kuuluvan opetusharjoittelun suoritti 338 Laaja-alaisen luokanopettajakoulutuksen, Taide- ja taitopainotteisen luokanopettajakoulutuksen, Teknologiapainotteisen luokanopettajakoulutuksen ja Intercultural Teacher Education -koulutuksen opiskelijaa. MUKO-harjoittelun suoritti 11 musiikin aineenopettajaksi opiskelevaa ja ERKO-harjoittelun 2 erityisopetuksen aineenopettajaksi opiskelevaa. Lukuvuoden aikana toteutettiin myös vaihto-opiskelijoiden harjoittelua.

Syksy 2014	Linnanmaa ja Koskela
Viikot 34–41	MKT 54 opiskelijaa
Viikot 41–42	OKT 60 opiskelijaa
Viikot 44–49	KKT 62 opiskelijaa
Viikot 44–51	MKT 25 opiskelijaa
Viikot 47–50	ERKO 2 opiskelijaa

Kevät 2015	Linnanmaa ja Koskela
Viikot 2–3	OKT 38 opiskelijaa
Viikot 2–9	MKT 17 opiskelijaa
Viikot 4–9	KKT 43 opiskelijaa
Viikot 11–20	MKT 37 opiskelijaa
Viikot 11–18	MUKO 11 opiskelijaa

Auli Halme ja Erkki Pekkala, harjoittelukoordinaattorit, Linnanmaa

Markku Juopperi ja Outi Takalo, harjoittelukoordinaattorit, Koskela

Aineenopettajakoulutuksen kuulumisia

Uudessa opetussuunnitelmassa ohjattua harjoittelua on yhteensä 17 opintopistettä, joista 12 suorittivat maisterivaiheen harjoittelijat jo syyslukukaudella. Kandidiharjoittelijat puolestaan ovat suorittaneet kevätlukukaudella 5 opintopisteen perusharjoittelun ja ainedidaktiikka 3 -kurssin. Perusharjoittelua on uudistettu harjoittelijoilta saadun palautteen pohjalta siten, että osa harjoittelujaksosta on suoritettu moniaineisissa ohjausryhmissä. Näin on saatu viriteltyä yhteistyötä eri aineryhmien opiskelijoiden välille. Perusharjoittelun jälkeen kandidivaiheen opiskelijat suorittivat vielä toukokuussa

3 opintopisteen valinnaiset opinnot, joita tarjosivat kasvatustiede, didaktiikka ja Norssi hyvässä yhteishengessä.

Kandidivaiheen ohjatun harjoittelun on suorittanut tänä keväänä noin 120 eri oppiaineen opiskelijaa. Maisterivaiheen harjoittelijoita oli syksyllä puolestaan noin 140. Uuden opetussuunnitelman mukaisesti tämän kevään kandidit tulevat jatkamaan pedagogisia opintojaan maisterivaiheen ohjattuun harjoitteluun heti kohta koulun alettua elokuussa. Näin ei pääse syntymään entisen opsin aiheuttamaa pitkä taukoa harjoittelujaksojen väliin.

Opetusharjoittelijoilta on koottu palautetta valtakunnallisella eNorssin kyselyllä. Kyselyssä ohjattu harjoittelu sai erinomaista palautetta. Tämä osoittaa, että ohjatun harjoittelun kehittämiseksi tehty työ on ollut onnistunutta ja että koordinaattoriryhmän on hyvä jatkaa ohjatun harjoittelun kehittämistä edelleen valittuun suuntaan. Kehittämiskohteina saadun palautteen perusteella voidaan mainita muun muassa maahanmuuttajaoppilaiden opetukseen ja yleiseen erityisopetukseen liittyviä asioita.

Koordinaattoriryhmän yhteistyö on sujunut

erinomaisesti ja hyvää, tavoitteellista kehitystyötä ohjatun harjoittelun eteen jatketaan tulevanakin lukuvuonna. Kaiken kaikkiaan opetussuunnitelmauudistuksen myötä voimme täällä Norssissa entistä paremmin keskittyä päätehtäväämme pedagogisten opintojen aineenopettajakoulutuksessa eli ohjatun opetusharjoittelun järjestämiseen ja kehittämiseen.

Aineenopettajakoulutuksen pääkoordinaattorit
Sari Eskola ja Hellevi Kupila

Unesco-koulutoimintaa

Unesco-koulutoiminta jatkui vilkkaana kuluneena lukuvuotena. Kulttuuri-, ihmisoikeus-, tasa-arvo-, suvaitsevaisuus-, rauhan-, maailmanperintö- ja ympäristökasvatukseen liittyviä aiheita käsiteltiin eri luokkatasoilla opetussuunnitelman mukaisesti. Koulun Unesco-tiimi suunnitteli erilaisia teemoja, tapahtumia sekä alueellisia, valtakunnallisia ja kansainvälisiä yhteistyömuotoja eri tahojen kanssa. Monipuolisen Unesco-koulutoiminnan avulla pyritään edistämään tulevaisuuden maailmassa tarvittavien interkulttuuristen taitojen hallintaa. Kevätlukukaudella huomio on kohdistunut erityisesti Yhdistyneiden Kansakuntien toimintaan, sillä YK täyttää tänä vuonna 70 vuotta ja Suomen YK-jäsenyydestä on kulunut 60 vuotta. Luokissa on tarkasteltu muun muassa YK:n toimintaa, kestävästä kehitystä, ihmisoikeuksien tilaa, humanitääristä toimintaa ja monia muita ajankohtaisia kysymyksiä. YK:n juhluvuoden kampanja: ”YK ja maailman tila – tiedä, osaa, vaikuta” jatkuu vuoden loppuun. Lukuvuoden aikana toteutuneita koulukohtaisia toimintoja esitellään myöhemmin tässä julkaisussa.

Yhteistyö Unesco-koulujen kanssa

Suomen Unesco-kouluverkoston vuositapaaminen pidettiin 28.8.2014 Helsingissä. Norssista tilaisuuteen osallistuivat rehtori Seija Blomberg ja lehtori Katrimajja Lehtinen-Itälä. Yli 50 suomalaisten Unesco-koulujen edustajaa kokoontui Opetushallitukseen verkostoitumaan, vaihtamaan ideoita sekä pohtimaan, miten Unesco-koulujen tavoitteet liittyvät uudistuvaan opetussuunnitelmaan ja kotikansainvälisyyteen.

ASPnet-verkostolle on hyväksytty vuosille 2014–2021 uusi strategia, jossa nostetaan erityisesti

maailmankansalaisuus ja kestävä kehitys Unesco-koulujen päätavoitteiksi. Näitä toteutetaan

- integroimalla globaalikasvatus ja kestävä kehitys koulujen opetussuunnitelmiin
- kokeilemalla uusia innovatiivisia opetusmenetelmiä kyseisten asioiden opiskelussa
- vahvistamalla ja kehittämällä ideoiden, kokemusten ja hyvien käytäntöjen jakamista Unesco-koulujen kesken.

Oulun normaalikoulussa edellä mainitut tavoitteet ovatkin korostuneet koulun toimintakulttuurissa pitkän aikaa. Tärkeätä on tiedostaa, että Unesco-koulujen tavoitteet voidaan saavuttaa vain, kun koko koulu osallistuu ja on sitoutunut yhteisiin päämääriin.

Yhteistyö muiden Pohjois-Suomen Unesco-koulujen (Martinmäen alakoulu Haapajärvellä, Haapajärven yläkoulu ja lukio, Haukiputaan lukio, Kellon koulu, Kempeleen yhtenäiskoulu ja lukio, Laanilan lukio, Oulun Suomalainen Yhteiskoulu ja Tornion Putaan koulu) kanssa jatkui tiiviinä. Polaris-verkoston kolmivuotinen Yhdessä tekemään -hanke saatiin päätökseen. Projektin tavoitteena oli kehittää yhteistoiminnallisia, lasten ja nuorten osallisuutta tukevia ja sisällöltään monipuolisia kulttuurikerhoja ja -kursseja. Erityisen tärkeänä pidettiin oppimista yhdessä tekemällä. Projektissamme korostettiin myös paikallisten olosuhteiden huomioimista sekä eri-ikäisten, erilaisista taustoista ja kulttuureista tulevien lasten ja nuorten kokemusmaailmojen kasvattavaa kohtaamista.

Linnanmaan alakoulun Unesco-työryhmässä ideoitii ja suunniteltiin yhteistyössä Oulun Seudun Setlementti ry:n Ystävyyshallon kanssa kulttuurikerhojen toteutusta lukuvuodelle. Kerhot eivät sellaisenaan toteutuneet, mutta kerhojen vetäjät

Polaris-koulujen edustajat Hyvä elämä -julisteiden taidenäyttelyssä Haapajärvellä. Kuva Raija Kärkkäinen

kertoivat 11.12.2014 pidetyllä joulutorilla omasta kulttuuristaan ja joulun vietosta Japanissa, Kiinassa, Venäjällä ja Thaimaassa. Kiinalainen kulttuuri oli esillä myös kierrätyspäivänä 11.10.2014. Tähän kulttuuriyhteistyöhön liittyen Raija Kärkkäinen ja Anja Lindh osallistuivat Vuolle Settlementti ry:n 15-vuotisjuhlaseminaariin maaliskuussa. Tilaisuuden esiintyjistä toimittaja, kirjailija Roman Schatzin esitelmän aiheena oli Suomi maahanmuuttajien silmin.

Polaris-koulujen tapaaminen järjestettiin Haapajärvellä 13.–14.10.2014. Norssista tapaamiseen osallistuivat lehtorit Raija Kärkkäinen ja Johanna Stevenson sekä oppilaskunnan hallituksen edustajina Milana Madetoja, Senni Tolonen, Vilja Tyynele sekä koulumme Unesco-oppilaiden edustajana Pinja Törmänen. Päivien ohjelma sisälsi toimintaa Martinmäen koulussa sekä Haapajärven yläkoulussa ja lukiossa. Yksi tärkeä tehtävä oppilailla oli ideoida ryhmätyönä koulujen Unesco-toimintaa. Jälleen kerran oppilaat yllättivät monipuolisilla ehdotuksillaan. Ohjelman kohokohtana valittiin Hyvä elämä -julistekisan palkittavat työt. 3b-luokan Milla Kotajärven juliste tuli kolmanneksi luokkien 0–3 sarjassa. 6a-luokan Milka Karvosen ja Viivi Lankisen juliste voitti luokkien 4–6 sarjan ja 4a-luokan oppilaiden ryhmätyönä tekemä juliste tuli toiseksi.

Lukuvuoden toinen Polaris-tapaaminen järjestettiin 9.4.2014 Oulun Suomalaisella Yhteiskoululla.

Tilaisuuden teemana oli Unesco-koulut ja uudistuvat opetussuunnitelmat. Päivään sisältyi rauhaa ja globaalikasvatusta käsittelevä paneelikeskustelu sekä rauhankasvatus- ja konfliktinratkaisupedagogiikkahankkeen esittely. Norssista tilaisuuteen osallistuivat Mervi Kempainen, Raija Kärkkäinen, Johanna Stevenson ja Kerttuli Saajoranta.

Huhtikuussa järjestettiin Oulun yliopistolla Maailma koulussa -seminaari, jossa tutustuttiin globaalikasvatuksen mahdollisuuksiin ja merkitykseen kouluopetuksessa, opetussuunnitelmassa ja kasvatustyössä. Erityisesti syvennyttiin pohtimaan kriittisesti norveja: Minkälaisia käsityksiä meillä on siitä, minkälainen on normaalia? Miten normit näkyvät käytännössä ja kuka ne määrittelee? Miten niitä voi tunnistaa ja haastaa ryhmässä, paikallisesti ja globaalisti? Millaista tukea järjestöt tarjoavat aiheen käsittelyyn? Seminaarin yhteydessä järjestettiin myös järjestötori, jossa oli mahdollisuus tutustua järjestöjen tuottamiin ilmaisiin opetusmateriaaleihin globaalikasvatuksen eri teemoista. Tilaisuuteen osallistuivat koulumme edustajina Raija Kärkkäinen ja Johanna Stevenson.

Osallistumista ja auttamista

Kuluneena lukuvuotena järjestettiin erilaisia avustuskeräyksiä, joiden tuotolla autetaan maailman köyhien maiden ja kotimaan avun tarvitsijoita. Syksyllä 18.–19.9.2014 osallistuimme Suomen Punaisen Ristin nälkämpäivään. Keräyspäivinä luokissa käsiteltiin aihetta muun muassa Punaiselta Ristiltä saadun materiaalin pohjalta. Keräysvaroilla autetaan katastrofien uhreja sekä Suomessa että muualla maailmassa. Norssilaiset osallistuivat tänäkin vuonna aktiivisesti keräykseen. Linnanmaan alakoulussa oppilaskunnan hallitus organisoi keräyksen, ja yhteensä keräys tuotti 369 euroa nälkämpäivärahastoon.

Linnanmaan alakoulussa on järjestetty Unicef-kävelyjä jo yli 15 vuoden ajan. Tänä aikana norssilaiset ovat auttaneet suuren joukon ikätovereitaan kouluun Afrikan ja Aasian maissa. Viime vuonna kerätyillä avustusvaroilla Unicef on tukenut Vietnamin opettajien koulutusta. Mongoliassa on rakennettu vessoja ja vesipisteitä kouluihin. Lisäksi Unicef on toimittanut Itä-Timorin alakouluihin pulpetteja ja liitutauluja. Unicef auttaa maita saamaan aikaan pysyviä muutoksia lasten elämään vaikuttamalla lisäksi maiden koulutusrakenteisiin ja hallintoon. Peruskoulutusmahdollisuuksien takaaminen jokaiselle ihmiselle on yksi YK:n tärkeimmistä vuositu-

hattavoitteista. Kaikkien lasten saaminen kouluun edistää muidenkin vuosituhattavoitteiden saavuttamista.

Tänä vuonna kävely toteutettiin Unesco-työryhmän, opettajien, opiskelijoiden ja oppilaskunnan organisoimana lauantaina 8.2.2015. Kävelyn tuotto käytetään viime vuoden tavoin Schools for Asia -kampanjan tukemiseen. Unicef-kävelyviikon aikana oppilaat tutustuivat lapsen oikeuksiin ja avun tarpeessa olevien Aasian maiden lasten elämään oppitukioiden, videofilmiä, julisteiden ja tarinoiden välityksellä. Kävelypäivänä kierrettiin Kaijonharjun alueelle viitoitettua reittiä ja kerättiin mahdollisimman monta tarraa kamelipasseihin. Mukavassa ulkoilutapahtumassa yhdistyivät iloinen mieli, reipas liikunta, kansainvälisyys ja apu lapsilta lapsille. Oppilaskunta haastoi kävelijät vähintään viiden kierroksen suoritukseen. Moni tarttui kaasteeseen, ja koulumme oppilaat keräsivät kävelyllään rahaa 2401,75 euroa. Unicef käyttää tuoton Aasian köyhimpien maiden lasten koulunkäynnin tukemiseen. Kiitämme koteja ja muita sponsoreita tuesta. Monet avun tarpeessa olevat lapset ovat saaneet paremman suunnan elämälleen vuosittaisten kävelyjemme ansiosta. Lisäksi oppilaat ja opettajaksi opiskelevat nuoret ovat saaneet arvokkaita kokemuksia ja valmiuksia maailmanlaajuisen avustustoiminnan ja vastuun tärkeydestä. Vastuullinen, ihmisistä, kulttuureista, luonnon ja maailman tilasta huolehtiva yksilö kykenee edistämään maailmanlaajuisesti tärkeitä tavoitteita tulevaisuudessakin. Kävelyn tuotto julkistettiin 7.5.2015 järjestetyssä tilaisuudessa, jossa Annika Junnonaho Suomen Unicefista kertoi Unicefin toiminnasta. Tilaisuudessa arvottiin lisäksi oppilaskunnan lahjoittamia palkintoja eniten kävelleille oppilaille.

Koskelan toimipisteessä järjestettiin syksyllä 30.8.2015 koulun pihatapahtuman yhteydessä jo perinteeksi muodostunut hyväntekeväisyyskävely, jolla kerättiin varoja nepalilaisen kummilapsemme Subina Dongin tukemiseksi sekä Tahkokankaan palvelukeskuksen kehitysvammahuollon avohuollon asiakkaiden virkistys- ja harrastustoimintaa varten. Oppilaat keräsivät kävelen ja juosten yhteensä 940 euroa, ja Pikkuparlamentin edustajat kävivät luovuttamassa rahalahjoituksen Tahkokankaan palvelukeskukselle.

Viikolla 4 Koskelassa vietettiin kansainvälisyysviikkoa. Viikon aikana opettajat ja opettajaopiskelijat järjestivät oppilaille monipuolista toimintaa teemaan liittyen, tutustuttiin eri kulttuureista lähtöisin

olevaan musiikkiin yhteislaulutilaisuudessa sekä kerättiin ruokalan seinälle tervehdyksiä, numeroita ja värejä koulumme oppilaiden eri äidinkieliillä.

Norssipäivänä 15.5. myös Koskelan toimipisteeseen oppilaat pääsivät tutustumaan Unicefin toimintaan Annika Junnonahon vierailun muodossa.

Yläkoulussa tempaistiin hyväntekeväisyyden puolesta pariinkin otteeseen lukuvuoden aikana. Lokakuussa järjestettiin taksvärkkipäivä ja sen tuotto oli ennätysellinen 4250 euroa sekä 18 laatikkoa äitiyspakkaustavaroita Baltian maihin. Raha-avustus kohdennettiin oppilaskunnan valitsemiin kohteisiin.

Lukion oppilaskunta antoi Hope – Yhdessä & Yhteisesti Oulun paikallisyhdistyksen vapaaehtoistoimintaan 500 euroa. Hopen tarkoituksena on auttaa vähävaraisia perheitä sekä huostaan otettuja lapsia. Oulun Kehitysvammaisten Tuki ry:lle lahjoitettiin 300 euroa. Hallituksen edustajat luovuttivat lahjoituksen Tahkokankaalla järjestetyssä pikkujoulussa joulukuussa. Yläkoulun oppilaskunnan lahjoitus (800 euroa) osoitettiin OYS:n osasto 62:lle.

Edellisten lisäksi lahjoitettiin kahden senegalilaisen Plan-kummilapsen koulutuksen tukemiseen noin 1200 euroa sekä Matagalpan lastenkeskuksen (Las Hormiguitas) tukemiseen 1700 euroa. Osa opettajista lahjoittaa myös kuukausittain pienen summan opettajien taksvärkkiin, jolla tänä vuonna tuettiin gambialaisen Adele-tytön koulunkäyntiä.

Huhtikuussa pidimme vuosiluokilla 7–9 jaksonvaihtopäivän, jonka aikana yhdeksänsien luokkien oppilaamme saivat tietoa vapaaehtoistoiminnasta. Osa oppilaista pääsi myös tekemään leivonnaisia, vauvan vaatteita sekä pääsiäiskortteja, jotka toimitettiin Oulun ensi- ja turvakodille ilahduttamaan siellä olevia lapsia ja vanhempia. Seitsemännet ja kahdeksännet luokat tutustuivat Plan-toimintaan, Punaisen Ristin Mongolian projektiin ja Nicaraguan tilanteeseen vierailijoiden esitysten, videoiden ja toiminnallisten työtapojen avulla.

Yhteistyöprojektit ja vierailut

Linnanmaan alakoulun 4a-luokka on ollut mukana eTwinning-projektissa, josta kerrotaan myöhemmin tässä julkaisussa.

Yläkoulun yhteistyöprojekti liettualaisen Ukmergen koulun kanssa alkoi tänä vuonna. Myös tästä projektista on erillinen artikkeli myöhemmin.

Lisäksi kansainvälistä yhteistyötä on suunniteltu ruotsalaisen Strömdalenissa sijaitsevan Hjalmar

Strömerskolanin kanssa, mutta hanke ei saanut rahoitusta. Yhteistyön jatkamista ja uuden hakemuksen tekemistä on suunniteltu.

Unesco-tiimin puolesta

Raija Kärkkäinen, Anja Lindh, Hannu Juuso, Hanna Heikkinen, Hellevi Kupila ja Timo Ylinampa

Tulevaisuuden peruskoulu

Keväällä 2014 opetus- ja kulttuuriministeri Krista Kiuru asetti Tulevaisuuden peruskoulu -työryhmän. Ryhmään kutsuttiin laaja otos koulutuksen asiantuntijoita pohtimaan, millaista tulevaisuuden perusopetuksen tulisi olla.

Hankkeessa kartoitettiin, millaisia haasteita perusopetuksessa on ja miten niihin voitaisiin vastata tulevaisuudessa. Professori Jarkko Hautamäki esiteli työn lähtökohdaksi Learner Engagement -tutkimuksen tuloksia. Niiden mukaan jossain vuoden 2006 tienoilla on tapahtunut käänne huonompaan oppilaiden oppimista koskevissa asenteissa ja uskossa omiin kykyihin. Asenteen merkitys on suuri, koska sen havaittiin tutkimuksissa vaikuttavan jo yksinään oppilaan keskiarvoa heikentävästi. Sen lisäksi oppimista haittaavien asenteiden havaittiin vaikuttavan myös oppimiskykyyn, joka entisestään heikentää oppimistuloksia. Edellä mainittujen seikkojen lisäksi asennetekijät vaikuttavat oppilaan valmiuteen ponnistella oppimisen hyväksi. Syytä käänteeseen ei voida yksiselitteisesti kertoa tutkimustiedon pohjalta.

Alatyöryhmät työskentelivät lukuvuoden 2014–2015 ajan. Niiden työssä kartoitettiin eri osa-alueita. Apulaisrehtori Pasi Hieta osallistui koulun johtajamista ja opetusjärjestelyjä käsitelleeseen työryhmään.

Tulevaisuuden peruskoulu -hankkeeseen liittyi myös maakuntatilaisuuksia. Yksi näistä tilaisuuksista järjestettiin Oulun normaalikoulun auditoriossa 27.11.2014. Tilaisuudessa käytettiin useita avauspuheenvuoroja, joista yhden pitivät oppilaskunnan edustajat Mikael Hekkala ja Petteri Strömberg. Opetusministeri Krista Kiuru käytti myös puheenvuoron ennen tilaisuuden lopussa järjestettyä paneelikeskustelua. Samassa yhteydessä saatiin Oulun normaalikoululle uusi kummiprofessori, kun Kirsti Lonka suostui johtavan rehtorin kosintaan yleisön edessä.

Tulevaisuuden peruskoulu -työryhmän raportti

Kuva Reijo Väisänen

julkaistiin maaliskuussa 2015. Raportissa nousevat esiin niin pedagogiikan uudistaminen kuin tietotekniikan hyödyntäminen monien muiden seikkojen ohella. Tärkeäksi osa-alueeksi nousi useiden alatyöryhmien raporteissa opettajien ammatillinen kehittyminen ja täydennyskoulutus sen edellytyksenä. Nykyistä täydennyskoulutusjärjestelmää pidettiin yleisesti tehottomana ja sattumanvaraisena. Hyödyntämällä samat resurssit tehokkaammin voitaisiin saada paremmin ennakoitavia ja pedagogista uudistumista tehokkaammin vauhdittavia tuloksia. Tämän katsottiin edellyttävän paremmin koordinoitua valtakunnallista ohjausta täydennyskoulutusresurssien käytössä. Työryhmän raporttia on tarkoitus hyödyntää keväällä 2015 käytävissä hallitusneuvotteluissa, ja se löytyy verkosta opetus- ja kulttuuriministeriön sivuilta.

Pasi Hieta

OPS-perustetyö

Perusopetuksen opetussuunnitelmien uudistuksen konkreettisena lähtölaukauksena voidaan pitää kesällä 2012 annettua valtioneuvoston asetusta perusopetuksen tavoitteista ja tuntijaosta. Tämän jälkeen aloitettiin työ opetussuunnitelman perusteiden laatimiseksi Opetushallituksen johdolla.

Oulun normaalikoulu oli vahvasti mukana perustetyössä. Valtakunnallisissa perustetyöryhmissä olivat mukana seuraavat opettajat ja rehtorit: musiikki Paula Westerlund, elämäkatsomustieto Hannu Juuso, kemia Katja Leinonen, kotitalous Terhi Ylöniemi, yhteiskuntaoppi Pasi Hieta. Lisäksi eri työryhmissä lausunnonantajina toimivat Helena Nissilä

ja Mervi Kempainen.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet julkaistiin joulukuussa 2014. Näin pääsi myös paikallinen opetussuunnitelmatyö täydellä höyryllä käyntiin. Vaikka työ on vielä kesken, jo nyt on selvää, että uusi opetussuunnitelma muuttaa perusopetuksen toimintakulttuuria ja pedagogiikkaa. Hyvä suomalainen peruskoulu on tulevaisuudessa entistäkin oppilaslähtöisempi ja tekee enemmän yhteistyötä niin koulun sisällä kuin koulun ulkopuolellekin.

Pasi Hieta

OPS 2014 perustetyöryhmässä – tulevaisuutta työstämässä

Olin mukana Opetushallituksen OPS 2014 perustetyöryhmässä musiikin asiantuntijana. Työryhmässä toimiminen oli mielenkiintoinen ja hieno kokemus. Käytännössä mukana olo tarkoitti matkustamista kuukausittain pääkaupunkiin, valmistautumista kokoontumisiin sekä annettujen tehtävien ja asioiden ennalta pohtimista, kirjaamista, kommentointia, palautetta ja muokkaamista. Tiiviit päivien kestävät seminaarit olivat tilanteita, joissa yhdessä perehdyimme kulloinkin käsiteltäviin OPS-alueisiin samalla muokaten tulevia tekstejä.

Luonnos perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiksi 2014 julkaistiin marraskuussa 2012, jonka jälkeen se oli kommentoitavana. Ensimmäinen noin 150 perustetyöryhmän asiantuntijajäsenen ja opetushallituksen koordinaatioryhmän yhteisseminaari pidettiin tammikuussa 2013. Viimeisen kokoontumisen ja yhteisen päätöstilaisuuden aika oli joulukuussa 2014. Tähän väliin mahtui viitisentoista kokoontumispäivää, joista osa yhteis- tai pienempien ryhmien seminaareja. Opetushallituksen koordinaatioryhmä oli johtaja Jorma Kauppisen ja opetussuunnitelmatyön päällikkö opetusneuvos Irmeli Halisen johdolla toimiva eri aineryhmien vastaavista ja opetusneuvoksista koostuva ryhmä. Sen vastuulla oli OPS-perusteiden eteneminen, yhtenäistäminen ja valmistuminen.

Opetussuunnitelman 2014 perustetyö aloitettiin yhteisseminaarilla yleisiin linjauksiin ja niistä saatuihin palautteisiin tutustumalla. Koska perusteet laadittiin myös esiopetukselle, päivään sisältyi myös esiopetuksen perusteiden vastaavien asioiden

esittely. Esiopetuksen perusteista pidettiin myöhemmin keväällä myös oma seminaaripäivä. Muita yhteisiä seminaaripäivien aiheita olivat peruskoulun yhtenäisyys ja eheyttäminen sekä arviointi. Eri aineryhmien väliset pohdinnat ja keskustelut yhteisseminaareissa olivat antoisia ja loivat pohjaa yhteisille osille. Hyvin paljon aikaa ja suunnittelua käytettiin aluksi juuri yleisten linjausten kehittelyyn: opetuksen tehtävä ja tarkoitus, oppimiskäsitys, arvopohja, oppimisympäristö, monilukutaito, muutostarpeet. Välillä jopa mietitytti, milloin oikein pääsemme itse asiaan, eli oman oppiaineemme sisältöihin. Mutta kaikki nuo yleiset pohdinnat, perehtymiset ja mietinnät olivat ensiarvoisen tärkeitä itse ainekohtaiselle työskentelylle uuden opetussuunnitelman perusteiden luomiseksi.

Musiikin aineryhmässä oli kahdeksan peruskoulun ja esiopetuksen musiikkikasvatuksen asiantuntijaa. Taitavana ryhmämme puheenjohtajana ja kokoajana toimi opetusneuvos Eija Kauppinen Opetushallituksesta. Musiikin aineryhmämme hitsautui intensiivisen työskentelyn myötä hyvin toimivaksi ja läheiseksi – jopa niin tiiviiksi ryhmäksi, että lähes kahden vuoden työskentelyn jälkeen oli suorastaan haikaa erota.

Istuntonne olivat aktiivista ja aikaan saavaa työskentelyä kulloinkin esillä olevan OPS-alueen parissa. Saimme käytännön ohjeet, perehdyimme faktoihin, teimme usein parityötä laatien tekstejä. Keskustelimme ja muokkasimme yhdessä aikaansaannoksiamme. Toisinaan saimme koordinaatioryhmän terveisinä ohjeen muuttaa, tarkentaa tai

lyhentää suunnittelemiamme jäsentelyjä, jaotteluja tai tekstejä. Tavallisimmin seminaaripäivän kello kävi aivan liian nopeasti, joten sähköposti toi vielä lisää muokattuja ja yhtenäistettyjä tekstejä kommentoitaviksi ja korjattaviksi koordinaatioryhmään vientiä varten.

Musiikin aineryhmän omissa kokoontumisissa saimme kuulla myös ajankohtaisia musiikinopetuksen tutkimustuloksia ja suuntauksia asiantuntijoiden esittäminä. Tällaisia aiheita olivat mm. arviointi, musiikkiliikunta, luova tuottaminen ja teknologia. Esitelmät toimivat mainiosti pohjana senkertaisten oppiainekohtaisten perusteiden työstämiselle. Aktiivisen musiikin aineryhmämme keskustelujen ja pohdintojen tuloksena saimme aikaan perusteet, joiden takana jokainen ryhmämme jäsen saattoi olla.

Perustetyöryhmien viimeinen tehtävä oli kevään 2014 lausuntokierroksen palautteiden huomioiminen ja perustetekstien mahdollinen tarkentaminen syksyllä 2014. Palautteesta päätellen musiikin perustetyöryhmämme oli myös onnistunut työssään. Yhteinen päätösjuhla Paasitornin juhlasalissa Hel-

singissä joulukuussa 2014 oli hieno päätös kahden vuoden uurastukselle. Olimme luoneet pohjan paikalliselle opetussuunnitelmatyölle ja tuleville vuosille. ”Arvon mekin ansaitsemme”-laulu musiikin aineryhmän ja koko perustetyöryhmän yhteislauluna kajahti komeasti juhlan ja perustetyön lopuksi!

Opetussuunnitelman 2014 perustetyöryhmän jäsenyys oli minulle itselleni upea päätös omalla työurallani. Kolmenkymmentä vuotta koulun musiikinopettajana, opetusharjoittelun ohjaajana ja yhdeksän vuotta musiikin varhaiskasvatuksen ja soitonopetuksen lehtorina ovat olleet rikasta aikaa. Moni asia on työvuosieni aikana muuttunut. Omat ajatukset, mielipiteet, työtavat ja tavoitteet eivät ole ehtineet sammaloitua. Olen kiitollinen, että sain vielä kantaa oman korteni kekkoon tulevaisuuden koululle ja musiikkikasvatukselle.

Paula Westerlund

Musiikin lehtori

OPStuki 2016 – Paikallisen opetussuunnitelmaprosessin tukikoulutus

OPStuki 2016 -koulutus on eNorssin ja kaikkien harjoittelukoulujen yhteisesti toteuttama koulutuskokonaisuus, jossa harjoittelukouluverkosto on toiminut paikallisen ops-työn tukiorganisaationa syksystä 2013 alkaen.

Valtakunnallinen koulutus vahvistaa merkittävästi harjoittelukoulujen täydennyskoulutustehävää ja asemaa. OPS-tuki koulutushankkeen tavoitteena on ollut suunnitella, tuottaa ja toteuttaa valtakunnallisesti kattava ops-prosessin ohjaus- ja koulutusmalli. Viikin normaalikoulu koordinoi hanketta, Opetushallitus rahoittaa ja Avit (aluehallintovirastot) auttavat alueellisten työpajojen organisoimisissa.

Koulutuksen ensimmäisessä vaiheessa teemana oli ”Tulevaisuuden koulu”. Ensimmäinen vaihe koostui neljästä paikallisesta koulutuksesta sekä Oulussa että Kajaanissa. Aluekouluttajina toimivat Oulun aluehallintoviraston alueella Mervi Kempainen (Oulu ja Kajaani) ja Terhi Ylöniemi (Oulu) Koulutuksen toinen vaihe käynnistyi vuoden 2015 alussa. Toisen vaiheen teema on ”Hyvinvoiva kou-

lu”. Koulutukseen kuuluu kuusi paikallista koulutusta Oulussa. Aluekouluttajina tässä toimivat Jaana Anttonen ja Mervi Kempainen.

Koulutuksen tavoitteena on vahvistaa opetussuunnitelmaosaamista ja tietoperustaa, vahvistaa edellytyksiä johtaa ja koordinoida paikallista prosessia, kehittää opetussuunnitelmaprosessissa käytettäviä työtapoja ja lisätä prosessin avoimuutta ja yhdessä tekemistä. Koulutuksella on myös tuettu paikallisen työn yhteyttä valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden uudistamistyöhön.

Jaana Anttonen ja Mervi Kempainen

Tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminta

Pedagoginen tutkimus-, kokeilu- ja kehittämis-toiminta (TutKoKe) on jatkunut vilkkaana. Yhteistyötä on tehty Oulun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan, Suomen harjoittelukoulujen ja muiden yliopistojen kanssa. Monitieteisenä yliopiston kouluna Oulun normaalikoululla on laajat yhteistyöverkostot ja se toimii oivallisena tutkimusympäristönä. Koulun tehtävänä on luoda edellytyksiä tutkimukselle tieteenalasta riippumatta. TutKoKe-toiminnan yksi tärkeimpiä tehtäviä on ollut tutkimuksellisen mielenkiinnon lisääminen.

Monet opettajat ovat jatkaneet jatkotutkimuksiaan eri tieteenalojen väitöskirjojen tai muiden tutkimuksien parissa julkaisten artikkeleitaan kansainvälisissä ja kotimaisissa tieteellisissä julkaisuissa (Jufo 1–3). Jotkut opettajat tutkijoina ovat verkostoituneet kansainvälisesti merkittäviin tutkimusryhmiin. Jatkotutkimusta on tehty useimmiten tutkimusvapaalla ja apurahalla. Lisäksi opettajat ja muu henkilöstö on osallistunut erilaisiin kokeilu- ja kehittämisprojekteihin. Näistä on esimerkkejä myöhemmin yksikkökohtaisissa osioissa.

Oppimisympäristöjen kehittäminen sekä tutkimusorientoitunut ohjaus ja opetusharjoittelu ovat keskeisiä tutkimuskohteita. Monet kotimaiset ja ulkomaiset vierailijat ovat olleet kiinnostuneita koulumme oppimiseen liittyvistä ratkaisuksista. Ubiko-solu ja Tukemo-oppimisympäristö ovat esimerkkejä hyvin toimivista toteutuksista. Luki-ossa aloitettiin professori Sanna Järvelän johtama SLAM-projekti keväällä 2015. Tutkimus toteutetaan vuosien 2013 ja 2014 lukioyhtymissä.

Koulun henkilökuntaa osallistui Joensuun normaalikoulun ja harjoittelukouluverkosto eNorssin järjestämään tutkimus-, kokeilu- ja kehittämissymposiumiin Joensuussa 30.–31.10.2014. Symposiumin teemana oli teorian ja käytännön kohtaaminen opetusharjoittelun ohjauksessa. Päivien tavoitteena oli myös edistää harjoittelukoulujen verkostoitumista TutKoKe-toiminnassa. Teemaryhmissä esiteltiin yhteensä 13 eri harjoittelukouluissa meneillään olevaa hanketta ja niissä kuultiin myös oululaisten esityksiä. Kerttuli Saajoranta esitteli Diylab-hanketta, Tytti Haapamäki Tukemo-hanketta, Siinamari Tikkinen pedagogiseen tahtiin liittyvää väitöskirjatutkimustaan ja Riku Väilälä pedagogiseen interaktioon liittyvää väitöskirjatutkimustaan. Symposiumin yhteydessä julkaistiin Joensuun normaalikoulun toimittama harjoittelu-

koulujen vuosikirja 2014 Ohjausta, harjoittelua ja oppimista. Teoria ja käytäntö ohjatussa harjoittelussa.

Symposiumia edeltävässä TutKoKe-koordinaattorien tapaamisessa keskusteltiin muun muassa eNorssin seminaarien kehittämisestä siten, että syysseminaari toteutettaisiin osittain symposium-muotoisena. eNorssin johtoryhmä on sittemmin päättänyt kokeilla tätä uudenlaista seminaarirakennetta syksyllä 2015 Tampereella. Lisäksi käsiteltiin valtakunnallisen, opiskelijoille suunnatun ohjauksen uudistamista. Myös tämä työ on aloitettu keväällä 2015 tavoitteena ottaa uusi palautejärjestelmä käyttöön syksyllä 2016.

Syksyisen eNorssi-seminaarin yhteydessä julkistettiin Oulun normaalikoulun vuonna 2013 toimittaman julkaisun Tutkimusperustaisuus koulussa ja opettajankoulutuksessa englanninkielinen käännös Research-based school and teacher education. Julkaisua jaetaan ulkomaisille vieraille kaikissa harjoittelukouluissa.

Joensuun symposiumin ja Rauman eNorssi-seminaarin yhteydessä TutKoKe-työryhmä suunnitteli jufo-luokiteltua tieteellistä julkaisua. Lukuvuoden aikana on toimitettu harjoittelukouluverkoston yhteistä sähköistä TutKoKe-toimintaa esittelevää uutiskirjettä. Tässä on ilmestynyt myös Oulun normaalikoulun henkilökunnan kirjoittamia kuvauksia kehittämis- ja tutkimustoiminnastaan.

Apurahat tutkimustoimintaa varten

- Heikki Kontturi, Suomen Kulttuurirahaston apuraha, oppimisen itsesäätelyä käsittelevän väitöskirjatyön loppuunsaattamiseen, Yksityiskoulujen Eläkekassan rahastosta 12 000 €
- Outi Tiainen, Oulun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan apuraha sekä Yliopiston Apteekin apuraha väitöskirjatyötä varten

Tieteellisten seurojen huomionsoitukset ja palkinnot

- Markku Kuorilehto, Suomen Sukututkimusseuran kunniajäsen (22.11.2014)
- Markku Kuorilehto, Suomen Kirkkohistoriallisen Seuran gradupalkinto parhaasta kirkkohistorian pro gradu -tutkielmasta vuonna 2014 (19.1.2015)

– Markku Kuorilehto, Historiallisen yhdistyksen gradupalkinto parhaasta historia-alan pro gradu-tutkielmasta lukuvuonna 2013–2014 (7.3.2015)

Julkaisutoimintaa vuonna 2014

– Blomberg, Seija (2014). Valmistuville opettajille työelämävalmiuksia opetusharjoittelua ja opettajankoulututusta kehittämällä. Teoksessa Seija Mahlamäki-Kultanen ym. (Toim.) Opettajankoulutuksen tilannekatsaus: tilannekatsaus marraskuu 2014. Opetushallitus.

– Eskola, Sari & Leinonen, Katja (2014). Digimemo – a visual memory to facilitate upper secondary school students' learning. In H. Juuso et al. (Eds) Research-based school and teacher education. Publication of Finnish teacher training schools. University of Oulu.

– Jeronen, Eila; Tauriainen, Vesa-Matti; Lindh, Matti & Kaikkonen, Marjatta (2014). Perspectives on promoting environmental education by using senses (Science Education Research For Evidence-based Teaching and Coherence in Learning. Proceedings of ESERA 2013 Conference). In Environmental, health and outdoor science education. University of Cyprus.

– Juuso, Hannu; Lindh, Anja; Hasari, Matti; Kumpulainen, Kari; Lapinoja, Kari-Pekka; Pirilä, Päivi; Raappana, Sinikka & Tiainen, Outi (Eds) (2014). Research-based school and teacher education. Publication of Finnish teacher training schools. University of Oulu.

– Kaikkonen, Marjatta (2014). Hevosjuttuja ja kyllien elämänmenoa Koillismaalla 1900-luvulla. *Kalvio*, 1, 11–13.

– Kangas, Vuokko (2014). Inspired and successful learning – UBIKO in practice. In H. Juuso et al. (Eds) Research-based school and teacher education. Publication of Finnish teacher training schools. University of Oulu.

– Kontturi, Heikki (2014). Towards a knowledgeable, inspired and skilful learner – dialogue between research and development in the UBIKO unit. In H. Juuso et al. (Eds) Research-based school and teacher education. Publication of Finnish teacher training schools. University of Oulu.

– Kuorilehto, Markku (2014). Limingan asutuksen synty – näkökulmia nimistö- ja asutushistoriaan. *Muinaistutkija*, 4, 32–46. Suomen arkeologisen seura ry.

– Lang, Markku (2014). Onko oppimisympäristösi tasapainossa? *Natura* 3, 34–36.

– Lindh, Anja (2014). School library as a means to support children's growth. In H. Juuso et al. (Eds) Research-based school and teacher education. Publication of Finnish teacher training schools. University of Oulu.

– Tomperi, Tuukka & Juuso, Hannu (2014). Lasten pedagoginen filosofia: kasvatuksen historiallinen mahdollisuus. *Niin & Näin*, 21, 80, 95–105.

– Ylimaunu, Timo; Lakomäki, Sami; Kallio-Seppä, Titta; Mullins, Paul R.; Nurmi, Risto & Kuorilehto, Markku (2014). Borderlands as spaces: creating third spaces and fractured landscapes in medieval Northern Finland. In *Journal of social archaeology*, 2, 244–267.

Hannu Juuso, Markku Kuorilehto ja Anja Lindh

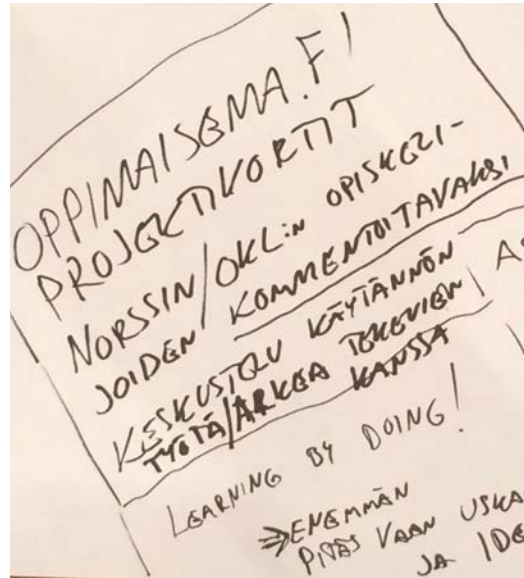
eNorssin syysseminaari 2014 ja iTEC 2010–2014; School in progress -seminaari

Harjoittelukouluverkosto eNorssi järjesti yhdessä Oulun normaalikoulun kanssa eNorssin syysseminaarin 11.–12.9.2014. Päivien teemana oli ”Muuttuvat oppimisympäristöt ja opetus suunnitelma”. Aiheeseen liittyvänä esiseminaarina järjestettiin 10.9.2014 iTEC 2010–2014; School in progress -seminaari.

Keskiviikon iTEC-seminaaripäivässä Mia Sandvik Opetushallituksesta kertoi päivän aluksi Euroopan tähän asti laajimman opetuksen kehittämishankkeen toteutuksesta ja merkityksestä Opetushallituksen näkökulmasta. Tämän jälkeen hanketta Suomessa koordinoineet Markku Lang ja Pasi Kurttila avasivat iTEC-hankkeen keskeisiä toimintatapoja ja tutustuttivat seminaariyleisön skenaarioihin, oppimiskertomuksiin ja oppimisaktiviteetteihin. Näihin toimintatapoihin perustuvaa työskentelyä pilotoitiin hankkeen aikana yli 2500 oppilasryhmässä eri puolilla Eurooppaa. Aalto-yliopiston tutkija Tarmo Toikkanen esitteli aamupäivän loppuksi Eduvistan ja Edukatan, kaksi hankkeessa kehitettyä työkalua opetuksen kehittämiseen ja suunnitteluun. Iltapäivällä seminaarissa kuultiin ja nähtiin opettajien esittelyjä Suomessa toteutetuista piloteista. Seminaaripäivän päätteeksi kuultiin paneelikeskustelussa hankkeeseen osallistuneiden koulujen edustajien mietteitä hankkeen annista opettajille ja työyhteisöille.

Torstaiapäivän aluksi Aalto-yliopiston professori Teemu Leinonen jatkoi edellisen päivän iTEC-temaa syventymällä iTEC-hankkeen pedagogiseen lähestymiskulmaan design-oppimisen kautta. iTEC-teeman loppuksi Markku Lang ja Pasi Kurttila kokosivat hankkeen tulokset tiiviissä esityksessään. Ennen iltapäivän eNorssityöskentelyä Inka Hopsu Kirkon ulkomaanavusta esitteli Opettajat ilman rajoja -järjestön tavoitteita ja toimintaa. Iltapäivällä seminaari jatkui eNorssin projektivastaavan Mikko Horilan vakaassa ohjauksessa ryhmätyöskentelyllä. Päivä huipentui yhteiseen seminaari-illalliseen ravintola Toivossa.

Perjantai alkoi Opetushallituksen yleisivistävän osaston johtaja Jorma Kauppisen katsauksella Opetushallituksen ja eNorssin viime vuosien tiiviistä yhteistyöstä. Kauppisen puheenvuoron jälkeen Suomen yliopistokiinteistön kehitysjohtaja Olli Niemi havainnollisti, millaisissa yliopistoympäristöissä tämän päivän oppilaat tulevat opiskelemaan. Perjan-

tain puheenvuorot päätti Oulun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan professori Sanna Järvelä, joka kertoi seminaariyleisölle oppimisen itsensäätelystä, yhdestä nykyajan avaintaidosta. Iltapäivällä seminaari jatkui työryhmätyöskentelyllä ja päivän päätteeksi seminaarivierailta oli mahdollisuus tutustua mielenkiinnon mukaan Linnanmaan yksiköiden Ubiko- ja Tukemo-tiloihin sekä Koskelan alakouluun. Kolmipäiväinen seminaarikokonaisuus oli erittäin onnistunut, ja seminaariin osallistui yli 150 vierasta.

Pasi Kurttila

Future classroom network

Oulun normaalikoulussa kehitettiin uusi täydennyskoulutusmalli

ITEC-hankeessa kehitettyjen menetelmien erinomaiset tulokset kesällä 2014 saivat EUN:n perustamaan Future Classroom Lab -täydennyskoulutusmallin. Euroopassa on tämän jälkeen viimeisen lukuvuoden aikana perustettu yli 10 Future Classroom Labia täydennyskoulutuskeskuksiksi ja maakohtaisen Future Classroom Lead Ambassadorin toimi. Suomea tässä verkostossa edustaa Markku Lang koulustamme.

iTEC-hankeessa oppilaista (2646 luokkaa eri puolilla Eurooppaa) 80% ilmoitti itsenäisen oppimisen parantuneen hankkeessa käytettyjen menetelmien myötä. Vastaavat lukemat olivat kriittisen ajattelun osalta 83%, ongelmanratkaisukyvyyn osalta 79%, yhteistyön kehittämisen osalta 88%, luovuuden saralla 80%, medialukutaidon osalta 86% ja esim. oppimiseen syventymisen suhteen 86%.

Menetelmien saaman positiivisen palautteen myötä Markku Lang ja Pasi Kurttila lähtivät syksyllä 2014 yhteistyössä Aalto-yliopiston Medialaboratorion kanssa suunnittelemaan ja rakentamaan uutta verkostomaista täydennyskoulutusmallia Suomen opettajille ja rehtoreille. Pohjana tuolla täydennyskoulutusmallilla on iTEC-hankeessa alkanut yhteistyö Aalto-yliopiston kanssa.

Suunnittelun tuloksena perustettu FCN (Future Classroom Network) on toisiaan tukeva ja kouluttava opettajien ja koulujen verkosto, joka hyödyntää EUN:n kehittämän Future Classroom Toolkitin hyväksi havaittuja materiaaleja, toimintatapoja sekä uusinta koulutusteknologiaa.

FCN verkostotoiminnassa hyödynnetään myös Future Classroom Scenarios -kurssia. Kurssi on Pasi Kurttilan, Markku Langin ja Juha Turpeisen käsikirjoittama, ja sen on suorittanut Euroopassa yli 3500 opettajaa.

80% opettajista antoi kurssille parhaan arvostuksen, ja 86% opettajista ilmoitti kurssin jälkeen yrittäneensä muuttaa opetustyyliään, ja 69% opettajista on myös muokannut kurssin jälkeen omaa opetusympäristöään.

FCN- toiminta tähän mennessä

FCN -verkoston ydin on tänä keväänä muodostettu iTEC-hankkeen aikana prosessinohjausta saaneista opettajista ja kouluista. Lokakuussa 2014 koulujen rehtorit yhdessä OPH:n kehittämiskouluverkostosta vastaavien (Aija Rinkinen ja Anneli Rautiainen), OPH:n kansainvälisestä toiminnasta vastaavien (Mia Sandvik ja Jukka tulivuori) sekä Aalto-yliopiston Medialaboratorion professori Teemu Leinosen ja projektitutkija Tarmo Toikkasen kanssa kokoontuivat suunnittelemaan FCN-verkoston perustamista ja toiminnan aloittamista.

9.2. FCN-verkoston opettajat kokoontuivatkin ensimmäistä kertaa, ja tehtävänä heillä oli ollut etukäteen tutustua Future Classroom Toolkit -materiaaliin* ja materiaalia hyödyntäen soveltaa sitä paikallisen opetussuunnitelmatyön tekemiseen. Työpajan tuloksena olivat suunnitelmat:

- Trendien käyttäminen koulun opettajien tulevaisuuden mahdollisuuksien löytämisessä
- Opettajien aktivoiminen ajattelemaan teknologisten mahdollisuuksien hyödyntämistä koulun ulkopuolisten tahojen kanssa tehtävässä yhteistyössä
- Tulevaisuuden trendit ja ilmiöpohjainen oppiminen
- Laaja-alaisten avaintaitojen arviointi uudessa OPS:ssa
- Visioi tulevaisuus - OPS2016 I. työpaja, jonka tarkoituksena on virittää opettajia pohtimaan tulevaisuuden koulua, kehittämään uutta opetussuunnitelmaa ja suunnittelemaan uusia oppimisympäristöjä.

5.5. Oulussa FCN-opettajat esittelivät omat pilottinsa ja aloittivat kauden 2015-2016 suunnittelun, jossa opettajille järjestetään syksyn 2015 aikana FCN-kouluttajakoulutus, minkä jälkeen heillä on valmiudet omiin FCN-koulutuksiin ja prosessinohjauksiin omissa kouluissaan ja omissa verkostoissaan:

- Kirkkonummi: Gesterbyn koulu > Kuumakuntaverkosto
- Kauniainen: Kasavuoren koulu > Unelmakouluverkosto

- Oulu: Oulun normaalikoulu > eNorssi- verkosto
- Helsinki: Helsingin Suomalainen Yhteiskoulu > yksityiskouluverkosto
- Helsinki: Siltamäen ala-aste > Helsingin kouluverkosto

FCN tarjoaa apua yksittäisten koulujen toimintakulttuurin muutokseen ja kehittämiseen. Samalla koulujen johtajille ja opettajille annetaan keinoja suunnitella uudistuvan koulun tulevaisuuden strategioita sekä luoda niitä tukevia työskentelymenetelmiä ja toiminnallista sekä aktivoivaa oppimaisemaa.

Koulutusvientiä Thaimaahan

Täydentävien opintojen keskus järjesti vuonna 2014 yhdessä Norssin, tiedekunnan ja kaupungin sivistys- ja kulttuuripalveluiden kanssa koulutusvientiä Thaimaahan kahdelle bangkokilaiselle organisaatiolle. Nämä olivat BMA (Bangkok Metropolitan Administration) ja IPST (The Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology).

BMA:n koulutukseen osallistui kaksi ryhmää, jotka koostuivat opettajista, heidän ohjaajistaan, rehtoreista ja hallinnon virkamiehistä. Yhteensä Thaimaan vieraita oli yli 30 henkilöä. Pontimena thaimaalaisten tulolle Suomeen on ollut Suomen hyvä menestys mm. PISA-mittauksissa. Koulutus toteutettiin sekä Oulussa että osin Bangkokissa. Oulussa ryhmät vierailivat 25.–28.8.2014 ja 06.–13.09.2014. Keskeisenä sisältönä oli suomalainen koulujärjestelmä, opettajien koulutus, toiminta kentällä, oppimateriaali ja pedagogiset ratkaisut sekä koulutilat ja -rakentaminen. BMA esitteli kokemuksiaan suomalaisesta koulujärjestelmästä Oulun vierailuiden pohjalta mm. EDUCA messuilla Bangkokissa 15.–17.10.2014. Yhteistyö johti myöhemmin MOU-sopimuksen allekirjoittamiseen Oulun yliopiston ja Bangkokin metropolialueen kouluhallinnon kanssa.

IPST:n delegaation vierailu Suomessa toteutettiin kolmessa vaiheessa. Ensimmäinen vaihe, ”Expert Fact Finding Tour”, järjestettiin 12.–18.10.2014 Helsingissä ja Oulussa. Tällöin yhdeksän IPST:n korkeaa virkamiestä ja asiantuntijaa vieraili Oulussa. Koulutuksen toinen vaihe, ”Programme on STEM Education in Finland”, järjestettiin Oulussa 19.10.–2.11.2014. Tällöin kolmen hengen ryhmä tutustui erityisesti

Oulun normaalikoulusta kouluttajakoulutuksessa ovat Vuokko Kangas, Markku Veteläinen, Sanna Kaijalainen ja Aleks Tanner. FCN-verkoston toiminta on Opetushallituksen rahoittama.

Markku Lang

Future Classroom Lead Ambassador

LUMA-aineisiin ja niiden järjestelyihin. Koulutuksen kolmas vaihe toteutettiin 3.11.–23.11.2014, jolloin kaksi IPST:n asiantuntijaa jatkoi vierailuaan Oulussa, ja he keskittyivät syventämään tietouttaan ja tekemään vertailevaa tutkimusta aiheesta ”Teacher Development Programme related to STEM Education in Finland”.

Juha Pohjonen

Kehityspäällikkö

Täydentävien opintojen keskus

Oulun yliopisto

Norssin jääkäreiden muistolaatta paljastettiin arvokkaassa juhlassa

Jääkäriliikkeen synnystä tuli kuluneeksi 100 vuotta marraskuussa 2014. Oulun neljässä oppikoulussa 1900-luvun alussa opiskelleista nuorukaisista lähti jääkärikoulutukseen Saksaan kaikkiaan 46 nuorta miestä. Silloisten koulujen seuraajat eli nykyiset Oulun lyseo, Oulun normaalikoulu, Suomalaisen yhteiskoulun lukio ja Svenska Privatskolan i Uleåborg päättivät vuonna 2012 senioriyhdistyksiensä aloitteesta huomioida jääkäriliikkeen 100-vuotisjuhlan ja Oulun koulujen jääkärit. Koulut ja niiden seniorit perustivat yhteisen jääkärialaattatoimikunnan, jonka vetäjäksi tuli lyseon emeritusrehtori Teuvo Laurinoli. Hänen johdollaan toimikunta selvitti oululaisten koulujen jääkäreiden määrän ja heidän henkilötietojaan. Jääkärien nimi-, syntymä- ja kuolintiedoista valmistettiin marmorilaatat kuhunkin kouluun. Laatat tilattiin tarjouskilpailun jälkeen oululaiselta Heikkisen Kiviliike Oy:ltä. Laattojen paljastusjuhlat sovittiin pidettäväksi jokaisessa koulussa erikseen.

Oulun normaalikoulun johtava rehtori Kari Kumpulainen kutsui kokoon oman jääkärialaattatoimikuntamme elokuussa 2014. Siihen kuuluivat hänen lisäksi kenraalimajuri (evp.) ja koulumme entinen oppilas Pertti Puonti, emerituslehtori opetusneuvos Osmo Lappalainen, lukion rehtori Eija Kumpulainen, perusasteen 7.–9. luokkien apulaisrehtori Pasi Hieta sekä opettajista Juha Wedman ja Markku Kuorilehto. Matti Ojakoski oli toimikunnan valmistelija, esittelijä ja sihteeri. Juhlatilaisuuden oli yhteinen ja tärkeä koulullemme, jonka toteuttamiseen osallistuivat monet opettajamme ja Leo Korhonen. Lukion oppilaat pääsivät mukaan toimintaan jo keväällä 2014, jolloin Matti Ojakoski aloitti lukion HI4.3-kurssiin liittyen jääkäriprojektin, jossa oppilaat etsivät tietoja norssin jääkäreistä ja perehtyivät heidän elämänvaiheisiinsa. Oppilastöitä hyödyntäen ja täydentäen Markku Kuorilehto ja Matti Ojakoski valmistivat norssin jääkäreistä ja koko jääkäriliikkeestä laajan näyttelyn yläkoulun alakerran vitriineihin. Näyttelyssä esiteltiin koulumme jääkäreitä asiakirjoissa, valokuvissa ja kirjallisuudessa. Jääkäreiden kouluaikeiset asiakirjaesimerkit olivat enimmäkseen koulumme arkistosta Oulun maakunta-arkistosta. Norssin edeltäjäkoulun Oulun reaaliyseon käyneitä jääkäreitä löytyi yhteensä 16 henkeä.

Norssin jääkärialaatan paljastusjuhla pidettiin 27. marraskuuta 2014. Sitä kunnioitti läsnäolollaan myös Oulun yliopiston rehtori Lauri Lajunen sekä

Jääkärialaatan paljastustilaisuudessa puhui kenraalimajuri (evp.) Pertti Puonti. Hän toimi Pohjoisen maanpuolustusalueen komentajana vuosina 2004–2007. Hän on Jääkäripataljoona 27:n perinneyhdistys ry:n Oulun alaosaston puheenjohtaja. Kenraali Puonti on myös Oulun normaalikoulun entinen oppilas. Kuva Tytti Haapamäki

useita muita kunniavieraita. Juhlsta muodostui arvokas ja isänmaallinen tilaisuus. Musiikista vastasivat Lapin sotilassoittokunta ja Pohjan Laulu. Tervehdyspuheen piti johtava rehtori Kari Kumpulainen ja jääkärialaatan paljastuspuheen kenraalimajuri Pertti Puonti.

Puheessaan Puonti totesi, että jääkäriksi värväytyneet ja saksalaisessa Kuninkaallisessa preussilaisessa jääkäripataljoona 27:ssä palvelleet nuoret ottivat päämääräkseen kansallisen itsenäisyyden saavuttamisen Suomessa. Myöhemmin monet jääkärit kunnostautuivat merkittävässä sotilastehtävissä talvi-, jatko- ja Lapin sodissa. Aaltan paljastivat Suomen sotaveteraaniliiton kunniapuheenjohtaja Aarno Strömmer, lukion oppilaskunnan puheenjohtaja Carlos Sunila ja perusasteen 7–9. luokkien oppilaskunnan puheenjohtaja Petteri Strömberg. Markku Kuorilehto esitteli puheessaan norssin jääkäreitä Oulun reaaliyseon oppilaina, jääkärikoulutuksessa, sisällissodassa ja jääkäriajan jälkeen. Koulun kaksi jääkäriä, kenraali Erkki Raappana ja eversti Verner Viikla, saivat Mannerheim-ristin ritarin arvon viime sotien aikana. Juhlan jälkeen rauhanturvaajana jo

Jääkärialaan paljastuksen suorittivat Suomen sotaveteraaniliiton kunniapuheenjohtaja Aarno Strömmer (oik.) sekä lukion oppilaskunnan pj. Carlos Sunila (vas.) ja perusasteen vuosiluokkien 7–9 oppilaskunnan pj. Petteri Strömberg (toinen vas.). Airueina toimivat terveydenhoitaja Riitta Pääaho ja lehtori Juha Wedman. Kuva Tytti Haapamäki

useamman kerran toiminut lehtori Juha Wedman kertoi lukiolaisille YK:n rauhanturvatoiminnasta.

Oulun reaaliyseo (Oulun normaalikoulun) jääkärit 1914–1918

Hyvönen Johan Erik

* 25.10.1893 + 30.9.1918

Kalervo (Hyttinen) Eino Valdemar

* 23.5.1891 + 11.10.1965

Karjalainen Jalmari Johannes

* 8.12.1889 + 23.9.1962

Karvonen Väinö

* 10.1.1889 + 10.10.1967

Kokko Matti Leonard

* 23.10.1893 + 3.4.1918

Manninen (Thonberg) Aarne

* 16.9.1896 + 20.6.1922

Manninen (Thonberg) Eero Niilo

* 16.4.1893 + 8.4.1944

Merikallio Erkki Johannes

* 14.5.1892 + 27.4.1918

Mäkelin Leo

* 15.12.1897 +

Raappana Erkki Johannes

* 2.6.1893 + 14.9.1962

Rustanius Urho Oiva

* 17.6.1893 + 8.4.1918

Svinhufvud Gustav Alku

* 26.10.1894 + 14.9.1936

Svinhufvud Rafael Armand Sigismund

* 28.8.1897 + 23.8.1963

Tilus Lauri Matias

* 29.12.1893 + 6.12.1939

Vieska (Forsman) Valter Göran

* 10.10.1896 + 1975

Viikla (Viklund) Verner August

* 27.3.1895 + 18.12.1941

Matti Ojakoski ja Markku Kuorilehto

Suomen edustajat Washingtonissa: Vesa Äyräs, Anna-Leena Ahlfors-Juntunen, Kari Kumpulainen, Anneli Rautiainen sekä Kati Sormunen.

Norssilaiset Washington DC:ssä

Sutton-Gates Summit on Teacher Professional Learning and Development 3rd–4th November 2014, Washington DC

Koulumme sai Opetushallituksen kautta kutsun osallistua Bill & Melinda Gates -säätiön ja brittiläisen Sutton Trustin yhdessä järjestämään opetusalan huippukokoukseen. Suurin osa kokouksen osanottajista oli amerikkalaisia, mutta kutsun olivat saaneet myös Yhdistyneitten Kuningaskuntien, Kanadan, Australian, Suomen, Hong Kongin, Uuden Seelannin ja Singaporen edustajat. Suomea olivat edustamassa Vesa Äyräs ja Kati Sormunen Espoon Koulumestarin koulusta, Kari Kumpulainen ja Anna-Leena Ahlfors-Juntunen Oulun normaalikoulusta sekä opetusneuvos Anneli Rautiainen Opetushallituksesta.

Kokouksen päämääränä oli kehittää opettajien ammattitaitoa toimia erilaisissa oppimisympäristöissä ja erilaisista taustoista tulevien oppilaiden parissa. Järjestäjien toiveena oli saada kerättyä työkaluja ja hyviksi koettuja käytänteitä opettajan työhön. Me paikalle kutsutut ulkomaalaiset hyvien koulutusmaiden edustajat olimme avainasemassa kertomassa käytänteistä omassa maassamme.

Koska kokous kesti vain kaksi päivää, ohjelma oli tiivis ja monipuolinen ja amerikkalaisella vauhdikuudella höystetty. Paikalla oli esiintymässä myös

tunnettuja amerikkalaisia opetusalan huippunimiä. Toinen kokouspäivä oli omistettu työpajoille ja Anna-Leena Ahlfors-Juntunen esitteli omassa työpaikassaan Suomen opettajankoulutusjärjestelmää.

Kokouksen parasta antia oli se, että pääsimme vaihtamaan ajatuksia ja kokemuksia eri maista koitoisin olevien kollegoiden kanssa. Amerikkalainen opettajajärjestö Center for Teaching Quality järjesti maaliskuun lopulla webinaarin, jossa kutsuvieraat, Paul Charles Kanadasta ja Anna-Leena Ahlfors-Juntunen Oulun normaalikoulusta, vastailivat amerikkalaisten osallistujien kysymyksiin. Yhteistyö jatkuu edelleen sähköisessä muodossa CTQ:n nettisivustolla sekä monenlaista yhteistyötä viritellen.

Kokouksen jälkeen Opetushallituksen pääjohtaja Aulis Pitkälä kutsui Kari Kumpulaisen Suomen tiimin jäseneksi Bill ja Melinda Gates -säätiön tukemaan ITE (Initial Teacher Preparation) -hankkeeseen. Hankkeessa on mukana yhteensä yhdeksän tiimiä viidestä eri maasta eli Amerikasta, Australiasta, Brasiliasta, Uudesta Seelannista sekä Suomesta. Suomen tiimin muut jäsenet ovat Aulis Pitkälä, Anneli Rautiainen, Jorma Kauppinen ja Aija Rinkinen OPH:sta sekä Kristiina Kumpulainen Helsingin yliopistosta. Hanke päättyy vuonna 2017.

Anna-Leena Ahlfors-Juntunen ja Kari Kumpulainen

2. Perusaste

Suuntana yhtenäinen perusopetus

Yhtenäisen perusopetuksen kehittäminen on ajankohtainen muutoshaaste Oulun normaalikoulussa. Kasvatustieteiden tiedekunta linjasi kaksi vuotta sitten, että harjoittelukoulussa lähdetään rakentamaan uutta koulukulttuuria, jossa suuntana on yhtenäinen perusopetus. Tällaisen koulun toimintakulttuurissa pyritään nostamaan lapsi ja nuori näkyväksi ja hahmottamaan oppilaan koulupolku jatkumona. Opettajien odotetaan osaavan tarkastella koulupolun kokonaisuutta oppilaan, huoltajien, opetussuunnitelman, eri opettajaryhmien ja oppilashuollon näkökulmista. Tärkeää on kehittää jatkuvasti tutkimusperustaista pedagogiikkaa harjoittelukoulun perusopetuksessa.

Perusopetuksen opetussuunnitelma uudistumassa

Pedagogisen kehittämisen kannalta elämme ainutlaatuisia aikoja. Oulun normaalikoulussa, kuten kaikissa suomalaisissa peruskouluissa, työtetään parhaillaan perusopetuksen opetussuunnitelmaa valtakunnallisten perusopetuksen opetussuunnitelmaperusteiden pohjalta, jotka hyväksyttiin Opetushallituksessa 22.12.2014. Uutta opetussuunnitelmaa aletaan noudattaa 1.8.2016 alkaen perusopetuksen vuosiluokilla 1–6 ja porrastetusti seuraavasta lukuvuodesta lähtien vuosiluokilla 7–9. Yleisen osan osalta uutta opetussuunnitelmaa noudatetaan harjoittelukoulun kaikilla perusopetuksen vuosiluokilla 1–9 jo 1.8.2016 alkaen. Opetussuunnitelman yleisessä osassa linjataan muun muassa yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuria, oppimista ja hyvinvointia edistävää koulutyön järjestämistä, oppimisen arviointia, oppimisen ja koulunkäynnin tukea, oppilashuoltoa, kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä ja valinnaisuutta perusopetuksessa. Opetussuunnitelma-ajattelussa ja pedagogisessa tavassa hahmottaa perusopetus on käynnissä merkittävä paradigman muutos, joka edellyttää opettajilta kykyä ja taitoa kehittää omaa opettajuuttaan noudattamaan uusien opetussuunnitelmaperusteiden perusopetukselle asettamia tavoitteita, toteutusta, sisältöjä ja arviointia.

Opetussuunnitelmatyö lukuvuonna 2014–2015

Oulun normaalikoulussa on toiminut 9-jäseninen opetussuunnitelmatyöryhmä, joka on koordinoitunut koulun ops-työtä. Marraskuussa 2014 huoltajilla oli mahdollisuus perehtyä vanhempainilloissa uuteen oppilashuoltolakiin ja sen soveltamiseen normaalikoulussa. Helmikuussa 2015 normaalikoulun henkilökunta järjesti ops-työpajat, joissa esiteltiin huoltajille, yliopiston opettajille sekä opiskelijoille opetussuunnitelmaprosessia ja sen etenemistä koulussa sekä kerättiin ajatuksia ja ehdotuksia ops-iltaan osallistuneilta opetussuunnitelmaprosessin tueksi. Maaliskuussa 2015 koulun yhteisessä opettajainkokouksessa esiteltiin ops-ryhmän ehdotus perusopetuksen opetussuunnitelmatyön etenemiseksi lukuvuonna 2015–2016 sekä ehdotus yleisen osan kirjoittajiksi. Lisäksi kokouksessa kartoitettiin opettajien näkemyksiä opetusharjoittelun vahvuuksista ja kehittämiskohteista, joita hyödynnetään tiedekunnan ohjatun harjoittelun opetussuunnitelmatyössä. Huhtikuun 29. päivänä 2015 opettajakunta vietti iltapäivän ops-kahvilassa. Opettajat osallistuivat kolmeen eri työpajaan, jotka oli rakennettu yleisen osan luvuista. Tavoitteena oli saada opettajan ääni kuuluviin sekä kuulla opettajien ajatuksia, ehdotuksia ja ideoita opetussuunnitelman yleisen osan kirjoittamiseksi.

Opetussuunnitelmatyön eteneminen ensi lukuvuotena

Oulun normaalikoulun ops-prosessi jatkuu syksyl-

lä 2015 yhteisellä työehtosopimuksen mukaisella koulutuspäivällä syyskuussa. Tavoitteena on, että syyslomaan mennessä yleisen osan luvut ovat valmiit kommentoitaviksi. Syksyllä rinnakkain yleisen osan kirjoittamisen kanssa kirjoitetaan myös opetussuunnitelman ainekohtaisia sisältöjä. Oulun normaalikoulun uuden opetussuunnitelman on tarkoitus olla valmis vuoden loppuun mennessä, jonka jälkeen sitä voidaan kommentoida ja muokata edelleen saadun palautteen perusteella. Perusopetuksen opetussuunnitelma tulee hyväksyttäväksi Oulun normaalikoulun johtokunnassa keväällä 2016. Tarkoitus on tehdä opetussuunnitelmasta ensisijaisesti verkoperustainen eOPS, joka helpottaa sekä opetussuunnitelman lukemista että sen käyttämistä opetuksessa ja opetusharjoittelussa.

Kehittämiskouluverkosto

Opetussuunnitelmatyötä ja koulun muutosta tukemaan Opetushallitus käynnisti syksyllä 2014 perusopetuksen kehittämiskouluverkoston, johon myös Oulun normaalikoulu lähti mukaan. Kehittämiskouluverkosto on peruskouluista muodostuva yhteistyöverkosto, jonka tarkoituksena on toimia edelläkävijänä suomalaisen koulutuksen kehittämisessä. Tämä tapahtuu innovatiivisen ja ennakkoluulottoman kokeilu- ja kehittämistoiminnan avulla. Kehittämiskouluverkoston tavoitteena on uudistaa toimintakulttuuria ja pedagogiikkaa, edistää oppilaiden oppimista, kouluviihtyvyyttä ja motivaatiota, tukea opettajien osaamisen kehittymistä ja työssä jaksamista, kehittää johtamisen käytäntöjä sekä luoda ja levittää uusia innovaatioita.

Kehittämiskouluverkoston toiminnassa keskeistä on yhteistyö. Koulut muodostavat alueellisia verkostoja, joissa yhteistyö tapahtuu. Oulun normaalikoulu toimii yhdessä Oulun kaupungin kymmenen peruskoulun kanssa, jotka myös lähtivät mukaan kehittämiskouluverkoston toimintaan. Oululaisten kehittämiskouluverkostokoulujen rehtorit ovat kokoontuneet keskimäärin joka toinen kuukausi ja pyrkineet löytämään yhteisiä kehittämiskohteita, joiden kautta koulut ja opettajat pääsevät yhdessä työskentelemään suomalaisen peruskoulun hyväksi.

Valtakunnallisesti kehittämiskouluverkostoon

kuuluu 167 peruskoulua 38 kunnasta eri puolilta Suomea. Kukin koulu on valinnut itselleen ajankohtaisimmat ja merkityksellisimmät kehittämiskohteet. Oulun normaalikoulussa teemaksi valittiin oppilaiden oppiminen ja tavoitteeksi oppilaiden osaamisen, taitojen ja oppimistulosten parantaminen. Normaalikoulussa on pyritty kehittämään oppilaiden oppimisen itsesääätelytaitoja, edistämään oppilaiden digitaalista kompetenssia sekä kehittämään joustavaa esi- ja alkuopetusta ja vuosiluokkiin sitomatonta opetusta. Opetushallitus järjesti 11.–12.5.2015 kehittämiskouluverkoston foorumin Messukeskuksessa Helsingissä, jossa olivat luennoimassa fil. tri Michael Fullan uudesta oppimisesta ja mitä se edellyttää oppilailta, vanhemmilta, opettajilta, rehtoreilta, poliittisilta päättäjiltä, päätöksentekijöiltä ja liike-elämältä sekä fil. tri Deidre Butler, joka luennoi uudesta pedagogiasta ja uudesta oppimisesta sekä siitä, miten se haastaa meidät.

Yliopiston opetussuunnitelmat uudistuvat

Valtakunnallisen perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmaperustetyön lisäksi Oulun yliopistossa on käynnissä eri koulutusohjelmien opetussuunnitelmatyö. Kasvatustieteiden osalta uuteen opetussuunnitelmaan siirrytään 1.8.2017 alkaen. Dekaan Riitta-Liisa Korkeamäki on asettanut työryhmän suunnittelemaan ohjatun opetusharjoittelun tavoitteita, toteutusta, sisältöjä ja arviointia osana opettajan pedagogisia opintoja. Ryhmää vetää professori Kirsi Pyhälto ja siihen kuuluu tiedekunnan ops-koordinaattori Vesa-Matti Sarenius ja allekirjoittanut. Työskentely on kesken ja ryhmän tarkoitus on saada ensimmäiset kommentit opetusharjoitteluluonnokseen vielä päättyvän lukuvuoden aikana.

Opettajien täydennyskoulutus

Oulun normaalikoulun toimintakulttuurin kehittäminen kohti yhtenäistä perusopetusta edellyttää, että opettajilla on mahdollisuus saada täydennyskoulutusta. Keväällä 2015 käynnistyi koulun järjestämänä ohjaajakoulutus, johon osallistuu yhteensä 20 opettajaa eri yksiköistä. Ohjaajakoulutuksessa sovelletaan tutkimusperustaista konsultatiivista työtettä ohjaus- ja vuorovaikutus-

taitojen koulutusmenetelmänä. Konsultatiivisen työotteen pedagogisina tavoitteina on osallistujien autonomian tukeminen, osallistujien osaamisen, pätevyyden ja kompetenssin kehittäminen sekä osallistujien yhteisöllisyyden ja yhteenkuuluvaisuuden vahvistaminen. Koulutus kestää 1½ vuotta ja sen toivotaan antavan kokemuksia, mihin suuntaan Oulun normaalikoulun opettajien täydennyskoulutusta lähdetään jatkossa kehittämään.

Lopuksi

Oulun normaalikoulun opetussuunnitelmaprosessia ohjaa pyrkimys nostaa lapsi ja nuori näkyväksi perusopetuksessa sekä hahmottaa oppilaan koulupolku jatkumona. Yhtenäisen perusopetuksen kirkastaminen onnistuu koulun opettajilta, jotka ovat monin tavoin osaavia, omaa työtään tutkivia ja kehittäviä opetusalan ammattilaisia. Opettajien on hyvä pysähtyä miettimään, mikä

on se maailma, johon kasvatamme ja ohjaamme oppilaita ja opiskelijaopettajia? Mitä tietoja ja taitoja 2030-luvun tai 2040-luvun lapset, nuoret ja opettajaksi opiskelevat tarvitsevat? Miten me perusopetuksen ja opetusharjoittelun avulla tuemme lapsia, nuoria ja opiskelijoita kasvamaan ja kehittymään osaaviksi ja taitaviksi yhteiskunnan jäseniksi, jotka selviytyvät alati muuttuvassa ja vaikeastikin hahmotettavassa maailmassa? Mikä meidän lapsiamme ja nuoriamme elämässä kannattelee? Miten me opettajina voimme tukea seuraavaa sukupolvea nuoren elämän alkumetreillä? Näillä mielteillä haluan kiittää teitä kaikkia, jotka olette olleet yhdessä rakentamassa tulevaisuutta Oulun yliopiston harjoittelukoulussa sekä toivottaa teille virkistävää kesälomaa.

Seija Blomberg, FT

Oulun normaalikoulun perusopetuksen ja Koskelan rehtori

DIYLab do it yourself

DIYLab (Do It Yourself in Education: Expanding Digital Competence To Foster Student Agency And Collaborative Learning) on Euroopan Unionin Life Long Learning -ohjelmasta rahoitettu kansainvälinen, vuosina 2014–2016 toteutettava hanke, jonka tarkoituksena on nostaa oppilas digitaalisen kulttuurin kuluttajasta tekijäksi myös opetuksessa.

Barcelonassa, Prahassa ja Oulussa yliopistot ja koulut vastaavat tietoyhteiskunnan tarpeisiin tukemalla oppilaiden elinikäisen oppimisen taitoja. Taidot ovat yhteisiä eri oppiaineille ja eri koulutussektoreille. Oppilaita ohjataan yhteisöllisyyteen, vertaisoppimiseen, luovaan ongelmaratkaisuun, kriittiseen ajatteluun ja kokemukselliseen oppimiseen. Kaiken tekemisen taustalla on digitaalinen kompetenssi: Kuinka teknologia auttaa tavoitteellista oppimista?

Suomessa hanke tukee OPS2016:n tavoitteita ja koko Euroopassa koulutuspoliittisia linjauksia. Käytännön toteutuksessa ovat mukana Oulun normaalikoulun 5. luokat Koskelasta ja 8. luokat Linnanmaan ylänorssista. Projekti alkoi eri maiden koulujen ja yliopistojen opetussuunnitelmien analyysillä ja selvittämällä eri kohderyhmien (oppilaat, opettajat, vanhemmat) kanssa näkemyksiä DIY-ideologian mahdollisuuksista opetuksessa ja opiskelussa.

Syysyllä 2014 järjestettiin opettajille sarja viikoittaisia nettityöpajoja, joissa esiteltiin videoluentojen välityksellä hankkeessa luotavaa pedagogista toimintamallia. Yhteistyössä opettajien kanssa syntyivät toteuttamissuunnitelmat ala- ja yläkouluille.

Yläkoulussa opettajat ovat suunnitelleet oppiainerajoja rikkovia projekteja aiheina Pohjois-Amerikka ja siirtolaisuus englannin kielellä toteutettuna, liikenne, liikenneturvallisuus ja ympäristövastuu, valon aaltoliike, Eurooppa eilen ja tänään historiaa ja maantietoa integroiden.

Koskelassa DIY-projekti on toteutettu kevään 2015 kuluessa yhdessä MKT-opettajaharjoittelijoiden kanssa. Hankkeeseen osallistuvat Terho Granlund ja Matti Mikkonen luokkineen. Kerttuli Saajoranta toimii koordinaattorina koulujen ja yhteistyötahojen välillä. Projektin tutkimuskohteena on fysiikan ja kemian ilmiö ”voima”. Työskentelyssä integroidaan äidinkieltä, kirjallisuutta, musiikkia sekä kuvaamataitoa. Oppilastöiden koonti toteutetaan koulun tietotekniikkaa hyödyntäen painopisteen ollessa erilaisten aihetta tukevien ja esittelevien animaatioiden teossa (integroituna kuvataiteeseen).

Kerttuli Saajoranta

Terho Granlundin ja Matti Mikkosen 5. luokat projektityöskentelyn suunnitteluvaiheessa.

DIYLab yläkoulussa

DIYLab-hankkeen taustalla on ideologia, jonka mukaan oppilas itse hallitsee omaa oppimisprosessiaan ja tuottaa omaa oppimateriaaliaan. Tavoitteena on kehittää elinikäisen oppimisen taitoja lisäämällä oppijoiden osallisuutta, yhteistyötä sekä digitaalisia valmiuksia hyödyntämällä tämän päivän teknologisia mahdollisuuksia.

Projektin yhteistyökoulut sijaitsivat Barcelonassa ja Prahassa. Osallistuiimme DIYLab-hankkeeseen 8c-luokan kanssa matematiikan ja terveystiedon oppisisältöjä integroiden. Aiheenamme oli liikuminen ja liikenneturvallisuus. Kerroimme oppilaille aiheesta jo tammikuussa, ja työskentely sijoittui pääasiassa huhti- ja toukokuulle. Luokka suhtautui asiaan positiivisesti ja projektin toteutusta ideoitiin oppilaslähtöisesti. Tutkimme terveystiedossa 8.-luokkalaisten koulumatkaliikkumista ja polkupyörien turvavarusteita. Oppilaat työstivät Kahoota käyttäen myös liikennemerkkivisan. Lopputuotoksena syntyi video talvipyöräilystä ja sen haasteista. Video voi olla mielenkiintoista nähtävää yhteistyökoulujen oppilaille. Matematiikan tunneilla saatuja tutkimustuloksia hyödynnettiin muun muassa piirtämällä havainnoista diagrammeja ja tekemällä erilaisia tilastoja. Lisäksi laskimme prosenttiosuuksia tehdyistä tutkimuksista ja pohdimme, missä matematiikka ja fysiikka näkyvät arkielämässä.

Opettajan näkökulmasta projekti oli antoisa. Yhteissuunnittelu avasi näkökulmia yli oppiainerajojen ja oppilaiden vastuunotto omasta ja luokan

työskentelystä oli ansiokasta. Saimme tätä kautta esimakua tulevasta opetussuunnitelmauudistuksesta, erityisesti monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelusta ja toteuttamisesta.

Kiitos 8c-luokalle upeasta työskentelystä!

Hanna Tuhkanen ja Terhi Ylöniemi

Lisätietoja hankkeesta <http://diylib.eu/index-su.html>.

Kalottipilotti Linnanmaan ja Koskelan 4a-luokissa

Koskelan ja Linnanmaan 4a-luokat ovat toteuttaneet monialaisen oppimiskokonaisuuden teemasta Skandinavia tammi-helmikuussa 2015. Aihepiiriä on käsitelty eheyttävästi oppiaineissa ympäristö- ja luonnontieto, musiikki, kuvataide sekä kirjallisuus.

Koskelan koulun vihkiäisissä syksyllä 2013 toteutettu yhteistyöprojekti kaikkien Norssin kouluasteiden kuorojen kanssa sai miettimään, miten kahden Norssin yhteistyötä voisi jatkaa ja kehittää. Tietävätkö Norssin oppilaat yleensäkin, että Oulussa on kaksi alanorssia?

Linnanmaan 4a-luokan työskennellyä jouluna 2014 yhdessä walesilaisen opettajan Robert Griffithsin luokan kanssa Skype-yhteyden kautta heräsi ajatus, että lähikoulunkin kanssa voisi ”skypettä”. Olihan ollut aika mieliinpainuva kokemus laulaa yhtä aikaa walesilaisten lasten kanssa muun muassa ”We wish you a Merry Christmas”!

Norssien 4a-luokkien opettajat Marja Koskivirta ja Kirsti Karhumaa päättivät ryhtyä suunnittelemaan oppimiskokonaisuutta, jossa teknologiaa ja vierailuja voitaisiin yhdistää. Opiskelimme neljä viikkoa Skandinavian maantiedettä, musiikkia, kuvataidetta ja kirjallisuutta samojen tavoitteiden ja sisältöjen mukaisesti. Jokaisen viikon päätteeksi esittelimme toisillemme työmme tuloksia, esimerkiksi lauluja, soittokappaleita ja kuvataideteitä Skypen tai Face-

Timen kautta.

Lisäksi tuokioihin sisältyi hauskoja ristikoita, tietovisoja, pantomiimeja ja Lego-tehtävien esittelyjä. Skandinavia-projektimme huipentui Linnanmaan 4a:n vierailuun Koskelassa. Oppilaat nauttivat ohjelmallisesta yhdessäolosta ”livenä”. Juhlan herkkujen, kuten ruotsalaisten sahrampullien, norjalaisten omenakakkujen, tanskalaisten wienerien ja islantilaisien súkkuladikökurien leivontaan olivat osallistuneet molempien luokkien oppilaiden vanhemmat. Herkut maistuivat ja yhteislaulut kajahtivat!

Esimerkkejä lasten kirjoittamasta palautteesta: ”Minusta on ollut mukavaa, kun on muita, jotka tekevät samaa asiaa, vaikka ovat eri koulussa.” ”No, skypettäminen on ollut ainakin hauskaa ja legojen tekeminen.” ”Kekkereissä oli tosi kiva, kun sai tutustua uusiin kavereihin herkkujen kanssa!” ”Haluaisin jatkaa yhteistyötä, koska se oli aivan mahtava yhteistyöluokka!”

Vastavierailuksi tälle keväälle suunniteltiin Koskelan retki Linnanmaalle, johon sisältyi muun muassa retki yliopiston eläinmuseoon ja piknik keväisessä luonnossa. Tavoitteena on jatkaa monialaisen oppimiskokonaisuuden suunnittelua 5. luokalla aiheesta Eurooppa.

Kirsti Karhumaa ja Marja Koskivirta

Oulun normaalikoulun kerhotoimintaa lukuvuonna 2014–2015

Lukuvuoden alussa koulullamme virisi monipuolisia kerhoideoita sekä alakoululaisille että yläkoululaisille. Kerhotarjottimella oli laaja kattaus erityisesti taito- ja taideaiheisia kerhoja sekä monikulttuurisuutta, matematiikkaa ja lukuintoa. Kaikille kerhoille tarjottiin mahdollisuutta ja lopulta ne kaikista suosituimmat toteutuivat kerättyään riittävän määrän innokkaita ja sitoutuneita osallistujia. Oman, Opetushallituksen valtionavustuksella rahoitetun kerhotoiminnan lisäksi Oulun normaalikoululla on ollut ilahduttavasti myös muiden toimijoiden tarjoamia kerhoja.

Linnanmaan kerhot

Käsityö- ja askartelukerho

Käsityökerholaiset Ella Huttunen ja Silja Keskinarkaus kertovat:

”Syksyllä lokakuun lopussa alkoi käsityökerho Sanna Kaijalaisen pitämänä. Häimme mukaan kerhoon. Silja haki kerhoon, koska sieltä voi oppia uusia asioita, esimerkiksi ompelua. Ella haki kerhoon, koska siellä oppii kaikenlaista mukavaa. Käsityökerho oli tyttökerho, koska siellä oli vain 15 tyttöä. Me opimme käsitöitä ja askartelua ja uusia tapoja tehdä hommia. Tonttutyö ja isänpäivätyö jäivät erityisesti mieleen. Kaikki työt olivat mukavia.”

3D-kerho

Keväällä 2015 Markku Veteläinen aloitti koulumme ensimmäisen 3D-kerhon. Ilmoittautuneita oli aluksi yli kolmekymmentä sekä Linnanmaalta että Koskelasta. Aikatauluongelmien vuoksi ryhmä tiivistyi 13 oppilaaseen.

Kerhossa käytiin aluksi läpi 3D-tulostamisen historiaa ja perusteita sekä keskusteltiin myös tulostamisen tulevaisuuden mahdollisuuksista. Muuten keskityttiin suunnitteluohjelman (Tinkercad) käyttöön ja itsenäiseen suunnitteluun. Kerhon tavoitteena oli lopulta tulostaa jokaiselle itse suunnittelema esine ja tavoite saavutettiin.

Liikuntakerho

Tänä vuonna liikuntakerho liikutti koulun nuorimpia naperoita Aleksi Tannerin ohjaamana. Kerhoon ilmoittautui yli neljäkymmentä 0.–3.-luokkalaista tyt-

3D-kerhossa Sara suunnitteli ja tulosti oman avaimenperän. Kuva Markku Veteläinen

töä ja poikaa. Liikuntakerho järjestettiin kahdessa eri ryhmässä, jotka molemmat kokoontuivat yhteensä kahdeksan kertaa. Kerhot alkoivat syyslukukaudella ja jatkuivat vielä joulun jälkeen. Kerhoissa leikittiin, voimisteltiin, temppuilitiin sekä pelattiin erilaisia pallopelejä. Viimeisellä kerralla kerhoissa taisteltiin kaupunginvaltauksen herruudesta ja vauhtia riitti.

Koskelan kerhot

Ukulelekerho

Ukulelekerho on kokoontunut maanantaisin 45 minuutin opitunnille Matti Mikkosen johdolla. Tunneilla on opeteltu ja harjoiteltu ukulelen soittamisen perusteita, sointusäestystä, melodiasoittoa, näppäilyssäestystä ja improvisointia tuttujen ja uusienkin kappaleiden avulla. Myös musiikin teoriapuolta on tullut sivuttua asteikkoja, nuottien aika-arvoja ja tahtilajeja tutkittaessa ja harjoiteltaessa. Kevään mittaan käsittelemme myös ukulelen käyttöä säveltämisessä. Moni kerholainen on myös aktiivinen biisikerholainen ja näin saadaan yhdistettyä kaksi kivaa juttua.

Biisikerho

Biisikerho on kokoontunut tiistaisin 1–2 tuntia kerrallaan. Osanottajat ovat olleet 4.–6.-luokkalaisia. Tunneilla on ollut keskimäärin kymmenen oppilasta.

Työskentely on tapahtunut totuttuun malliin: ensin tekstin tuottamista tietokoneluokassa, seuraavalla tunnilla säveltämistä pianoluokissa ja kolmannella kerralla kappaleen testausta ja säätöä. Yleensä 2–3 viikkotunnin väli on riittänyt uuden kappaleen synnyttämiseen. Ohjaaja Terho Granlund on toiminut ainoastaan yllyttäjänä ja nuottikirjurina.

Tänä vuonna on syntynyt muun muassa koko koulun yhteislaulukäyttöön itsenäisyyslaulu ”Onnea Suomi” sekä kansainvälisyysviikon teemalaulu ”Big World”. Tätä kirjoitettaessa on meneillään muun muassa biisin teko ja harjoittelu vappukarnevaaleihin sekä päättäjäispäivän laulu kuutosille.

Sählykerho

Sählykerho on kokoontunut lukuvuonna 2014–2015 koulumme salissa tiistaisin klo 14.15–15.45 Jani Polvisen johdolla. Kerho on ollut pienen kynnyksen paikka tulla nauttimaan liikunnan ilosta ja pelaamisesta. Kerhossa on ollut mukana myös ilahduttavan paljon reippaita tyttöjä. Kerhossa on käynyt kymmeniä oppilaita ja keskimäärin heitä on ollut 16 pelaa- jaa yhdellä kertaa.

Muiden toimijoiden tarjoamat kerhot

Reddie Kids (Linnanmaa)

Punaisen Ristin Oulun osaston Reddie Kids -kerho on kokoontunut koko lukuvuoden ajan tiistaisin. Ensiaputaitojen lisäksi kerhossa on tutustuttu Punaisen Ristin toimintaan ja erilaisiin kulttuureihin sekä tietenkin leikitty ja askarreltu. Kerhossa on käynyt noin kymmenen lasta. Kaikki kerholaiset ovat oppineet vuoden aikana perusensiaputaitoja. Lisäksi kolme kerhon kasvattia kisaavat kesäkuussa Rovaniemellä ensiavun SM-kilpailuissa lasten sarjan mestaruudesta! Kerhovuosi päätetään toukokuussa juhlimalla yhdessä myös muille kuin kerholaisille avoimella viikonloppuleirillä Oulun Hietasaarella.

Lintukerho (Linnanmaa)

Talven aikana lintukerhossa on Tiina Sihton ohjaama käyty ja opiskeltu useimmat linturyhmät läpi, retkeily luonnossa, useamman kerran opiskeltu

Oulun yliopiston museonäytteitä hyödyntäen sekä käyty kasvitieteellisellä puutarhalla miettimässä mahdollisia ekologisia puitteita. Askartelua hyödyntäen kerhossa on tehty muun muassa muistikorttipeli linnuista, pahvinen biotooppi ja lajintun- nistuksen opiskelun avulla liimattu lintuja oikeisiin pesimäympäristöihin. Luonnollisesti retkeily lisääntyy keväällä, kun muuttolinnut alkavat tulla takaisin pohjoiseen. Kerho huipentuu toukokuussa järjestet- tävään lintuleiriin Tauvon lintuasemalla.

Tiedekerho (Koskela ja Linnanmaa)

Miten aistimme toimivat? Miten kirjoittaa salaviesti? Miten rakentaa sokerista sateenkaari? Mitä on taika- taikina?

OuLUMA-keskuksen 3.–6.-luokkalaisille toteu- tetussa tiedekerhossa on loppukevään ajan tutkittu ilmiöitä ja pähkäilty pulmia. Kerhon tarkoituksena on ollut tarjota laajasti luonnontieteiden ilmiöiden tutkimisen mahdollisuuksia innostaen ja kasvattaen oppilaiden mielenkiintoa ja tietämystä luonnontie- teitä kohtaan. Myös soveltava ja toiminnallinen ma- tematiikka on ollut yksi osa tiedekerhoa.

Juttupysäkki (Koskela)

Tuiran seurakunnan järjestämä Juttupysäkki on toi- minut Koskelan koululla perjantaisin viime syksystä lähtien. Kerhossa on käynyt joka kerta 17–22 lasta. Juttupysäkissä on askarreltu, pelattu pelejä, oltu ulkona ja joka kerta lapset ovat saaneet välipalan (kaakao ja voileipä). Lapset ovat ottaneet Juttupy- säkin hienosti omaksi kohtaamispaikakseen.

Koonti **Kaisu Kangas**

Muumilaakson tuulet

“... Muumilaakson väki vaaliikin ystävyyttä. Pelko jäädyttää, jähmettää ja eristää; ystävyys sen sijaan yhdistää. Rakas ystäväni Nuuskamuikkunen: Elämä ei ole vain odottamista, toivomista ja haaveilemista. Elämä on tekemistä, olemista ja joksikin tulemista!” (Ote musikaalista)

Lukuvuoden lopussa Linnanmaan ala- ja yläkouluissa vietettiin kevätkuuhlaa, jossa esitettiin musikaali Muumilaakson tuulet. Musikaali oli erinomainen päätös koulussammekin huomioidulle Tove Janssonin juhluvuodelle. Kirjailija, taiteilija Tove Janssonin elämää ja tuotantoa käsiteltiin monissa luokissa vuosien 2014–2015 aikana. Lisäksi kuluva vuosi 2015 on Kirjan vuosi, jolloin painotetaan erityisen paljon lukemisen merkitystä ilon ja elämysten lähteenä.

Musikaalin suunnittelu ja työstäminen aloitettiin hyvissä ajoin jo lukuvuoden alussa. Noppa-solun opettajat Aila Hartikainen, Auli Siitonen, Kaisu Kangas ja Marjatta Kaikkonen, alakoulun musiikinopettaja Mervi Sirén sekä yläkoulun musiikinopettaja Satu Korpi suunnittelivat ja toteuttivat musikaalin yhdessä oppilaiden kanssa.

Musikaalin kehyskertomuksessa Tove Jansson (Anja Lindh) keskusteli Nuuskamuikkusen (Miro Haapakoski ja Sasu Tohmola) kanssa monista elämän peruskysymyksistä. Tapahtumat ja laulut nivoutuivat näiden henkilöiden vuoropuhelun yhteyteen. Musikaalin sävellykset olivat Soili Perkiön, ja ne oli tehty kirjailija Hannele Huovin runoihin (*Muumiperheen lauluretki*, Tammi 2014).

Erilaisissa rooleissa ja tehtävissä oli 0–2-, 1a- ja 3–4-luokan sekä 8. luokan musiikin valinnaisryhmän oppilaat. Tanssien koreografoista vastasi Auli Halme. Lisäksi musikaalin valmistelussa ja toteutuksessa oli mukana Linnanmaan alakoulun henkilökuntaa ja Oulun yliopiston musiikkikasvatuksen koulutuksen opiskelijoita. Puvustuksen valmistuksessa auttoivat Jaana Anttonen ja työelämään tutustumisjaksolla ollut 8. luokan oppilas Ella Pöykkö. Lavasteiden teossa avusti KTC Group.

Alakoulun väki sai viitteitä tulevasta juhlamusikaalista jo 24.4.2015 Marjatta Kaikkosen suunnittelemissa päivänavauksessa. Yleisö sai kuulla tiivistetyn esityksen Muumilaakson elämästä Janssonin kirjojen ja kuvien pohjalta.

Musikaalin kenraaliharjoituksessa 21.5.2015 yleisönä oli lähialueen päiväkotien esikoululaisia.

Musikaalin harjoituksissa.

Kenraaliharjoituksen jälkeen musikaalista oli kolme esitystä: oppilaiden vanhemmille sekä alakoulun ja yläkoulun väelle juhlavieraineen.

Musikaaliin liittyvästä juhlahahvituksesta vastasi Linnanmaan yläkoulun 9. luokan oppilaiden Magee NY -yritys. Nuoret yrittäjät Milja Hallikainen, Tuua Lehtinen, Helmi Nikula ja Rilla Saukkonen yllättivät kutsuvieraat ja henkilökunnan pukeutumalla Muumilaakson hahmoiksi ja tarjoilemalla suussa sulavia herkkuja.

Muumikirjat ovat olleet innoituksen lähteenä useassa koulumme tapahtumassa. Kirjoissa on monia oivalluksia ja lausahduksia, joissa pohditaan peri-inhimillisesti elämää ja maailman menoa. Osa viehätystä on myös siinä, että kirjojen henkilöhahmoista voi löytää itsensä eri elämänvaiheissa ja tilanteissa. Muumilaakson tuulet -musikaalin kautta saimme eläytyä tähän kiehtovaan maailmaan.

Aila Hartikainen, Marjatta Kaikkonen, Kaisu Kangas, Anja Lindh, Auli Siitonen ja Mervi Sirén.

2.1 Perusasteen luokat 0–6 Koskela

Koskelan kuulumisia

Oulun normaalikoulun Koskelan yksikön lyhyt historia on ollut menestyksellinen. Yhteen hiiheen puhaltava, monitaitoinen opettajakunta on omaksunut harjoittelukoulun lehtorin tehtävät luontevasti osana opettajan tehtäväänsä. Opiskelijoiden kokemukset opetusharjoittelusta Koskelassa ovat olleet kiittäviä ja kannustavia. On ollut suuri ilo saada toimia aktiivisen opetus- ja kasvatustehtäväästä innostuneen työyhteisön rehtorina.

Koskelan koulussa on lukuvuotena 2014–2015 pyritty saattamaan koulun toimintaympäristö ajanmukaiseksi. Alkuyksystä otettiin käyttöön uusi neuvotteluhuone, joka toimii kahtena päivänä viikossa myös erityisopetuksen tilana. Opettajainhuoneen läheisyydessä olevaan neuvotteluhuoneeseen rakennettiin varastotila, joka helpottaa järjestyksen ylläpitoa koulussa. Syysloman jälkeen koulun tietokonealuokka saatiin kalustettua ja uudet tietokoneet asennettua. Opettajat ja oppilaat viihtyvät ajanmukaisessa, valoisassa ja värikkäässä tietokonehuoneessa. Koulun luokkiin asennettiin alkukeväästä akustiikkalevyt, jotka ovat parantaneet merkittävästi työskentelyolosuhteita luokissa. Niin ikään liikuntasalin väliverho uusittiin keväällä. Monet kiinteistöön liittyvät työt on tehty rinnan opetustyön kanssa, ja tämä on vaatinut opettajilta, opiskelijoilta ja oppilailta taitoa ja kykyä joustaa opetustyön lomassa, jotta remonttityöt on saatu tehtyä koulun tiloissa.

Mutkaton ja toimiva kodin ja koulun yhteistyö takaa hyvän koulunpidon ja edistää koulussa viihtymistä. Koskelan vanhempaintoimikunta Kimppa edistää omalla rakentavalla tavallaan kodin ja koulun yhteyttä, jota me arvostamme koulussa suuresti. Vanhemmat ovat tervetulleita seuraamaan ja osallistumaan koulun toimintaan aina, kun se toiminnan kannalta on mahdollista. Perinteinen pihatapahtuma järjestettiin iloisissa ja aurinkoisissa tunnelmissa 30.8.2014. Kodin ja koulun päivää vietettiin 26.9.2014, ja tällöin vanhemmilla oli mahdollisuus osallistua rehtorin kahvihetkeen opettajainhuoneessa ja yhteiseen päivänavaukseen liikuntasalissa sekä seurata opetusta ja opetusharjoittelua luokissa. Vanhempaintoimikunta Kimppa järjesti koko perheen iloisen Halloween-tapahtuman 29.10.2014 koulun liikuntasalissa. Vanhempainilta pidettiin 26.11.2015, jossa käsiteltiin oppilas- ja opiskeluhoitolain merkitystä huoltajien näkökulmasta ja vanhempien osallisuutta. Joulua juhlittiin 17.12.2014 koulun perinteisessä kuusijuhlassa. Lauantaina helmikuun 14. päivänä 2015 koulussa vietettiin ystävänpäivää, jonne myös vanhemmat kutsuttiin yhteiseen ilonpitoon. Koko Norssin ops-messut pidettiin 18.2.2015, jonne huoltajat kutsuttiin tutustumaan ja osallistumaan koulun opetussuunnitelmaprosessiin. Viidesluokkalaiset järjestivät 30.4.2015 hauskan Wappu-tapahtuman, joka oli avoin tilaisuus op-

4b-luokka työskentelee uudessa tietokonehuoneessa. Kuva Mika Ruikka

pilaille, huoltajille ja juhlasta kiinnostuneille. Ke-vätjuhlaa juhlittiin äitienpäivän merkeissä 6.5.2015. Kenraaliharjoituksiin kutsuttiin myös isovanhemmat ja eskarit seuraamaan juhlaan valmistautumista. Norssipäivää vietettiin Koskelassa ensimmäisen kerran 15.5.2015. Oppilaille järjestettiin päivän aikana tietoskuja Unicefin toiminnasta. Päivä päättyi vauhdikkaaseen jalkapallo-otteluun oppilaat vs. opettajat. Lukuvuoden päätöstilaisuutta vietetään viimeisenä koulupäivänä poislähtevien kuudesluokkalaisten kunniaksi.

Koskelan koulussa kokoonnutaan kerran kuu-

kaudessa laulamaan ja soittamaan yhdessä. Tästä kumpuaa koulun ainutlaatuinen ilmapiiri ja yhteisöllisyys, josta kaunis kiitos lahjakkaille, monitai-toisille ja aktiivisille opettajille. On ilo olla koskelalainen! Nyt on aika unohtaa työ- ja koulukiireet ja viettää hyvin ansaittua vapaa-aikaa edessä olevan kesäloman merkeissä. Toivon, että kesästäne tulee lämmin, aurinkoinen ja ikimuistoinen.

Seija Blomberg

Perusopetuksen ja Koskelan rehtori

Pikkuparlamentin terveiset

Koskelan koulun oppilaskunnan hallitus, Pikkuparlamentti, on tänä vuonna osallistunut monin tavoin koulumme toimintaan ja päätöksentekoon. Pikkuparlamentti on esimerkiksi järjestänyt jo perinteeksi muodostuneen väriviikon, hankkinut liikuntavälineitä ja osallistunut lauantaikoulupäivän suunnitteluun.

Väriviikon jokaisena päivänä oppilaat ja opettajat pukeutuivat ennalta sovittuihin väriihin ja luokat kilpailivat toisiaan vastaan vastaan tietyn väristen vaatteiden ja somisteiden määrässä. Pikkuparlamentin aloitteesta koulullemme saatiin myös hankittua kauan kaivattu Kin-Ball. Kin-Ball onkin ollut oppilaiden keskuudessa suosittu peliväline ja siten ahkerassa käytössä liikuntatunneilla. Pikkuparlamentti osallistui myös lauantaina 14.2. koulussamme vietetyn liikunnallisen ystävänpäivän suunnitteluun ja toteutukseen yhdessä opettaja-opiskelijoiden kanssa.

Lukuvuoden kohokohta Pikkuparlamentin toiminnassa oli vierailu Tahkokankaan palvelukeskukseen. Koulussamme järjestetään syksyisin hyväntekeväisyyskävely, jossa oppilaat keräävät sponsoreilta (vanhemmat/kummit/isovanhemmat) rahaa käveltyjen kilometrien mukaan. Osa hyväntekeväisyyskävelyllä kerätystä rahasta menee koulumme nepalilaiselle kummilapselle, ja osan kävelyn tuotosta lahjoitamme paikalliselle kohteelle. Tänä vuonna kohde oli Tahkokankaan palvelukeskus, jonka vapaa-ajan toimintaa pääsimme lahjoitussummalla tukemaan. Saimme Pikkuparlamentin kanssa viettää mukavan ja mielenkiintoisen päivän Tahkokankaan asiakkaiden ja henkilökunnan kanssa päivätoimintaan tutustuen.

Anu Malm

Oppilaskunnan ohjaava opettaja

Voices of Children

Olen useampaan otteeseen osallistunut oppilaideni kanssa Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnan järjestämiin yhteistyöhankkeisiin. Tänä syksynä saimme tilaisuuden osallistua kansainväliseen Voices of Children -projektiin

Hankkeen vetäjänä toimii kasvatustieteen tiedekunta australialaisessa Wollongongin yliopistossa. Voices of Children on kansainvälinen projekti, joka alkoi jo vuonna 2004. Aiemmin siihen on osallistunut kouluja yhteensä 12 eri maasta, kaikkiaan yli 400 lasta ja nuorta. Osallistujien ikähaarukka on 8–14 vuotta. Meidän kumppanimme tulevat Utsjoelta ja Skotlannista.

Tutustuttuani hankkeen suunnitelmaan päätin ehdottaa osallistumista omalle ekaluokalleni. Koska kaikki oppilaat eivät olleet kiinnostuneita aiheesta, lähti hankkeeseen mukaan 2a-luokka opettajansa Kerttuli Saajorannan johdolla. Kun lupalaput oli alikirjoitettu ja muutkin muodollisuudet hoidettu, ryhdyimme toimeen

Tarkoituksena oli, että lapset valokuvaavat ker-

täkäyttökameroilla omaa elämäänsä: perhettä, harrastuksia, elinympäristöä, ystäviä ja niin edelleen. Samalla he täyttivät pientä kirjasta, johon he kirjasivat omia ajatuksiaan heille tärkeistä asioista: tulevaisuudesta, uhkista, peloista, unelmista ja tyytyväisyyden aiheista.

Valokuvista ja päiväkirjoista kootaan näyttely Wollongongiin, ja myöhemmin se lähtee kiertueelle osallistujamaihin – kukaties Ouluunkin. Tavoitteena on tutustua eri maiden lasten erilaisiin elinolosuhteisiin ja toisaalta huomata asioita, jotka ovat kaikille yhteisiä, asuinpaikasta riippumatta. Materiaaleista on tehty ja tehdään jatkuvasti tutkimusta Wollongongissa. Siis kansainvälisyyskasvatusta parhaimmillaan!

Saimme kamerat postitettua Australiaan heti joulun jälkeen ja jäämmekin jännittyneinä odottamaan, että pääsemme, ainakin virtuaalisesti, tutustumaan koottuun näyttelyyn.

Anitta Kuivamäki

Valoa kohti

Tämän lukuvuoden aikana Oulun normaalikoulun valmistavan opetuksen ryhmässämme, Valossa, on ollut oppilaita Afganistanista, Irakista, Kiinasta, Somaliasta, Thaimaasta, Ukrainasta ja Venäjältä. Oppilaat ovat olleet iältään 6–14-vuotiaita tyttöjä ja poikia. Valmistavassa opetuksessa pääpaino on ollut suomen kielen opiskelussa. – Myös muita oppiaineita, kuten matematiikkaa sekä ympäristö- ja luonnontietoa on opiskeltu suomeksi. Valo-ryhmän turvallinen, lämmin ja avoin ilmapiiri on luonut hyvän pohjan uusien asioiden oppimiselle ja sanavaraston kartuttamiselle. Valmistavan opetuksen oppilaita on integroitunut taide- ja taitoaineissa yleisopetuksen ryhmiin ns. kotiluokkiin heidän suomen kielen taidon kasvaessa. Näillä integroitintunneilla on ollut

merkittävä rooli valo-oppilaan suomen kielen taidon kehittymisen tukemisessa. Tämänkin lukuvuoden aikana valo-oppilaat ovat kehittäneet kielitaitoaan mahdollisimman monipuolisesti upeiden opettajien, koulunkäynninohjaajan, kouluavustajien sekä opetusharjoittelijoiden ohjauksessa sekä valmistavan opetuksen ryhmässä että yleisopetuksen kotiluokissa.

MKT-vaiheen opiskelijat pohtivat opetusharjoitteluaan Valo-ryhmässä keväällä 2015

Monikulttuurisuus on osa jokapäiväistä elämäämme. Olemme monikulttuurisessa kanssakäymisessä päivittäin eri ihmisten kanssa. Valo-ryhmässä

Valon lapset linturetkellä meren rannalla Emilian ja Minnan kanssa.

monikulttuurisuus on samanlaista kuin muissakin alakoulun luokissa. Erilaiset oppilaat erilaisista perheistä käyvät koulua samassa luokassa, oppivat yhdessä ja tekevät töitä ryhmänä.

Valo-ryhmässä kulttuurinen sensitiivisyys kuitenkin korostuu. Opettajaopiskelijan tulee tiedostaa ja ottaa huomioon eri kulttuureja vieläkin enemmän, koska ne voivat erota niin paljon opiskelijan omasta kulttuurista. Valo-ryhmässä onkin oiva tilaisuus ymmärtää, miten kaikki oppilaat ovat ainutlaatuisia ja miten kulttuurista sensitiivisyyttä ja erilaisten taustojen ymmärrystä tarvitaan kaikkien oppilaiden kanssa työskentelemisessä. Tulevaisuudessa kulttuurien välinen vuorovaikutus tulee näkymään yhä enenevässä määrin arjessamme, joten tähän on hyvä valmistautua jo opettajuuden alkutaipaleella.

Valo-ryhmä tarjoaakin opettajaopiskelijalle mahdollisuuden laajentaa omaa maailmankuvaa. Olemme harjoittelumme aikana huomanneet, miten monet meille itsestään selvät asiat ovatkin vieraita toisissa kulttuureissa – ja puolestaan, miten paljon on näkökulmia, joita emme olisi ennen harjoittelua huomanneet ajatella. Kulttuurit toden totta rikastavat toisiaan.

Harjoittelu Valo-ryhmässä on myös tarjonnut tilaisuuden harjoitella eri tasoisten oppilaiden eriyttämistä luokkarajojen yli opetussuunnitelman sisältöjen mukaisesti. Kun opettaa yhdellä matema-

tiikan tunnilla yhteenlaskuja ykkösluokkalaisille, laskujärjestystä kolmasluokkalaisille ja prosenttilaskuja kuudesluokkalaiselle, ymmärtää, miten tärkeää eriyttäminen on. Yleisopetuksessa erot ovat tietenkin pienempiä, mutta jokaiseen luokkaan mahtuu erilaisia oppijoita, jotka on syytä huomioida opetuksen suunnittelussa. Opettajalle eriyttäminen ja opetuksen räätälöinti on loppujen lopuksi pieni vaiva, mutta se helpottaa oppilaan oppimista huomattavasti ja tarjoaa hänelle onnistumisen elämyksiä oman tasonsa mukaisesti. Valo-ryhmässä tällaista eriyttämistä pääsee harjoittelemaan päivittäin jokaisella oppitunnilla.

Harjoittelu Valo-ryhmässä on ollut oikein antoisa kokemus! Olemme erittäin iloisia, että Valo-ryhmä saa jatkaa Koskelassa. Näin kaikilla opettajaopiskelijoilla on myös jatkossa mahdollisuus tutustua valmistavaan opetukseen harjoittelun aikana!

Outi Laitinen

Emilia Saarinen ja Minna Rönkkömäki, opettajaopiskelijat Koskelan Valo-ryhmässä suorittaneet opiskelijat

Pihatapahtuma

30.8.2014 vietimme Koskelassa perinteistä pihatapahtumaa. Sen järjestelyistä vastasivat 5. luokat sekä vanhempainyhdistys Kimppa.

Päivä alkoi yhteisellä alkujumpalla koulun yläpihalla, minkä jälkeen oppilaat opettajineen lähtivät hyväntekeväisyyskävelylle, jonka tuotto tänä vuonna annettiin Tahkokankaalle kehitysvammaisten virkistystoimintaan.

Itse kaksituntinen pihatapahtuma alkoi klo 11 sisältäen Potnapekka-ajelua, makkarapaistoa, arpajaisia, kirpputorin, onnenpyörää sekä monenlaisia kotien toimittamia myytäviä herkkuja. Koska sää suosi meitä, kävijämäärä oli useita satoja.

Pihatapahtuman tuotto menee viidensien luokkien leirikoulun hyväksi.

Terho Granlund ja Matti Mikkonen

Jokavuotisia liikuntatapahtumia Koskelan koululla

Olympialaiset 2.9.2015

Koskelan koulun jokasyksyiseen perinteeseen kuuluu koko koulun yleisurheilupäivä Raatissa. Päivän aikana rinnakkaisluokat kilpailevat toisiaan vastaan eri lajeissa. Tuloksissa lasketaan yhteen kaikkien luokan oppilaiden tulokset, joten päivä on myös tärkeä luokkahengen ja yhteenkuuluvaisuuden kohottaja. Voittajaluokka saa itselleen kiertopokaalin seuraavan vuoden ajaksi. Raatissa nähtiin tänäkin vuonna hienoja yksilösuorituksia ja luokkien keskinäinen kannustus oli hienoa seurattavaa.

Ystävänäpäivä 14.2.2015

Helmikuista lauantaia vietettiin ystävänäpäivän merkeissä koko koulun ja OKL:n opiskelijaryhmän voimin. Opiskelijat olivat järjestäneet urheilullisia aktiviteetteja saliin ja koulun lähiympäristöön. Aktiviteetit liittyivät ystävänäpäivään, ja päivän tarkoituksena olikin paitsi viettää liikunnallinen koulupäivä, myös toimia hyvän luokkahengen edistämiseksi erilaisissa pari- ja tiimitehtävissä. Oppilaat pääsivät esimerkiksi seikkailuradalle vuoroin ”sokkona” ja opastajana sekä pelaamaan umpihankijalkapalloa.

Hiihtokisat 27.2.2015

Viime vuonna koulumme hiihtokilpailut jäivät välistä vähäisen lumitilanteen vuoksi, mutta tänä vuonna pääsimme pitämään hiihtokisat perinteisesti hiihtolomaa edeltävänä perjantaina. Ladulla nähtiin kovaa yrittämistä, iloisia ilmeitä ja havujakin joku taisi huutaa ladulle. Hiihtosuorituksen jälkeen oppilaat pääsivät kuumalle mehulle odottamaan palkintojen jakoa. Lomalle oli hieno lähteä yhteisen juhlanan palkintojenjaon jälkeen.

Talviliikuntapäivä 17.3.2015

Koulussamme on pitkä perinne viettää talviurheilupäivää hiihtoloman jälkeen. Tänä vuonna 1.–2.-luokkalaiset suuntasivat Auranmajalle laskemaan mäkeä, hiihtämään ja paistamaan makkaraa. 3.–6.-luokkalaiset viettivät talviliikuntapäivää Iso-

Syötteen kauniissa maisemissa. Osa oppilaista laulatti, osa lasketteli ja osa vietti aurinkoista talvipäivää Fazerin järjestämässä rinneriehdossa.

Anu Malm ja Jani Polvinen

Vastarannan siili Koskelassa

Olemme pyrkineet järjestämään Koskelassa vuosittain ainakin pari erilaista kulttuuritahtumaa, johon osallistuu koko koulu. Tavoitteena on tutustua eri taiteen ja kulttuurin muotoihin vuorotellen mahdollisimman kattavasti koulupulun aikana.

Kiirastorstaina, ennen pääsiäislomalle lähtöä, päätimme koulupäivän yhteiseen Soiva Siili-konserttiin. Varsinainen Soiva Siili-duo Markus Lampela ja Kyösti Salmijärvi olivat kasvattaneet kokoonpanoa Jukka Takalolla ja Matti Mannisella. Konsertin nimi oli Vastarannan siili.

Yhtye esitti kappaleita uudelta, Vastarannan siili -levyltään. Kappaleet olivat sanoitukseltaan humoristisia ja melodiat meneviä. Esiintymisen lomassa oppilaat saivat tutustua erilaisiin inst-

rumentteihin. Tutuiksi tulivat ainakin tinapilli ja irlantilainen säkkipilli. Konsertissa kuultiin muun muassa kappaleet "Uutiset ja sää", "Hoppu", "Kuuminta hottii", "Nyrkkimies" ja "Keväthitti". Konsertin jälkeisen pikagallupin mukaan mieleenpainuvimman laulu oli oppilaiden mielestä "Ei mittään". Jokaiselle jäi varmaan oma suosikki korvamatona soimaan.

Konsertin jälkeen taiteilijat jakoivat nimikirjoituksia faneille suuren maailman tyyliin. Jono oli pitkä, mutta kaikki halukkaat saivat nimmarin tai siili-logon käteensä tussilla piirrettynä. Konsertin jälkeen Koskelan väki lähti pääsiäisloman viettoon.

Anitta Kuivamäki

Vastarannan Siili-konsertti. Kuva Mika Ruikka

Leirikouluohjelmaan sisältyi paljon mukavaa toimintaa.

Koskelan kuudesluokkalaisten leirikoulu

Koskelan kuudesluokkalaisten tekivät perinteeksi muodostuneen leirikoulumatkansa elokuun lopussa 2014 Pikku-Syötteelle Pudasjärvelle. Leirikoulun valmistelu aloitettiin jo edellisenä syksynä, jolloin vanhempainillassa sovittiin yhteisesti leirikoulukohteesta ja perustettiin vanhempaintoimikunta huolehtimaan rahaliikenteestä.

Varainkeruuseen osallistuivat kaikki oppilaat huoltajineen. Viidennellä luokalla vastuullamme oli koko Koskelan alueelle tarkoitetun pihatapahtuman organisoiminen ja järjestäminen. Kevätlukukaudella rahaa kerättiin huolehtimalla koulun yhteisen vappuriehän toteutumisesta. Varainkeruun ohella yhteisten tapahtumien järjestäminen lisäsi yhteisöllisyyttä ja opetti oppilaille, mitä kaikkea pitää ottaa huomioon onnistuneen tapahtuman järjestämisessä.

Leirikoulumme Pikku-Syötteellä kesti kolme päivää, ja leirikouluohjelma muodostui pääosin oppilaiden itsensä valitsemista työpajoista ja aktiviteeteista. Ohjelmaan kuului muun muassa pienimuotoinen vaellus Myllylammelle, jousiammuntaa, maastopyöräilyä, leirikoulupaidan suunnittelu ja to-

teutus, erilaisia yhteistoiminnallisia tehtäviä ja räiskäleiden paistoa. Myös oppilaiden oma vapaa-aika oli tärkeää. Leirikoulu huipentui oppilaiden kovasti odottamaan leirikouludiskoon.

Koko leirikoulun ajan oppilaat pitivät tuparyhmittäin leirikoulupäiväkirjaa. Materiaali tuotettiin suoraan digitaaliseen muotoon iPadeilla. Leirikoulupäiväkirjat viimeisteltiin koulussa muistellen samalla leirikoulun hauskoja ja jännittäviä tapahtumia.

Heti alkusyksystä tehtävä leirikoulu lisää luokan yhteishenkeä ja luo mukavan pohjan viimeiselle yhteiselle alakouluvuodelle. Leirikoulustamme jäi paljon mukavia muistoja!

Laura Salmela ja Jani Polvinen

Vanhempaintoimikunta Kimppa

Koskelan koulun 44 toimintavuoden aikana kouluun on syntynyt vahva ja voimakas yhdessä tekemisen ja yhteen hiileen puhaltamisen kulttuuri. Vanhemmat ovat halunneet aktiivisesti rakentaa parempaa huomista Koskelan oppilaille yhdessä koulun henkilökunnan kanssa. Yhteistyön edistämiseksi huoltajat perustivat vuonna 1993 vanhempaintoimikunnan, jota aluksi kutsuttiin Linkiksi ja vuodesta 2000 alkaen Kimpaksi. Kimpan tavoitteena on koota koulun vanhemmat yhteen ja toimia vanhempien vaikutuskanavana Oulun normaalikoulun Koskelassa.

Kimpan toiminnassa lukuvuonna 2014–2015 on ollut paljon perinteistä toimintaa, mutta samalla se on tuonut kouluun myös uutta toimintakulttuuria. Elokuun viimeisenä lauantaina järjestettävässä pihatapahtumassa Kimppa on ollut aktiivisesti mukana järjestämässä tilaisuutta. Pihatapahtumassa viidesluokkalaiset keräävät rahaa 6. luokan syksyllä pidettävää leirikoulua varten. Kimppa puolestaan on myynyt tilaisuudessa kahvia ja pullaa sekä suosittuja arpoja. Yhtenä suosikkinumeroa pihatapahtumassa on ollut Potnapekka-ajelu, jonka järjestämisestä Kimppa on vastannut. Pihatapahtuma on koonnut väkeä myös lähiympäristöstä. Sää on usein suosinut pihatapahtumaa ja näin oli myös elokuussa 2014.

Kimpan aktiivijäsenet aloittivat uuden perinteen Koskelassa järjestämällä Halloween-tapahtuman oppilaille ja huoltajille koulun liikuntasalissa lokakuussa 2014. Halloween-ilotteluun osallistui lähes 300 oppilasta, huoltajaa, koulun henkilökuntaa sekä opiskelijaopettajia. Tilaisuudessa viidesluokkalaiset kartuttivat leirikouluhastoaan myymällä virvokkeita ja karamelleja. Huoltajat pyörittivät hattaroita minkä ehtivät. Hattarakoneen edessä olikin katkeamaton jono. Ulkopuolinen dj huolehti musiikista. Kimppa lahjoitti Halloween-tuoton viidesluokkalaisille syksyllä 2015 tehtävää leirikoulua varten. Kimpalla on tarkoitus toteuttaa Halloween-tapahtuma tulevana lukuvuodenakin sen saaman innostuneen ja hyvän vastaanoton vuoksi.

Kimpalla on ollut merkittävä rooli myös tulevaisuuden peruskoulun rakentamisessa. Ministeri Krista Kiuru vieraili 20.11.2014 Oulun normaalikoulussa. Eri tahoja edustavia henkilöitä pyydettiin valmistamaan ministeri Kiurun vetämään tilaisuuteen puheenvuoro tulevaisuuden peruskoulusta. Oulun normaalikoulun huoltajien puheenvuoron tilaisuudessa käytti Kimpan puheenjohtaja Kari Ollikainen.

Jättipallo Kin-Ball, 6b-luokka ja lehtori Jani Polvinen liikuntatunnilla. Kuva Mika Ruikka

Koskelan huoltajilla on ollut myös mahdollisuus tutustua uudistuneeseen oppilashuoltolakiin marraskuussa vanhempainillassa 2014 ja ope-
tussuunnitelmatyöhön ops-messuilla 18.2.2015 Oulun normaalikoulussa.

Kimpan tavoitteena on tukea koulun toimintaa Pikkuparlamentilta ja koulun henkilökunnalta tulevien ehdotusten pohjalta. Lukuvuoden päätöstilaisuudessa Kimppa jakaa vuosittain viisi reilun kaverin stipendiä oppilaille. Lukuvuonna 2014–2015 Kimppa hankki Pikkuparlamentin ehdotuksesta liikuntatunneille jättipallon Kin-Ballin, josta on ollut paljon iloa oppilaille. Loppukevästä Kimppa hankki koulun oppilaille pihavälineitä Pikkuparlamentin toiveiden mukaisesti.

Vanhempaintoimikunta Kimppa on osallistumista, vaikuttamista, koulun työn tukemista ja aktiivista koulutyössä mukanaoloa. Kimpan toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja se on avointa kaikille vanhemmille. Lukuvuonna 2014–2015 Kimpan puheenjohtajana on toiminut Kari Ollikainen, sihteerinä Tanja Sauvola ja rahastonhoitajana Juha Waulu. Muina vanhempaintoimikunnan aktiivijäseninä mukana ovat olleet Kirsi Harju, Kalle Hyvönen, Jaana Karhu, Jussi Kiiskilä, Minna Mensonen, Merja Meriläinen, Ulla Meriläinen, Kaisa Pesämaa, Pete Tikkanen ja Päivi Tossavainen.

Kimpan aktiivivanhemmat

2.2 Perusasteen luokat 0–6 Linnanmaa

Uuden kynnyksellä

Lukuvuosi Linnanmaan alanorssilla on ollut työn täyteinen niin oppilaiden kuin henkilökunnankin näkökulmasta. Viime syksynä koulutiensä aloitti enätysmäärä ekaluokkalaisia. Myös tänä keväänä on kouluumme otettu yli 60 uutta koululaista. Pyrkijöitä on molemmilla kerroilla ollut paljon myös oman oppilasalueemme ulkopuolelta. Kaikki halukkaat eivät valitettavasti ole meille mahtuneet tilojen ja ryhmäkokojen tullessa vastaan. Oppilasmäärän taseisen kasvun seurauksena koulussamme on ensi syksynä lähes 360 oppilasta. Tilanne kertoo paitsi alueemme asutuksen kasvusta, myös ennen kaikkea koulumme maineesta turvallisena ja korkeatasoisena opinahjona. Tästä yhtenä osoituksena on tänäkin vuonna runsas koti- ja ulkomaisten vierailijoiden lukumäärä. Kiinnostus koulun pedagogisesta kehittämistyöstä on näkynyt myös koulun tarjoaman ammatillisen täydennyskoulutuksen lisääntyneenä kysyntänä. Voimme monista syistä johtuen olla ylpeitä koulustamme, sen osaavista oppilaista ja taitavasta henkilökunnasta.

Joulun alla Opetushallitus julkaisi vuosia kestäneen työn tuloksena uudet perusopetuksen perusteet. Lähes 500-sivuisessa massiivisessa asiakirjassa määritellään Suomen koululaitoksen suuntaviivat pitkälle tulevaisuuteen. Maailma muuttuu nopeasti, mutta koululla tulee edelleen olla sanansa nottavana tässä kiihtyvässä prosessissa. Uuden opetussuunnitelman ehkäpä merkittävin seikka on ns. laaja-alaisen osaamistaitojen sovittaminen kaikkien opetukseen. Ajattelu- ja oppimaan oppimisen taidot, itsestä huolehtimisen ja arjen taidot, kulttuurinen osaaminen, osallistumisen ja vaikuttamisen taidot, monilukutaito ja niin edelleen tulee syksystä 2016 lähtien sisällyttää eri oppiaineiden opiskeluun ja sitä kautta koulun toimintakulttuuriin. Tilanne on haastava myös lisääntyvän valinnaisuuden ja kokonaan uusien oppiaineiden – ruotsinkielen ja yhteiskuntaopin – tullessa opiskeltaviksi jo alaluokilla. Kuluneen lukuvuoden aikana opettajat ovat työstäneet uusia perusteita erilaisissa työryhmissä, seminaareissa ja koulutustilaisuuksissa. Myös oppilaita ja huoltajia on kuultu. Opetussuunnitelmatyö jatkuu tiiviinä koko ensi vuoden ajan.

Yliopiston kouluna olemme tehneet tänäkin vuonna paljon yhteistyötä niin luokanopettajakoulutukseen liittyvän opetusharjoittelun kuin pedagogisen tutkimus- ja kehittämistyönkin puitteissa. Erityisen iloinen olen syksyllä käynnistyneestä uusuotuisesta yhteistyöstä huoltajien kanssa. Sil-

Kuva Reijo Väisänen

loin perustettiin vanhempaintoimikunta "Vanttuut". Toimikunta piti järjestäytymiskokouksen yhdessä koulun suunnitteluryhmän kanssa tammikuussa. Puheenjohtajaksi valittiin Jussi Keskinarkaus. Yhteisenä tavoitteenamme on edistää ja tukea oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä. Tässä tarkoituksessa toimikunta pyrkii omalta osaltaan osallistamaan myös muita huoltajia koulun toimintaan "matalalla kynnyksellä". Maaliskuussa Vanttuut järjesti huoltajille aiheeseen liittyvän keskustelutilaisuuden. Vanttuuden aloitteesta koululle saatiin järjestymään oppilaille tarkoitettua päiväleiritoimintaa kesäloman kahdelle ensimmäiselle viikolle. Tästä on hyvä jatkaa esimerkiksi koulun kerhotoimintaa kehittämällä yhdessä oppilaiden huoltajien kanssa.

Tämän vuosikertomuksen sivuilla kerrotaan kuluneen vuoden lukuisista tapahtumista ja teemoista. Suurin työpanos koostuu kuitenkin jokapäiväisestä koulutyöstä, ahkerasta opiskelusta ja sitä kautta uusien asioiden ja taitojen oppimisesta. Olen varma, että tämä työ on tuottanut oppimisen, oivaltamisen ja onnistumisen iloa ennen kaikkea oppilaille mutta myös heidän vanhemmilleen ja kaikille opettajillemme. Kiitän lämpimästi kaikkia oppilaitamme ahkerasta koulutyöstä. Kiitos koulun henkilökunnalle ja kaikille yhteistyökumppaneillemme kuluneesta lukuvuodesta. Virkistävää kesälomaa!

Hannu Juuso, KT
Perusasteen 0–6 apulaisrehtori

Koulun tehtävänä on vahvistaa jokaisen oppilaan osallisuutta

”Osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja sekä vastuullista suhtautumista tulevaisuuteen voi oppia vain harjoittelemalla. Kouluyhteisö tarjoaa tähän turvalliset puitteet. Samalla perusopetus luo osaamisperustaa oppilaiden kasvulle demokraattisia oikeuksia ja vapauksia vastuullisesti käyttäviksi, aktiivisiksi kansalaisiksi. Koulun tehtävänä on vahvistaa jokaisen oppilaan osallisuutta.”

Laaja-alainen osaaminen uuden opetussuunnitelman tavoitteena

Perusopetuksen tehtäviin kuuluu muun muassa rakentaa oppilaiden myönteistä identiteettiä ihmisinä, oppijoina ja yhteisön jäseninä. Opetuksen tulee edistää osallisuutta ja kestävä elämäntapaa sekä kasvua demokraattisen yhteiskunnan jäsenyyteen.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 korostavat laaja-alaista osaamista. Tällä tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla. Siihen, miten oppilaat käyttävät tietojaan ja taitojaan, vaikuttavat oppilaiden omaksumat arvot ja asenteet sekä tahto toimia. Laaja-alaisen osaamisen lisääntyneet tarve nousee ympäröivän maailman muutoksista. Ihmisenä kasvaminen, opiskelu, työnteko sekä kansalaisena toimiminen nyt ja tulevaisuudessa edellyttävät tiedon- ja taidonalat ylittävää ja yhdistävää osaamista.

Laaja-alainen osaaminen muodostuu seitsemästä osaamiskokonaisuudesta, joiden yhteisenä tavoitteena on perusopetuksen tehtävän mukaisesti ja oppilaiden ikäkauden huomioon ottaen tukea ihmisenä kasvamista sekä edistää demokraattisen yhteiskunnan jäsenyyden ja kestävä elämäntavan edellyttämää osaamista. Erityisen tärkeitä on rohkaista oppilaita tunnistamaan oma erityislaatunsa, omat vahvuutensa ja kehittymismahdollisuutensa sekä arvostamaan itseään. Yksi näistä osaamiskokonaisuuksista on *Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen*.

Osallistuen ja vaikuttaen kestäväan tulevaisuuteen

Uusissa opetussuunnitelman perusteissa (2014) todetaan, että yhteiskunnalliseen toimintaan osallistuminen on demokratian toimivuuden perus-

edellytys. Perusopetuksessa luodaan edellytykset oppilaiden kiinnostukselle kouluyhteisön ja yhteiskunnan asioita kohtaan. On tärkeää, että koulussa kunnioitetaan oppilaiden oikeutta osallistua päätöksentekoon ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Osallisuuden kokemuksen tulee olla läsnä koulun arjessa: Oppilaat osallistuvat oman opiskelunsa, yhteisen koulutyön ja oppimisympäristön suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin. He saavat tietoja ja kokemuksia kansalaisyhteiskunnan osallistumis- ja vaikuttamisjärjestelmistä ja keinoista sekä yhteisöllisestä työskentelystä koulun ulkopuolella. Tähän tarjoutuu mahdollisuuksia myös oppilaskuntatoiminnan verkostoitumisen kautta. (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014.)

Vaikuttamista ja toimintaa omassa koulussa ja verkostoissa

Perusasteen vuosiluokkien 0–6 oppilaskuntatoiminta lukuvuonna 2014–15 käynnistyi uuden hallituksen valinnalla. Jokaisesta luokasta valittiin yksi varsinainen ja varajäsen. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin kuudesluokkalainen Anh Thu Nguyen. Varapuheenjohtajana toimi Mikko Saariniemi. Sihteerin tehtäviä hoiti Vilja Tyynelä.

Lukuvuoden ensimmäisenä oppilaskunnan uuden hallituksen tapahtumana oli oppilaiden jalkapalloturnauksen järjestäminen yhteistyössä liikunnanopettajien kanssa. Innokkaat jalkapalloilijat tavoittelivat sekajoukkueina oppilaskunnan hankkimia kiertopalkintopokaaleita.

Oululaisen lapsi- ja nuorisovaikuttamisen mallin mukainen alueryhmätoiminta jatkui tuttuun tapaan. Alueryhmissä on edustus jokaisesta alueella toimivasta koulusta. Ryhmien toiminnasta ja ohjauksesta vastaavat alueen nuorisotyöntekijä sekä nuorisosaasiainkeskuksen osallisuusvalmentaja. Uusi hallitus nimesi POFiin – Pohjoisen Oulun Fiksuihin – eli Pöllönkankaan ja Kaijonharjun suuralueen lasten ja nuorten vaikuttajaryhmään koulumme edustajina Luukas Aholan, Cira Dian ja Elisabet Hopian. POF-ryhmä kokoontui nuorisotalolla säännöllisin väliajoin ja teki yhteistyötä esimerkiksi MLL:n Kuisjärven osaston kanssa. POF osallistui toteuttamaan myös Kaijonpäivää toukokuussa 2015.

Tänäkin lukuvuonna kaikki koulumme oppilaat valmistelivat yhteistoiminnallisesti Oulun kaupungin lasten ja nuorten kaupunkikokousta, joka pidettiin Laivakankaan koululla Jäälissä 5.5.2015.

Oulun kaikki alueelliset vaikuttajaryhmät toivat kokoukseen kouluissa kerätyt esityksensä käsiteltäviksi asioiksi. Koulumme oppilaat valmistelivat kehittämisehdotuksia luokissa ja välittivät eniten ääniä saaneet esitykset oppilaskuntamme hallitukselle. POFin valmistelevaa kokousta varten oppilailtamme tuli runsaasti erilaisia ideoita lasten ja nuorten asioiden kehittämiseksi. Monen huolena oli roskaaminen. Monista luokista tuli erilaisia ehdotuksia liikuntaan sekä terveelliseen ja turvalliseen vapaaajan viettoon liittyen kuten monitoimipuiston rakentaminen alueen lapsille ja nuorille. Pohjoisen alueen lasten ja nuorten esitykseksi muotoutui Nyyrikinpuiston kehittäminen harrastuspuistoksi. Myös puiston ranta-alueiden kunnostamista ehdotettiin POFin toimesta. Kaupunkikokouksessa käsiteltiin alueryhmistä tulleita ehdotuksia ja päätökset teki 45-jäseninen edustajisto, joka muodostui kaikkien vaikuttajaryhmien jäsenistä. Jälleen kerran kaupunkikokousta seurasi suuri eri-ikäisistä oppilaista ja kutsuvieraista muodostunut yleisö. Kaupunkikokouksen tapahtumiin ja siellä tehtyihin päätöksiin voi tutustua osoitteessa <http://www.ouka.fi/oulu/nuoret/kaupunkikokous>.

Normaalikoulujen kaikkien kouluasteiden oppilaskuntien vuosittainen tapaaminen on jo perinteeksi muodostunut verkostoitumismuotomme. Tänä lukuvuonna tapaaminen järjestettiin toukokuun 11.–12. päivinä Tampereen normaalikoululla, jossa oppilaat pohtivat ja vertailivat oppilaskuntatyön erilaisia muotoja. Oppilaat pääsivät myös harrastamaan muun muassa monipuolista liikuntaa sekä tutustumaan entiseen teollisuusalueeseen sekä museoon.

Kestävän kehityksen näkökulma on perinteisesti mukana koulumme oppilaskuntatoiminnassa. Oppilaskunnallemme ja Koti ja koulu -yhdistykselle myönnettiin Oulun alueen lähidemokratiatoimikunnan toimesta 200 euroa alueellista toimintarahaa kierrätys- ja kirpputoritapahtuman järjestämiseen sekä kestävän kehityksen ja oppilaiden osallisuuden tukemiseen. Syksyn kierrätyspäivän kirpputoritapahtuman yhteydessä oppilaskunnan edustajat järjestivät esimerkiksi kahviotoimintaa.

Lukuvuoden aikana oppilaskunta oli mukana monissa tapahtumissa. Oppilaskuntamme toiminnassa on ollut usean vuoden ajan tärkeänä tehtävänä tiedottaa SPR:n nälkäpäivästä ja olla myös mukana järjestelyissä lippaiden kierrättämisessä koulussamme. Näin toimittiin myös kuluneena lukuvuotena syyskuussa. Pohjois-Suomen Unesco-koulujen Hyvä elämä -julistekisaan liittyen oppi-

Huhtikuussa norssivaltuuston kokouksessa Francesco Ferraro (etualalla) pohtimassa uusia opetusuunnitelman perusteita muiden oppilaskunta-aktiivien kanssa. Kuva Raija Kärkkäinen

laskunta järjesti kirjastoomme näyttelyn ja haastoi oppilaat äänestämään suosikkijulistettaan. Oppilaskunta palkitsi eniten ääniä saaneiden töiden tekijät sekä arpoi palkinnon kaikille äänestykseen osallistuneille. Koulun joulutoritapahtumaan oppilaskunta järjesti heijastinkampanjan yhteistyössä MLL:n Kuivasjärven osaston sekä Liikenneturvan kanssa. Vakiintunut käytäntö on toiveruokapäivien järjestäminen: Tänä lukuvuonna se toteutui lapsenoikeuksien päivänä marraskuussa. Halloweenia juhlistettiin naamiaisasuilla. Myös ystävänpäivänä hassutelttiin pukeutumisen suhteen suosimalla punaista ja pinkkiä.

Tänäkin lukuvuonna Unicef-kävelyssä oppilaskunta haastoi koulun väen kävelemään vähintään viisi kierrosta ja näin tukemaan tärkeää Unicefin työtä. Kaikki viisi kierrosta kävelleet osallistuivat oppilaskunnan hankkimien, kehitysmaita tukevien tuotteiden arvontaan. Kävelypalkinnot arvottiin onnekkaille, ahkerille kävelijöille toukokuussa tilaisuudessa, jossa oli mukana Unicefin edustaja, Annika Junnonaho. Hän kertoi eri maiden lasten erilaisista koulunkäynnin haasteista ja siitä, mitä Unicef tekee, jotta näiden lasten koulunkäynti olisi mahdollista ja

jatkuva.

Oman koulumme oppilaskuntatoiminnan kehityskohteena on tulevana vuosina norssivaltuuston ja -hallituksen toiminnan vakiinnuttaminen. Ensimmäisen kokouksensa tämä uusi osallisuutta edistävä toimijaryhmä piti toukokuussa 2014. Tämän lukuvouden huhtikuussa pidetyssä lukion, yläkoulun sekä Linnanmaan ja Koskelan alakoulujen oppilaskuntien muodostaman norssivaltuuston yhteisessä kokouksessa keskeisenä aiheena olivat uudet opetus suunnitelmat. Oppilaiden ryhmäyötehtävänä oli monialaisten oppimiskokonaisuuksien pohtiminen ja ideointi.

Osallistuessaan oppilaskuntatoimintaan sekä koulussa että sen ulkopuolella oppilaillamme on ollut mahdollisuuksia oppia ilmaisemaan omia näkemyksiään rakentavasti. He ovat työskennelleet yhdessä ja saaneet tilaisuuksia harjoitella neuvotte-

lemista, sovittelemista ja ristiriitojen ratkaisemista sekä asioiden kriittistä tarkastelua. Oppilaskunnan hallituksen kokouksissa ja erilaisissa verkostotapaamisissa oppilaita on kannustettu pohtimaan ehdotuksiaan eri osapuolten yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon sekä oikeudenmukaisen kohtelun ja kestävä elämäntavan näkökulmista.

Perusasteen vuosiluokkien 0–6 oppilaskunta kiittää koko koulun väkeä, vanhempia ja muita yhteistyötahoja tämän lukuvouden yhteistyöstä ja toivottaa menestystä kaikille kuutosluokkalaisille tuleviin kouluvuosiin!

Raija Kärkkäinen

Vuosiluokkien 0–6 oppilaskunnan ohjaaja

Huvikummusta Vaahteramäen kautta Melukylään

"Huvikummusta Vaahteramäen kautta Melukylään" on kolmen luokanopettajan (Kaisu Kangas, Sanna Kaijalainen ja Outi Tiainen), kahden erityisopettajan (Raija Haapalahti ja Marja Kosola) ja suomi toisena kielenä -opettajan (Elisa Vänttilä) yhteistyöhanke. Tärkeänä työn tukijana ja mahdollistajana toimii myös koulumme kirjaston amanuessi Anja Lindh.

Yhteistyömme tavoitteena on pyrkiä toteuttamaan joustavaa esi- ja alkuopetusta, jolla voidaan vastata oppilaiden tarpeisiin yksilöllisesti heidän omista lähtökohdistaan. Opettajien näkökulmasta yhteistyössä on kysymys myös työn jakamisesta ja paremmasta työssä jaksamisesta. Opetusta suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan yhdessä.

Aloittaessamme yhteistyötä syksyllä 2013 vietettiin Vaahteramäen Eemelin 50-vuotisjuhlaa, siinä lähtökohta hankkeemme nimelle. Nimi kertoo myös siitä, minkälaisena yhteistyömme näyttäytyy oppilaille – toivottavasti mukavana ja houkuttelevana. Käytännössä yhteistyössämme on kysymys siitä, että osa kolmen luokan (0–2, 1–2 ja 2b) äidinkielen tunneista on lukujärjestyksessä palkitettu siten, että luokkien käytettävissä on samanaikaisesti kuusi opettajaa sekä kirjaston amanuessi, joka ottaa pieniä ryhmiä kerrallaan lukudiplomitunneille. Opettajien tekemien alkukartoitusten ja arviointien perusteella näiden kolmen luokan oppilaat on jaettu kuuteen eri ryhmään, joissa edetään yhdessä sovittujen lukemisen ja kirjoittami-

sen tavoitteiden suuntaisesti. Ryhmät on nimetty Astrid Lindgrenin rakastettujen lastenkirjojen perusteella. Ryhmittelyt ovat joustavia, sillä taitojen ja tuen tarpeen muuttuessa oppilaat voivat joustavasti siirtyä ryhmään, joka vastaa parhaiten heidän sen hetkistä oppimistaan.

Keväällä 2014 lähdimme mukaan pilotointiin, jonka tarkoituksena on hyödyntää teknologiaa ja luoda sähköistä oppimisen arviointityökalua yhdessä N-Y-T-NYT-nimisen yrityksen kanssa. Aluksi olemme rajanneet arviointityökalun kehittämisen koskemaan kirjoittamaan oppimista. Työ on vielä alussa, mutta olemme jo päässeet testaamaan arviointityökalun ensimmäisen version toimivuutta käytännössä oppilaiden kanssa, ja antamamme palautteen perusteella yritys on kehittänyt työkalua eteenpäin pienin askelin. Arviointityökalulla saatava tieto auttaa aluksi erityisesti meitä opettajia työmme suunnittelussa sekä joustavien opetusryhmien kokoonpanojen muodostamisessa ja muokkaamisessa. Jatkossa työkalua on tarkoitus kehittää siten, että oppimisen tavoitteiden asettamisesta ja arvioimisesta tulisi näkyvää myös oppilaille itselleen sekä heidän huoltajilleen. Tulevaisuudessa arviointityökalu toimii toivottavasti myös yhtenä oppimisen itsesäätelyn välineenä, jonka pohjan rakentaminen alkaa jo esiopetuksessa.

Kaisu Kangas

Hojjakka-solun yhteinen Kevät saapuu! -oppimiskokonaisuus

Me täällä Hojjakassa päätimme jo hiihtoloman jälkeen, että kevät saapuu. Silloin aloittelimme koko solun oppilaiden, opettajien ja opetusharjoittelijoiden kesken yhteisen oppimis-kokonaisuuden *Kevät saapuu!* -teemalla. Olemme lähestyneet ilmiötä kevät oppilaslähtöisesti sekä eheyttävästi, oppiainerajoja ylittäen, ikäkauden mukaisesti eri luokissa vähän eri tavoin.

Opintokokonaisuus sai alkunsa 10.3.2015, kun solun oppilaat, opettajat ja opiskelijaopettajat koontuivat ja yhteinen työskentely luokkarajat ylittävissä sekaryhmissä alkoi. Oppilaat keskustelivat vapaasti ryhmissä siitä, mitä kevät tuo mieleen, tekivät muistiinpanoja ja laativat iPadin Popplet-sovelluksella ajatuskarttoja.

Luokkakohtaisissa ryhmissä työskentely eriytyi ja jatkui. Työskentelyyn sisällytettiin oppiaineiden sisältöjä äidinkielestä, ympäristö- ja luonnontieteestä, kuvataiteesta ja musiikista, vaihtelevasti eri luokissa. Luokkaryhmissä valmistui räppejä ja levykansia (5–6), luontokuvaesityksiä (5a), elokuvia (5b) ja havaintopäiväkirjoja (2a). Oppimisympäristöinä hyödynnettiin koulun tiloja, koulun ympäristöä ja verkko-oppimisympäristöjä, ja hyödyllisiksi työvälineiksi valikoituivat usein iPadin eri sovellukset.

Luokkaryhmät pääsivät jakamaan kokemuksiaan solun yhteisillä tunneilla sekaryhmissä, jotka kävivät yhä tutummiksi erilaisten toiminnallisten aktiviteettien kautta. Oppimiskokonaisuus huipentui koko solun yhteiseen vanhempainiltaan 29.4.2015, jolloin yhteisestä työskentelystä kerrottiin vanhemmille ja jokainen luokka pääsi esittämään lopulliset

tuotoksensa.

Työskentelyä arvioitiin jatkuvasti projektin aikana minuutin mittaisilla arviointivideoilla, joihin puettiin sanalliseen muotoon se mitä on tehty, mitä tullaan tekemään ja mitä ongelmia kohdattiin. Videot tehtiin luokkaryhmissä, ne kuvattiin iPadilla ja tallennettiin Google Classroom -verkko-oppimisympäristöön.

Me Hojjakka-solun opettajat päätimme tämän suuntaisesta yhteistyöstä jo keväällä 2014, ja suunnittelupalavereissamme kuluneen syksyn ja talven aikana loimme työskentelyllemme tavoitteet uuden opetussuunnitelman pohjalta. Työskentelyssä painottuvat laaja-alainen osaaminen, osallistava ja demokraattinen toimintakulttuuri sekä eheyttävät oppimis-kokonaisuudet. Maisterivaiheen harjoitellua suorittavat opiskelijat olivat tärkeässä roolissa kokonaisuuden lopullisessa suunnittelussa ja toteutuksessa.

Yhdeksänviikkoisen kokonaisuuden loppusuoralla voimme todeta Hojjakka-solun yhteisöllisyyden lisääntyneen opettajien, opiskelijoiden sekä eri ikäisten ja eri luokkien lasten yhteistyön kautta. *Kevät saapuu!* -oppimiskokonaisuus oli hyödyllinen kokemus, jonka pohjalta käytössämme on valmiita, toimiviksi todennettuja toimintatapoja, kun jatkossa toteutamme uuden opetussuunnitelman edellyttämiä monialaisia oppimiskokonaisuuksia.

**Kaisa Marjamaa, Mervi Kempainen, Pasi Kurtti-
la ja Erkki Pekkala**

Menestystä filosofian päivän esseetapahtumassa

Koulumme oppilailla oli mahdollisuus osallistua tänäkin lukuvuonna Suomen Unesco-kouluverkoston ja Filosofian ja elämäntutkimustiedon opettajat FETO ry:n järjestämään filosofian päivän esseenkirjoitustapahtumaan. Peruskoulun aiheet olivat:

1. Kun sanotaan, että jokin on välttämätöntä, mitä erilaisia asioita se voi tarkoittaa?
2. $2+3=5$ on matematiikassa totta. Onko se aina ollut totta? Oliko se totta ennen kuin synnyit? Oliko se totta silloin kun koko maailmaa ei vielä ollut? Voiko se lakata olemasta totta?
3. Sanomme, että jokin ihminen on hyvä tai paha. Voiko eläimiä sanoa hyväksi tai pahaksi? Miksi?
4. Ystäväsi Mari lupasi ehdottaa sinua luokan puheenjohtajaksi, mutta ehdottikin Jimiä. Jimi valittiin. Sinä ja Mari olette samaa mieltä siitä, että Jimi on paras valinta. Tekikö Mari väärin kun rikkoi lupauksensa?
5. Pitääkö suvaita kaikkia, myös niitä jotka vastustavat suvaitsevaisuutta? Vai pitääkö olla suvaitsematon suvaitsemattomia kohtaan? On väitetty, että jos suvaitsemme suvaitsemattomuutta emmekä puolusta suvaitsevaista yhteiskuntaa niin suvaitsevaisuus tuhoutuu.

Esseetapahtumaan osallistuivat koulustamme luokat 3b, 4b, 5–6, 6a sekä elämäntutkimustietoa opiskelevat oppilaat. Oppilaat kirjoittivat kaikista aiheista, mutta suosituin aihe tänä vuonna oli eläinten hyvyuden ja pahuuden pohdinta. Kirjoitusten arvioinnissa korostuivat aiheen asianmukainen käsittely, aiheen filosofinen ymmärtäminen, perustelut, kirjoittelun johdonmukaisuus ja omintakeisuus. Unesco-työryhmän jäsenet valitsivat luokanlehtoreiden esitysten pohjalta loppukilpailuun lähetettävät esseet.

Valtakunnallisessa kilpailussa palkittiin Milla Kotajärven (3b) ja Anni Pikkaraisen (5–6) esseet. Milla, Anni sekä lehtori Raija Kärkkäinen osallistuivat Helsingissä kansainvälisenä filosofian päivänä 20.11.2014 Opetushallituksessa järjestettyyn tilaisuuteen, jossa oli luentoja muun muassa filosofianopetukseen liittyen sekä harjoituksia lapsille tarkoitetuista filosofisista leikeistä. Tilaisuus huipentui esseetapahtuman voittajien palkitsemiseen. Palkitut kirjoitukset julkaistiin Filosofian ja elämäntutkimustiedon opettajien kotisivuilla (www.feto.fi). Lisäksi kaikkien loppukilpailuun lähetettyjen esseiden kirjoittajat saivat kunniakirjat. Norssista kunniakirjat saivat Elina Junttila (3b), Milla Kotajärvi (3b), Aino Aikio (5b), Alma Nevala (6a) Anni Pikkarainen (5–6)

ja Senni Tolonen (4b)

Valtakunnallisessa loppukilpailussa palkitut esseet

Kun sanotaan, että jokin on välttämätöntä, mitä erilaisia asioita se tarkoittaa?

Kun sanotaan, että jokin on välttämätöntä, ihmisillä pakko ei ole kuin kuolla. Sinun ei tarvi vaikka mennä töihin. Sen päätät sinä! Se on sinun päätös sekä sinun elämää. Voit päättää vaikka että elät hyvää elämää ilman perhettä. Sinä itse olet oma jumalasi sekä myös hallitsijasi. Sinun kannattaa olla itsevarma ja kokeilla, mutta se on sinun päätös mitä sinä itsestäsi ja itseltäsi haluat. Minulle välttämätöntä on hymyillä, oppia sen verran että sitten isona osaan hoitaa asiani, sekä itselläni on yleensä aina pakko saada ihmiset nauramaan ja hyvälle tuulelle ja minulle koulunkäynti on mahtavaa. Minulle siis välttämätöntä on innokkuus ja monet muutkin saman tyylliset sekä se että rakastan elämää. Minulle välttämätöntä on elämän rakastaminen, erityisesti minulle on tärkeää perhe, rakkaus, terveys sekä into siihen asiaan mitä teen!

Milla Kotajärvi, 3b

Sanotaan että joku ihminen on hyvä tai paha. Voiko eläintä sanoa hyväksi tai pahaksi? Miksi?

Tuo aihe on hyvin mielenkiintoinen. Kuitenkin, myös ihminen on eläin. Jos niin on, eläimiä voi tavallaan kutsua hyväksi tai pahaksi, jos ihmisiä kutsutaan niin.

Mutta tässähan tapauksessa kai tarkoitetaan muita eläimiä kuin ihmiset. Yleensä sanotaan totelemattomille lemmikkieläimille esimerkiksi ”Paha Musti” tai ”Tuhma Musti”, jos vaikka koira on tullut sisään kuraisena, tai muuten likaisena sotkemaan paikkoja. Silloin ei kai tarkoiteta, että tuo eläin olisi pohjimmiltaan paha, vaan että se oli tehnyt jonkun pahan asian. Toisaalta, usein juuri pahan asian tekeminen tekee ihmisestä pahan, joten sellaisenkin lauseen kuin ”Paha Musti”, sanominen myös tarkoittaa sitä jossain määrin.

Mutta eihän omistaja halua oikeasti leimata lemmikkieläintään pahaksi, vaan opettaa sitä. Sitä paitsi, kaikilla eläimillä ei ole luultavasti kovin vahva omatunto, ainakaan saalistajilla, kun ne joutuvat saalistamaan vailla syylisyydentuntoa. Jos niille ei

Pienet ja suuret filosofit Opetushallituksessa esseekirjoitusten palkitsemistilaisuudessa. Kuva Raija Kärkkäinen

ole kehittynyt omaatuntoa, niin ne eivät voi kunnolla tuntea itseään pahaksi. Silloin taas olisi turhaa kutsua eläintä pahaksi, jos eläin ei edes voisi olla tekemättä ihmisille pahalta näyttäviä asioita.

Eläimiä voi kutsua pahaksi, mutta ne eivät aina voi luonnolleen mitään, joten se on omalla tavallaan väärin. Mutta aika monet ihmiset ovat joskus kutsuneet jotain eläintä pahaksi, jos se on ollut ihmisen määritelmällä paha. Mutta se, mitä ihminen tarkoittaa pahalla on myös aika iso aihe, josta tulisi varmasti monta kirjoitelmaa.

Mutta kuitenkin, eläin voi olla ihmisen mielestä paha jos se esimerkiksi saalistaa jotain ihmisen mielestä suloista eläintä. Mutta silloin eläimellä on siihen yleensä hyvä syy: se tarvitsee sen suloisen eläimen ravinnokseen, eikä varmasti tapa sitä saaliikseen pahuuttaan, jos se on sellainen eläin jolta puuttuu omaatunto lähes kokonaan. Siis eläimiä ei kuuluisi kutsua pahoiksi, jos se ihmisen mielestä paha asia, mitä ne tekevät, on niille luonnollista ja välttämätöntä.

Vaan voiko eläimiä kutsua hyväksi? Usein saattavat ihmiset sanoa lemmikkieläimilleen ”Hyvä poika”, tai ”Hyvin tehty, Musti”. Taas esimerkki; näin sanotaan vaikka kun lemmikkieläin on hypännyt taitavasti esteen yli. Kuitenkin, esimerkiksi koirille

saattaa tuollainen lausahdus aiheuttaa jonkinlaisia mielihyvää, jos ne on opetettu tunnistamaan se sana vaikka tulevan silittämisen merkinä. Mutta tässä tapauksessa ei epäilystäkään: omistaja tarkoittaa sitä (tai ainakin hyvä omistaja) täydestä sydäimestään. Mutta jos taas menet jonkun villieläimen luokse sanomaan, että ”Hyvä poika” niin lausahdus muuttuu täysin merkityksettömäksi.

Mutta on joskus hyvinkin ristiriitaista kutsua eläintä hyväksi. Joku, mikä tekee siitä hyvän, voi toisen mielestä tehdä siitä pahan. Vaikka jos eläin kaataisi astian, jossa olisi ruokaa, jonka toinen olisi tehnyt ja josta toinen ei pitäisi, sanoisi tekijä ”Paha Musti”, ja se joka ei pitäisi ruoasta sanoisi ”Hyvä Musti”. Silloin eläimen teot ja ihmisten mielipiteet ajaisivat eläimen hämmennyksiin ja ihmiset ehkä jopa riitoihin keskenään.

Siispä, yleensä on hyvä asia kutsua eläintä hyväksi jos se on sen ansainnut, mutta joskus se ajaa joihinkin pieniin tai suuriin ongelmiin, ihan kuin pahaksi kutsuminenkin.

Anni Pikkarainen, 5–6

Eurooppalaisten koulujen yhteisön eTwinning-projekti 4ab-luokassa

Syyslukukaudella 2014 alkaneessa ranskankielisessä eTwinning-projektissa "Communiquer avec les cartes postales" on työskennellyt 16 ranskan kielen opiskelun aloittanutta oppilasta luokilta 4a ja 4b. Projektin ystävyysluokat ovat olleet seuraavista maista: Ranska, Kreikka, Italia, Espanja, Portugali, Romania ja Englanti. Projektin aihepiirit ovat olleet ala-asteopetus, kuvataide, juhlaperinteet ja kielet. Oppilaat ovat harjaantuneet käyttämään TwinSpacen virtuaaliympäristöä, johon on tallennettu kuvia, piirroksia, kortteja, videoita ja kirjeitä. TwinSpace on suljettu ja turvallinen verkosto, johon pääsevät vain projekteissa työskentelevät opettajat ja oppilaat. Oppilailla on myös kotoa saadut luvat projektiin.

Eurooppalaiseen juhlaperinteisiin (esim. joulun karnevaaliaika ja pääsiäinen) liittyviä kirjeitä, piirroksia, reseptejä, askarteluja, kortteja, oman maan sekä kotikaupungin esittelymateriaalia ja jopa herkkuja on lähetetty runsaasti myös maapostissa. Kirjeenvaihto on ollut vilkasta, ja kaukaisista maista tulleiden paksujen kirjeiden avaaminen on ollut aina mielenkiintoista ja jännittävää. Postimerkkien keräilijät ovat myös kartuttaneet kokoelmiaan.

Saimme eTwinning-projektisivuilta tänä vuonna myös materiaalia Safer Internet Day (SID) -päivänavauksen toteuttamiseen. SID-päivää vietetään joka vuosi useimmissa Euroopan maissa huomattavasti näkyvämmiin kuin meillä. Tänä vuonna se oli helmikuun alussa (10.2.2015) ja sijoittui samalla mediataitoviikon avaukseksi. Osallistuin kansainväliseen "Growing up digitally"-foorumiin Brysselissä marraskuussa 2014, jolloin korostui voimakkaasti se, kuinka huolestuneita vanhemmat ja opettajat ovat internetin ja sosiaalisen median vaikutuksista ja käytön hallitsemattomuudesta lasten ja nuorten kehityksessä niin Euroopassa kuin maailmanlaajuisestikin. Ajetaanko meilläkin "ilman ajokorttia" mediassa? Voisimmeko kehittää internetin ja teknologian käytön turvallisuutta myös kouluissa, etenkin kun ollaan juuri aloittamassa paikallisten opetussuunnitelmien laatimista? Voisimmeko huolehtia koulussa siitä, että lasten elämä olisi turvallista niin "onlinesa" kuin "offlinesakin"?

"Communiquer avec les cartes postales"-projektin kirjeenvaihdossa kielellisenä "sensorina" on auttanut ranskan kielen opettaja Anne Korkeakoski. Italian kielen opettaja Lucia Bettini Ferraro liittyi myös projektiin italian kielen ryhmänsä kanssa. Na-

polilaisessa koulussa on herättänyt suurta mielenkiintoa se, kuinka pienessä Finlandissa voi olla "... une belle communauté d'origine italienne... qui est une accolade à tout le monde!"

Projekti on tuonut meille runsaasti kansainvälisiä kulttuurikokemuksia, motivaatiota kielten opiskeluun ja ystäviä eri puolilta Eurooppaa. Koska useimpien ystävyysluokkien oppilaille ranskan kieli ei ole äidinkieli, on ollut mukavaa huomata, että oppimisessa ollaan lähes tasoissa. Varakielenä on käytetty lisäksi englantia. Virtuaaliympäristön opilasylläpitäjinä (administratoreina) ovat toimineet oppilaat Nanna Tuorila ja Aarni Konola 4a:sta. Projekti jatkuu vielä vuoteen 2016 asti.

Kirsti Karhumaa

Leirikouluja ja opintokäyntejä

Leirikoulut ja opintokäynnit ovat jääneet monien Loppilaiden mieleen ikimuistoisina ja antoisina kokemuksina ja elämyksinä. Tämänkin lukuvuoden aikana toteutui koulussamme useita leirikouluja. Kuudesluokkalaisten Pallas–Hetta-vaellusleirikoulu järjestettiin 18.–22.8. 2014. Vaelluksen aikana tarkasteltiin Lapin tuntureiden eläin- ja kasvimaailmaa sekä saamelaiskulttuurin eri osa-alueita. Lisäksi tutustuttiin Hetan ja Pallaksen luontokeskuksiin. Ohjaajana toimi Pekka Tokola.

Värikkään ruskun aikaan 16.–17.9.2014 viidesluokkalaisten vaelsivat Korouoman kanjonin läpi Posiolla. Vaellus komeassa rotkolaaksossa ja upealla luonnonsuojelualueella tarjosi erinomaiset mahdollisuudet luonnon tarkkailuun ja mukavaan yhdessäoloon. Vaelluspäivien välissä yövyttiin Lapiosalmen leirikeskuksesta. Vaellukseen osallistuivat lähes kaikki koulumme viidesluokkalaisten ohjaajinaan Kaisa Marjamaa ja Pekka Tokola.

3a- ja 3b-luokan sekä 3–4-luokan kolmasluokkalaisten lumileirikoulu toteutui 12.–13.3.2015 Virpiniemessä. Tämän talvisen leirikoulun tavoitteina oli harjoitella maastohiihtoa, hyödyntää lumen tarjoamia mahdollisuuksia luonnossa, syventää yhdessä olemisen taitoja sekä oppia huolehtimaan itsestä ja omista tavaroistaan. Leirikoulun aikana hiihrettiin, laskettiin mäkeä suksilla ja pulkilla, tehtiin lumitaidetta, leikittiin lumileikkejä ja tutkittiin talvista luontoa. Oppilaat kirjasiivat ja piirsivät leirikoulupäiväkirjaansa päivien kokemuksia ja tapahtumia. Päiväkirjaa tarkasteltiin myöhemmin koulussakin. Ohjelmaan kuului myös perinteinen makkaran- ja tikkupullanpaisto leirinuotiolla. Mukana nuotioherkuttelussa olivat avustamassa Honkasen ja Kropsun isät. Torstain iltahjelmassa oli mukana lisäksi Pekka Tokola, jonka opastamina oppilaat saivat tarkkailla kaukoputkella tähtiä ja tähtikuvioita. Leirikoulun ohjaajina toimivat Marjatta Kaikkonen, Raija Kärkäinen ja Johanna Stevenson.

4a- ja 4b-, 4c-luokan sekä 3–4-luokan neljäsluokkalaisten kevätleirikoulu pidettiin 11.–13.5.2015 Oulun yliopiston Oulangan tutkimusasemalla. Leirikoulun tavoitteina oli muun muassa totuttautua yhdessäoloon uudenlaisessa oppimisympäristössä, tutkia keväistä Koillismaan luontoa sekä tarkastella ihmisen vaikutuksia ympäristöönsä. Erilaisten kokeiden ja havaintojen lisäksi tehtiin patikkaretkiä Kiutakönkääille ja Jyrävän putouksille. Välillä paistettiin makkaraa, pelattiin, leikittiin, luettiin ja nautittiin yhdessäolosta. Lisäksi tutustuttiin Oulangan kansallis-

puiston luontokeskukseen. Paluumatkalla vierailtiin Ranuan eläinpuistossa, jossa tutustuttiin arktisen ja pohjoisen alueen eläimistöön. Ohjaajina leirikouluissa olivat Pekka Tokola ja Aleks Tanner sekä avustajina pari aikuista.

Loofooteilla pidettyyn pohjoiskalottileirikouluun 24.–29.5.2015 osallistui suurin osa kuudesluokkalaista. Svolværissa sijaitsevan Knutmarkan leirikeskukseen monipuoliseen ohjelmaan kuului muun muassa kalastusta, tunturivaellusta ja jousiammuntaa. Lisäksi oppilaat tutkivat Norjan ja Loofoottien ainutlaatuisia luontoa, kulttuuria ja historiaa ja pitivät leirikoulutyökirjaa. Toimiminen vieraalla kieli- ja kulttuurialueella oli oppilaille antoisaa ja ikimuistoinen kokemus. Vieraan kielen ja valuutan käyttö antaa valmiuksia toimia globaalissa maailmassa. Leirikoulun ohjaajina olivat Pekka Tokola, Vuokko Kangas ja Markku Veteläinen.

Viidesluokkalaisten opintoretki Kierikkiin järjestettiin 12.9.2014. Kivikaudenoppaan johdolla tutustuttiin Kierikkikankaan muinaiseen asuinpaikkaan ja Kivikauden kylään, jossa oppilaat saivat kokeilla muinaisjousella ampumista ja tehdä itselleen matkamuston kivikautisin menetelmin. Lisäksi tutkittiin yhdessä muinaisansojen toimintaa ansapolkukierroksella. Ohjelmaan kuului myös lyhytelokuva ”Aikamatka kivikaudelle”. Kierikki-vierailu kuuluu historian koulukohtaiseen opetussuunnitelmaan. Sen avulla oppilaat saavat elävän kuvan kivikautisen ihmisen elämästä. Opintokäynnin ohjaajina olivat Vikke Vänskä ja Kaisa Marjamaa.

Leirikoulujen ja opintokäyntien ohjaajat

Vaellusleirikoulussa. Kuva Pekka Tokola

Liikkuen tunneilla ja tuntien ulkopuolella

Fyysisen aktiivisuuden suosituksen mukaan kaikkien 7–18-vuotiaiden tulee liikkua vähintään 1–2 tuntia päivässä monipuolisesti ja ikään sopivalla tavalla. Yli kahden tunnin pituisia istumisjaksoja tulee välttää. Ruutu-aikaa viihdemedian ääressä saa olla korkeintaan kaksi tuntia päivässä.

Fyysisellä aktiivisuudella tarkoitetaan kaikkea toimintaa, joka kuluttaa enemmän energiaa kuin paikallaan oleminen. Esimerkiksi paikasta toiseen siirtyminen kävellen tai pyöräillen on fyysistä aktiivisuutta. Monipuolinen arkiliikunta on tärkeä osa fyysistä aktiivisuutta. Liikunnalliset harrastukset ovat vain yksi osa fyysisen aktiivisuuden tasapainoista kokonaisuutta.

Keväällä 2104 päätimme omalta osaltamme mahdollistaa liikkuvamman koulupäivän. Lukukauden 2014–15 alussa muutimme tuntirakenteita niin, että jokaiselle oppilaalle tuli koulupäivän aikana yksi 30 minuutin ns. liikuntavälitunti. Tänä lukuvuotena oppilaat ovat ehtineet leikkiä ja pelata ja jopa luitella pitkän välitunnin aikana. Lukuisat ryhmät ovat myös harjoitelleet tanssi-, cheerleading- ja voimisteluesityksiä. Keväinen Norssin Talent-kilpailu innosti myös keksimään omia koreografioita. Liikuntavälitunti mahdollisti kiireettömyyden tunteen opettajillekin.

Oulun koulujen välisiin yleisurheilukisoihin Raatin stadionilla osallistui pieni joukkue neljäs- ja kuudesluokkalaisia. Neljännen luokan poikien sarjassa finaaliassa kahdeksanneksi tuli Elias Krankkala. Osal-

listujia oli joka sarjassa yli 60. Norssilaiset sijoittuivat tiukoissa kisoissa hyvin, mutta mitalit jäivät saavuttamatta.

Poikien jalkapallojoukkue pelasi mainiot karsintapelit, mutta maalieron perusteella jäi lohkossaan toiseksi, eikä selviytynyt finaaliin.

Koulujen välisissä Short Track -luistelukisoissa viidesluokkalaisista menestyi erinomaisesti Otto Mykrä tulemalla sarjassaan kolmanneksi ja livari Piippo ollen 11. Kilpailijoita tuossa sarjassa oli yli 50. Poikien kaukalopallojoukkue pelasi mainiosti, mutta ei selvinnyt lohkostaan jatkoon.

Uintikisoissa Alex Granat tuli viidennen luokan ja Viivi Lankinen kuudennen luokan koulusarjoissa hienosti seitsemänsiksi pudoten juuri ja juuri mitali- uuskikosta. Neljännen luokan kilpasarjassa Nea Väähäkuopus ja Saga Bruun sijoittuivat sijoille 13 ja 14.

Hese-kisaan, jossa viides- ja kuudesluokkalaiset kilpailevat luokkana yleisurheilulajeissa, osallistuvat koulustamme 6a- ja 6b-luokat. Vaikka ihan kärkeen luokat eivät sijoittuneetkaan, oli päivä Ouluhallissa onnistunut. Yksittäiset oppilaat tekivät myös erinomaisia tuloksia.

Team AAVVS (Anette Kinnunen, Anni Kujala, Viivi Väisänen, Viivi Lankinen ja Salla Hietaniemi) osallistui Oulun kaupungin Power Mover -kilpailuun, jossa karsittiin esiintyjä valtakunnalliseen loppukilpailuun. Ryhmän oma koreografia ”Lomailijat” sai hienot arviot ja sijoittui toiseksi omassa sarjassaan. Tytöt ovat harjoitelleet todella paljon koko

Team AAVVS vauhdissa. Kuva Harri Turpeinen

lukuvuoden ajan. Koko koulun väki on saanut nauttia useaan kertaan myös päivänavauksissa tyttöjen loistavista esityksistä, joissa on näkynyt upea voimistelullisuus, tarkka rytmitaju ja melodiaan eläytymisen kyky.

Koulun hiihtopäivää vietettiin aurinkoisena torstaipäivänä heti talviloman jälkeen. Viitos- ja kuutosluokkalaiset suuntasivat Vuokattiin laskettelemaan ja hiihtämään. Kolmannet luokat olivat hiihtoleirikoulussa Virpiniemessä ja neljäsluokkalaiset viettivät päivän Ruskotunturilla. Nuorimmat koulun oppilaat

hihtivät erinomaisilla lähimaaston laduilla kirppakassa pikkupakkasessa.

Huhtikuun rospuuttokelillä opiskelijat järjestivät liikunnan didaktikko Nina Loukkolan kanssa liikuntapäivän kaikille koulun oppilaille. Päivän teemana olivat sadut ja tarinat Kirjan vuosi -teeman mukaan. Kuudella eri pisteellä kisailtiin, leikittiin, suunnistettiin ja koeteltiin voimia eri satuhahmojen innoittamina.

Auli Halme

Kuoron toiminta luokilla 0–6

Perusasteen kuoron jäsenet ovat olleet laulukoolla valittuja oppilaita luokka-asteilta 1–6. Kuoroharjoituksissa on harjoiteltu luonnollista ja yhtenäistä äänenkäyttöä ääniharjoitusten ja 1–3-äänisten laulujen avulla. Kuoro on esiintynyt runsaasti koulun päivänavauksissa, koulun kirkkotilaisuuksissa ja juhlissa. Osa oppilaista on toiminut myös säestys- ja solistitehtävissä.

Tänä vuonna kuorostipendien saajat ovat kuudesluokkalaiset Salla Hietaniemi ja Sanni Kerttula, joiden upeita sooloja on saatu kuulla usein vuosien varrella. Salla ja Sanni ovat olleet aktiivisia, motivoituneita ja pienemmille oppilaille esimerkillisiä kuorolaisia. Toivottavasti lauluharrastus jatkuu tulevaisuudessa!

Soiva sävelsilta

Oulun normaalikoulun Linnanmaan 4c-luokan oppilaat osallistuivat elokuussa 2014 Oulu Sinfonian Soivaan Sävelsiltaan, mikä on opetus- ja kulttuuriministeriön tukema yleisökasvatushanke. Toiminnan tavoitteena on tutustuttaa oppilaat ammattimusiikon työnkuvaan ja tehdä teemana oleva musiikki merkitykselliseksi yhteistyön avulla. Yhdessä esiintyminen eri-ikäisille kuulijoille on myös tärkeä osa projektia.

Viikolla 34 Oulu Sinfonian Juhana Ritakorpi (sello) ja Ismo Sirén (viulu) valmistivat oppilaiden ja allekirjoittaneen kanssa musiikkiesityksen, mikä juoni perustui Harry Potterin velhokoulun aloittamiseen. Konsertti kuultiin Metsolan kartanossa (vanhusten palvelutalo) Välivainiolla ja perjantain päivänavauksessa normaalikoulussa Linnanmaalla.

Projektin päätteeksi oppilaat pääsivät Madetojan saliin 25.9.2014 kuuntelemaan kapellimestari Atso Almilan ja Oulu Sinfonian Harry Potter -elokuvasiisikin kenraaliharjoitusta.

Mervi Sirén

Musiikinopettaja

Koulukirjaston kuulumisia

Lukuharrastuksen tukeminen aloitetaan koulusamme varhain. Olennaisena asiana pidetään motivaatiota, halua lukea. Monipuolinen lukeminen on tärkeää sujuvan ja ymmärtävän lukutaidon, mielikuvituksen ja luovuuden kehittymiselle. Lukeminen auttaa keskittymään sekä ymmärtämään, tulkitsemaan ja käyttämään kieltä eri yhteyksissä. Lukemisen uskotaan lisäävän empatiakykyä sekä avartavan maailmankuvaa. Sen tarkoituksena on myös tuoda elämyksiä ja vaihtelua koulupäivään.

Uusiin *Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin* (2014) sisältyy yhtenä laaja-alaisen osaamisen alueena monilukutaito, jolla tarkoitetaan kykyä hankkia, muokata, tuottaa, esittää ja arvioida tietoa eri muodoissa, eri ympäristöissä ja tilanteissa sekä erilaisten välineiden avulla. Monilukutaito tukee muun muassa kriittisen ajattelun ja oppimisen taitojen kehittymistä. Monilukutaidon kehittämiseen kuuluu myös eettisten kysymysten tarkastelua ja pohdintaa kulttuurisesti moninaisessa maailmassa.

Monilukutaitoon sisältyy erilaisia lukutaitoja kuten peruslukutaito, kirjoitustaito, numeraalinen

lukutaito, kuvanlukutaito, medialukutaito ja digitaalinen lukutaito. Laajaan tekstikäsitteeseen perustuen tietoa voidaan tuottaa ja esittää sanallisten, kuvallisten, auditiivisten, numeeristen ja kinesteettisten symbolijärjestelmien sekä näiden yhdistelmien avulla. Tekstejä voidaan tulkita ja tuottaa esimerkiksi kirjoitetussa, puhutussa, painatussa, audiovisuaalisessa tai digitaalisessa muodossa. Oppilaat voivat harjoittaa taitojaan niin perinteisissä kuin monimediasissa, teknologiaa eri tavoin hyödyntävissä oppimisympäristöissä.

Oppilaiden monilukutaidon kehittyminen edellyttää rikasta tekstiympäristöä, sitä hyödyntävää pedagogiikkaa sekä oppiaineiden yhteistyötä. Oppimistilanteissa oppilaat käyttävät, tulkitsevat ja tuottavat erilaisia tekstejä sekä yksin että yhdessä muiden kanssa. Oppimateriaalina hyödynnetään ilmaisultaan monimuotoisia tekstejä ja mahdollistetaan niiden kulttuuristen yhteyksien ymmärtäminen.

Norssin omaa kirjallisuusdiplomia on uudistettu vasta ilmestyneiden opetussuunnitelman peruste-

den pohjalta. Kirjastotyöryhmä on tehnyt yhteistyötä kehittämisprosessin aikana Lukuinto-hankkeessa työskentelevän koulumme opettajan Marianna Juneksen kanssa. Uudistettu diplomi on kolmiosainen. Kaunokirjallisuusosioon valitaan mahdollisimman monipuolista kaunokirjallisuutta. Teokset pyritään valitsemaan eri kirjallisuuslajien joukosta. Jokaisen tulee kuitenkin lukea vähintään yksi klassikkokirja ja runoteos. Myös sarjakuvakirja hyväksytään suoritukseksi. Tietokirjallisuusosioon puolestaan kuuluu teoksia eri tiedonaloilta, kuten ihminen ja harrastukset, luonto ja eläimet, tekniikka ja luonnontieteet sekä historia. Valinnaisuutta on lisätty kaikissa osioissa. Myös lukija voi tehdä ehdotuksia luettaviin kirjoihin. Tuotososiota on monipuolistettu. Perinteisten tehtävien rinnalla suositellaan elämyksellisiä, toiminnallisia ja yhteisöllisiä työtapoja. Kirjallisuustehtävien ja -analyysien lisäksi voi kirjoittaa esimerkiksi kirjallisuusblogeja, kirjatrailereita ja e-kirjoja. Myös taiteelliset tuotokset hyväksytään.

Koulukirjastossa järjestettiin erilaisia näyttelyitä lukuvuoden aikana. Syys-lokakuussa oli esillä oppilaskunnan organisoima, oppilaiden töistä koostuva Hyvä elämä -julistenäyttely. Tove Janssonin juhluvuoden innoittamana toteutettiin syyslukukaudella myös Muumien vuosi -näyttely, jossa oli esillä myös 3b-luokan Muumi-taidetta. Kevätlukukaudella oli *Kalevalan* 180-vuotisjuhlavuoden ja *Kantelettaren* 175-juhlavuoden näyttely. Lisäksi opiskelijat ovat pitäneet satutuokioita vanhempainilloissa näyttelyineen. Lähialueen päiväkotien esikoululaiset ja tulevat ekaluokkalaiset ovat käyneet tutustumisvierailulla koulun kirjastossa kevään aikana. Oman koulumme oppilaat ovat puolestaan tehneet kirjastovierailuja Kaijonharjun kirjastoon.

Innostus kirjallisuuteen ja lukemiseen on jatkunut. Alkuopetuksen, kolmansien ja muutamien ylempienkin luokkien oppilaat ovat käyneet säännöllisesti diplomitunnilla koulun kirjastossa. Oppilaat ovat myös lainanneet pulpettikirjoja luokkiinsa. Etenkin kirjallisuusdiplomiin kuuluvia kirjoja on luttu ahkerasti.

1–2-, 3–4- tai 5–6-luokkien kirjallisuusdiplomien ovat suorittaneet 4.5.2015 mennessä seuraavat oppilaat:

0–2-luokalta Hanna Honkanen, Aku Kettunen, Veeti Kuurluntti, Milana Madetoja ja Maija Pohjolainen.

1–2-luokalta Taika Ahonen, Milla Kangas, Säde Kantola, Linnea Leinonen, Edona Marolli, Olli Matkaskelkä ja Ronja Mäkivierikko.

2a-luokalta Elias Bruun, Noora Halla-aho, Aada

Hylkilä, Isla Jounila, Jesper Julin, Asla Koivumaa, Enni Krankkala, Emmi Mehtonen, Ella Pääkkönen, Sofia Saukkola, Miljabella Saukkonen ja Mianna Ukola.

2b-luokalta Sara Gehör, Robert Granat, Irina Heikkilä, Ella Huttunen, Aada Härkönen, Milja Höyhty, Silja Keskinarkaus, Sanni Kirves, Ellen Koppelo, Eetu Kukkonen, Nea Kämäräinen, Vertti Lahti, Lumi Moilanen, Beata Pakarinen, Iida Ryhänen, Matilda Schroderus ja Veeti Vähäkuopus.

3–4-luokalta Julia Heikkinen, Hilla Heinonen, Arttu Mattila ja Matias Myllymäki.

4a-luokalta Mimosa Bäck, Oliver Haaranieniemi, Antti Herajärvi, Niklas Hulkkonen, Hanna Kirves, Aarni Konola, Nanna Tuorila ja Anniina Voutilainen.

4c-luokalta Elias Krankkala, Sami Lehtonen, Saga Lolax, Helmi-Nella Rantsi, Gabriella Slewa ja Enni Tervo.

5–6-luokalta Manar Baringi, Jenna Einonen, Siiri Kerttula, Lotta Leinonen, Anni Pikkarainen ja Sofia Saine.

6a-luokalta Sanni Kerttula, Anette Kinnunen, Alma Nevala, Viivi Väisänen ja Viola Väyrynen.

6b-luokalta Essi Huttunen.

Lisäksi seuraavat oppilaat ovat suorittaneet ahkerasti lukeville suunnatun lukumaisterin diplomin:

0–2-luokalta Hanna Honkanen, Milana Madetoja ja Maija Pohjolainen; 1–2-luokalta Ronja Mäkivierikko; 2a-luokalta Elias Bruun, Noora Halla-aho, Aada Hylkilä, Emmi Mehtonen, Ella Pääkkönen ja Miljabella Saukkonen; 2b-luokalta Sara Gehör, Lumi Moilanen, Beata Pakarinen ja Iida Ryhänen; 3–4-luokalta Julia Heikkinen ja Hilla Heinonen; 4a-luokalta Nanna Tuorila ja Anniina Voutilainen; 5–6-luokalta Manar Baringi, Jenna Einonen, Siiri Kerttula, Lotta Leinonen, Anni Pikkarainen ja Sofia Saine; 6a-luokalta Anette Kinnunen, Alma Nevala, Viivi Väisänen ja Viola Väyrynen.

Kirjallisuusstipendin tänä vuonna saavat Jenna Einonen 5–6-luokalta ja Alma Nevala 6a-luokalta.

Paljon onnea kaikille kirjallisuusdiplomin saajille ja antoisia lukuhetkiä tulevaisuudessakin.

Anja Lindh

Salaista agenttitoimintaa koulun kirjastossa

Koulumme tekee yhteistyötä Oulun yliopiston Humanistisessa ja kasvatustieteellisessä tiedekunnassa kehitellyn Lukuinto-ohjelman kanssa. Ohjelman tarkoituksena on muun muassa luoda erilaisia toimintamalleja lasten luku- ja kirjoitustaidon kehittämiseksi sekä innostaa heitä monipuoliseen lukemiseen ja kirjoittamiseen. Lukuinto-ohjelman innoittamina 1ab-luokan MKT-opiskelijat ja opettajat kokeilivat ja kehittivät kirja-agenttitoimintaa koulukirjaston lukudiplomituntien aikana.

Tove Janssonin 100-vuotisjuhlavuoden kunniaksi oppilaat saivat tutustua syys- ja lokakuussa Muumilaakson tarinoihin ja henkilöihin kirja-agenttien avustuksella. Salaiset agentit K (Kiira Kukkola), M (Marika Huttunen) ja P (Pia Kaitera) johdattelivat innokkaat kuulijat muumien ihastuttavaan ja kiehtovaan maailmaan.

Tärkeä tunnelman luoja oli musiikki, joka oli taustalla lasten tullessa sisään. Tuokion alussa esiteltiin yleensä joku Muumikirjojen henkilöihämo arvoituksen muodossa. Agenttien vihjeiden avulla lapset saivat tutustua Nuuskamuikkuseen, Haisuliin, Nipsuun, Pikku Myyhyn ja moniin muihinkin kirjojen henkilöihin. Tarinan kerronnassa käytettiin hyväksi ilmeitä, eleitä, äänensävyjä, -painoa, -voimakkuutta ja -nopeutta. Kerronta lopetettiin jännittävään kohtaan, jotta lapset innostuisivat itse lukemaan kirjan. Kuvat, äänitehosteet ja muu rekvisiitta olivat myös keskeisiä elementtejä kerronnassa. Monipuolisuus ja interaktiivisuus korostuivat tuokioissa. Lapset saivat osallistua monenlaisiin elämyksellisiin toimintoi-

Kirja-agentit työssään. Kuva Anja Lindh

hin ja tehtäviin.

Muumikirjat osoittautuivat erinomaisiksi välineiksi oppimisen ja elämysten lähteenä. Lukeminen miellettiin hauskaksi tapahtumaksi elävien henkilökuviin kautta. Kirja-agenttien toiminnan ansioista tunneille asetetut tavoitteet saavutettiin hyvin. Lapset innostuivat lukemaan niin Muumikirjoja kuin muitakin lastenkirjoja.

Aila Hartikainen, Anja Lindh ja Auli Siitonen

Tervetuloa lastenjuhlaamme alanorssille palmusunnuntaina

Lastenjuhlakutsu on lähtenyt Kaijonharjun alueen koteihin jo yli 30 kertaa, niin myös tänäkin kouluvuonna. Juhlan järjestäjänä ovat olleet kulloisetkin 3–4-luokan oppilaat, heidän vanhempansa sekä opettajansa ja luokan opetusharjoittelijat. Avustajana on ollut myös amanuenssi Anjan Lindh. Jokainen perhe on ottanut hoitaakseen oman vastuualueensa juhlan eri aktiviteettipisteistä salissa, käytävillä ja ravintolassa. Kodeissa on lisäksi leivottu tuotteita kahvilamyynyntiin, ja yhdessä olemme askarrelleet erilaisia koristeita myyntiin tai palkinnoiksi, joita olemme tarvinneet runsaasti muun muassa ongintaan, tarkkuusheittoon ja onnenpyörään sekä tie-

tenkin väliajan suureen pääsylippu-arpa-arvontaan.

Eräänä kohokohtana on joka vuosi ollut oppilaiden näytelmä väliajalla. Sen teeman ovat oppilaat useimmiten saaneet itse valita muokkaamalla joko jotain tuttua satua kuten Maija Poppasta, Prinsessa Ruususta tai vaikkapa historiallista Suomen syntytarinaa Kimmo, Kammo ja Kumma persoonineen tai keksimällä ja kirjoittamalla aivan ikioman käsikirjoituksen. Rekvisiitan, äänitehosteiden ja tilakäytännön valinta on oppilaille ollut tärkeää. Tänä keväänä oli erikoisuutena runonäytelmä, johon oppilaat panostivat huolella eläytyen MKT-harjoittelija Anna Salmen johdolla. Koska luokan ympäristö- ja

luonnontiedon aiheena oli kevään tulon seuranta, runot ja niiden taustakuvat valittiin siltä pohjalta. Samalla oppilaille tuli tietoa kevään ensimmäisistä kukkijoista ja kevään etenemisestä etelästä pohjoiseen ilmiöineen, muun muassa sää, muuttolinnot ja hyönteiset. Siten myös pääsiäisen symbolinen merkitys uuden elämän syntymisessä tuli luokassa tutummaksi.

Erinäiset projektiluontoiset ja samalla pitkäkestoisemmat opilliset kokonaisuudet, kuten lastenjuhlankin järjestäminen, ovat olleet mielekkäitä toteuttaa myös MKT-harjoittelijan jaksoissa. Niissä yhdistyy eli integroituu luontevalla tavalla eri oppiaineita kuten ympäristö- ja luonnontiedon, äidinkielen ja kirjallisuuden, kuvataiteen, käsityön, musiikin ja liikunnan aineksia. Samalla jo harjoittelussa pääsee tietotaidollisten sisältöjen ja tavoitteiden rinnalla rakentamaan ja kehittämään oppijalähtöisesti luokan sosiaalista ilmastoja ja oppimisympäristöä sekä ennen kaikkea kodin ja koulun välistä yhteistyötä. Kun monissa tempauksissa ja juhlissa on lisäksi taloudellisia tavoitteita esimerkiksi pääsylipputulosten, arvontojen ja kilpailupalkintojen tai kahvilatuotteiden ja kierrätystavaroiden myynnin muodossa, oppilaiden yrittäjyyskasvatus alkaa jo alakoulussa suuntautua omatoimisuutta ja vastuullisuutta kehittävästi kestäväällä pohjalla. Onpa sitten mukavaa hyödyntää yksilöllisellä ja yhteisöllisellä työpanoksella hankittuja ansioita osallistumalla vaikkapa leirikouluihin!

Marjatta Kaikkonen

Mietteitä opetusharjoittelusta 3–4-luokassa

Harjoittelun aikana minulla on ollut mahdollisuus kokeilla monipuolisia opetusmenetelmiä. Minulla ei ole ollut aikaisempaa kokemusta yhdysluokan opetuksesta ja olenkin saanut paljon kokemusta tulevaa työtäni ajatellen. Yhdysluokassa oppiaineiden eriyttäminen ja eheyttäminen eli integraatio ovat tulleet tutuiksi ja esimerkiksi ympäristö- ja luonnontiedon kevään biologian jakso on kulkenut koko harjoittelun ajan myös muiden oppiaineiden matkassa.

Lastenjuhlan harjoittelussa runonäytelminä olivat keväiset ja pääsiäisen aikaan sijoittuvat runot, kuvataiteessa olemme piirtäneet muutto- ja vesilintuja. Lisäksi olemme tarkastelleet kevään merkkejä ja käyneet tutustumassa Oulun yliopiston eläin-

museossa kosteikkojen lintumaailmaan. Sain olla mukana seuraamassa Noppa-solun kevätjuhlaharjoitusta, joka tänä vuonna on Muumi-musikaali. Musikaalin mainostamiseksi pidimme päivänavauksen Muumilaakson tarinoista ja muumien ystävyyden elämänfilosofiasta. Harjoittelu kesti noin kahdeksan viikkoa ja huipentui niin kutsuttuihin vastuuviikkoihin, joiden aikana harjoittelijoilla on mahdollisuus ottaa vastuuta kaikkien oppituntien suunnittelusta ja toteutuksesta.

Minusta on ollut mukavaa huomata, kuinka oma johdonmukaisuus esimerkiksi luokan sääntöjen noudattamisen suhteen on alkanut tuottaa tulosta. Ohjaavat opettajat ovat olleet tukenamme erilaisissa tilanteissa ja toisten opiskelijoiden tuki ja apu ovat myös olleet korvaamattomia. Olemme jakaneet opetukseen liittyviä ideoita ja oivalluksia yhdessä toisten opiskelijoiden kanssa niin koulun käytävillä kuin opiskelijahuoneessakin. Tästä on mukava jatkaa kohti tulevaa ammattia!

Anna Salmi

Kuka tänne ensin ehtii?

kehuskeli leskenlehti.

Minä ensin nostin pään

kevään valoon lempeään.

Sinivuokko huusi näin:

Katsokaa myös tännepäin!

Siniseksi metsän teen,

iloiseksi pientareen.

Valkovuokko huokaisi:

Minä tulin viimeksi.

Värejä ei riittänyt.

Silti olen kiittänyt. (Runo lastenjuhlassa)

Helmiä lukuvuoden varrelta

Kestävän kehityksen merkitystä ja periaatteita on korostettu koulumme tapahtumissa usean vuoden ajan. Kierrätyspäivänä lauantaina 11.10.2014 monet käyttökelpoiset tavarat vaihtoivat omistajaa luokkien kirpputoreilla. Myynnissä oli muun muassa kirjoja, lehtiä, vaatteita, leluja, pelejä ja urheiluvälineitä. Kirpputori oli avoinna myös oppilaiden kotiväelle ja muille läheisille. Kiertelyn välissä oli mahdollisuus tutustua kiinalaisen kulttuurin osaluokkiin salissa sekä nauttia kahvi- tai mehuhetkestä oppilaskunnan pitämässä kahviossa koulun kirjastossa. Kirppuritapahtuman tuotolla oppilaat voivat kartuttaa leirikoulurahastoaan.

Perinteisen joulujuhlan sijaan järjesti Hoijakkasolun väki joulutorin 11.12.2014. Monet luokat valmistelivat etukäteen tuotteita myyntipöydilleen. Myös oppilaiden vanhemmilla ja muilla sukulaisilla oli mahdollisuus tuoda tuotteitaan myyntiin. Torilla oli monipuolista ohjelmaa. Yleisö sai nauttia ihasuttavista laulu-, liikunta- ja muista esityksistä. Vierailipa paikalla Tiernapoikaryhmä ja Joulupukkikin muoreineen. Kansainvälisiä tuulahduksia eri puolilta maailmaa toivat Oulun Seudun Settlementin välittämät kulttuurinvälittäjät, jotka esittelivät muun muassa venäläistä, thaimaalaista, japanilaista ja kiinalaista kulttuuria. Joulutori onnistui yli odotusten, ja vastaavanlaista tapahtumamallia on tarkoitus soveltaa myös tulevina vuosina.

Kevätlukukaudella Äppö-solun oppilaiden, opiskelijoiden ja opettajien 27.2.2015 esittämän kulttuuritapahtuman aiheena oli suomalaisen kulttuurin "superjuhlavuosi" 2015. Ohjelma koostui erilaisista uutiskatsauksista, jotka käsittelivät muun muassa

Vanhan Kalevalan, Kantelettaren, Jean Sibeliuksen, Akseli Gallen-Kallelan, Pekka Halosen ja Tapio Wirkkalan juhlavuosien sekä kirjan vuoden tapahtumia. Elämyksellisten ja havainnollisten esitysten myötä juhlayleisö sai syventyä kansalliseepoksemme seikkailuihin sekä suurmiestemme elämään ja saavutuksiin. Kulttuuriannin ohella esityksessä oli löydettävissä myös monia muita näkökulmia kuten kestävä kehitystä ja ympäristökasvatusta. Esityksessä Jean Sibelius lapsena totesi ystävälleen metsässä: "Minä vain nautin luonnossa olemisesta ja sävellän täällä mielelläni. Täällä hiljaisuus puhuu. Kuuletko sinä sen?"

Kevään 2014 toukokuussa järjestettiin ensimmäinen Linnanmaan alakoulun Talent-kisa. Kisa huipentui loppukilpailuun, jossa vierailivat myös jääkiekon Suomen mestaruuden saavuttaneen Kärppien huippupelaajat Joonas Donskoi, Julius Junttila ja Joonas Kemppainen. Erinomaisesti onnistuneen tapahtuman innoittamina ja oppilaiden toivomuksesta päätettiin vastaava kisa järjestää myös kuluvan vuoden keväällä. Kaikilla oppilailla oli mahdollisuus esittää taitojaan solujen sisäisissä karsinnoissa, joissa valittiin jokaisesta solusta kolme esitystä 15.5.2015 pidettävään finaaliin. Solukohteisissa karsinnoissa tuomareina toimivat oppilaskunnan hallituksen jäsenet, finaaliin oli erikseen kutsuttu tuomaristo. Hauskan kisan aikana saimme nauttia monen lupaavan tulevaisuuden tähden loistavasta esityksestä.

Tapahtumien vastaavat

Uutisankkurit työssään. Kuva Reijo Väisänen

#Kooditunti monta_askelta_eteenpäin @ OulunNormaalikoulu

Koodaus on uusi kansalaistaito. Tästä juteltiin Opetusministeri Krista Kiurun ja apulaisrehtori Hannu Juuson kanssa. Pelottavaltahan se ensin kuulosti, eikä kai vähiten opettajista? Mutta eipä hätää, saatiin yhdessä koodiaiti Paulan ja KoodiOulun Petterin kanssa järjestettyä Koodituntiviikolle (#HourOfCode) normaalikoululle oppia kaikille 130 reippaalle alkuopetusluokkalaisille, vieläpä 2 tuntia jokaiselle.

Joulukuussa 2014 otimme heti itsenäisyyspäivän jälkeen ensiaskeleet koodailun saloihin. Norsilla opeteltiin käskemään tietokonetta luokka kerrallaan iPadeilla ja opetuksessa käytettiin suomenkielisiä ja graafisia www.code.org:in ohjelmia. Ohjelmissa mielenkiintoamme virittivät Angry Birdsit possuineen ja Disneyn Anna ja Elsa kaunoluistelukuvioineen.

Samaan aikaan teemaviikolla miljoonat lapset ympäri pallon oppivat samoja koodailutaitoja, taisipa aikuisista muun muassa Barack Obama -niminen mies opetella myös.

Tunnin alussa opeksi hetkeksi ylennetty Paula kertoi ja kyseli, missä lapset arvelevat ohjelmakoodia olevan – ja sitähän löytyi melkein kaikkialta! Eka tunti pidettiin maanantaina 2-luokkalaisille – ja siitä se sitten lähti!

Keskiviikkona 1ab-luokan mukana koodaile-

massa oli muutama kaupunginvaltuutettu, sekä ihka oikea radiotoimittaja, sekä Kalevan reportteri (Tosin Lassin 1ab:ltä piti niitä toimittajikin neuvoa, aikuisille kun näytti koodailu olevan vaikeampaa).

Änkkärit ja Prinsessat olivat avuliaita opettajia myös 0–2-luokalla ja joillekin 1.-luokkalaisille, joilla lukeminen vielä oli hieman hakusessa. 0–2-luokalle tuli torstaina bonusta – kun Skype-aamunavaus puhelun soitti Peter Vesterbacka, Angry Birdsien ”isä” – vieläpä lintujen 5-vuotissynttäripäivänä. Osalla tunneistamme oli mahtavia 4.-kummiluokkalaista apuopettajina, samoin kuin 1ab:n Inka äitinsä kannoilla.

Huomasimme siis viikon aikana, ettei koodaus ja ohjelmointi ole ollenkaan pelottavaa. Vaan hauskaa ja helppoa, sekä opettajien että synnyntäisten koodareiden eli oppilaiden mielestä. Tässä rupeamassa toteutui ko(o)din ja koulun yhteistyö aika mukavasti, eikös? Otetaanpa uusiksi 2015 – ja arkeahan ohjelmointitaidosta tulee Koodi2016 -opetusohjelmien myötä, meille kaikille. (Opiskelua ja vanhempienkin opettamista voi jatkaa verkosta löytyvillä työkaluilla edelleen.)

Paula Saastamoinen, koodiaiti ja -ope, sekä norsilaisen Inkan 1ab äiti

Kuva Kaleva

2.3 Perusasteen luokat 7–9

Yläkoulun kansliasta

Lukuvuosi 2014–2015 on ollut monenlaisten muutosten vuosi. Saimme TUKEMO-hankkeen ansiosta uusittuja tiloja käyttöön lukuvuoden alkaessa. Toisaalta lainsäädännön muutokset vaikuttivat monella tavalla koulun toimintaan ja käytänteisiin, ja kaikki vaikutukset eivät olleet pelkästään myönteisiä koulumme kannalta.

Työryhmien toimintaa

Monet työryhmät ovat tehneet ansiokasta työtä koko harjoittelukoulun asioiden hoitamiseksi ja kehittämiseksi. Opetussuunnitelmatyön koordinaatioryhmä on ansiokkaasti johtanut perusopetuksen opetussuunnitelmatyötä ja järjestänyt monia tapahtumia työn edistämiseksi. Näistä mittavin oli helmikuussa 2015 järjestetyt OPS-messut, joissa tarjottiin oppilaiden huoltajille ja muille koulun sidosryhmille kuten kasvatusieteellisen tiedekunnan henkilöstölle mahdollisuus perehtyä ja vaikuttaa OPS-työhön.

Oppilaskunta on toiminut aktiivisesti lehtori Markku Kuorilehdon johdolla. Oppilaskunnan edustajat olivat mukana opetusministerin vierailulla Oulun normaalikoululla 20.11.2015. Petteri Strömberg ja Mikael Hekkala käyttivät oppilaiden puheenvuoron ministerin koolle kutsumassa Tulevaisuuden peruskoulu -tilaisuudessa, ja edustivat mallikelpoisesti koulumme oppilaita ja oululaisia nuoria. Oppilaskunnan hallitus osallistui myös perinteiseen harjoittelukoulujen oppilaskuntatapahtumaan toukokuussa 2015. Tukioppilaat ovat antaneet myös oman merkittävän panoksensa koulun toimintaan olemalla mukana esimerkiksi uusien oppilaiden perehdyttämisessä ja ryhmäyttämispäivissä.

Monet tiimit ja työryhmät ovat työskennelleet yläkoulun toiminnan ja tapahtumien organisoimiseksi, oli kysymys sitten jaksonvaihtopäivistä, joulujuhlista, urheilupäivistä tai muista koulun tapahtumista. Näiden suunnitteleminen ja toteuttaminen vaatii paljon työtä, mutta toisaalta myös rikastuttaa koulun toimintaa.

Lakimuutosten aiheuttamia muutoksia koulun toiminnassa

Presidentti Sauli Niinistö vahvisti allekirjoituksellaan uuden opiskelijahuoltolain vuoden 2013 toiseksi viimeisenä päivänä. Laki tuli voimaan 1.8.2014 ja muutti suuresti oppilashuollon toimintaa. Lakia

muutettiin joulukuun 2014 lopussa niin, että vastuu harjoittelukoulun oppilashuoltopalveluista siirtyi myös perusopetuksen osalta Oulun kaupungille. Haluan lausua kiitokset Oulun kaupungille hyvästä yhteistyöstä molemmiin puolin haastavassa tilanteessa. Lakimuutos tuli voimaan kymmenen päivän varoitusajalla, ja palveluiden järjestämisen uudelleenmäärittely ei ollut helppoa. Kevään 2015 aikana kuitenkin tilanne selkiytyi ja palveluiden järjestäminen on jatkunut uudelta pohjalta.

Perusopetuslaki muuttui kurinpitosäännösten osalta lukuvuodeksi 2014–2015. Uuden lain pohjalta on kuluneen lukuvuoden aikana kehitetty uusia käytänteitä, joista merkittävimmät koskevat kasvatuskeskustelujen järjestämistä. Laissa määritetään kasvatuskeskustelu ensisijaiseksi oppilaan ohjauksikeinoksi. Tähän luotiin syksyllä järjestelmä, jota kehitetään saatujen kokemusten perusteella.

Tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoimintaa

Tutkokeitoiminta eli tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminta on merkittävä osa harjoittelukoulun työtä. Yläkoulun osalta on menossa useita suurempia ja pienempiä hankkeita. Näistä ehkä merkittävin yläkoulun osalta on TUKEMO-hanke, jossa kehitetään oppimisympäristöä joustavammaksi niin, että se mahdollistaa monipuoliset oppilaiden tukemisen keinot. Noin neljäsosa yläkoulun opettajista oli mukana suunnittelutyössä, ja kuluneen lukuvuoden aikana on kerätty kokemuksia toimimisesta uudessa ympäristössä. Projektipäällikkö Tytti Haapamäen johdolla hanke on edennyt tavoitteiden mukaisesti.

Pilottijakson aikana kertyneitä kokemuksia hyödynnetään myös pro gradu –tutkielmassa, joka valmistuneen seuraavan lukuvuoden aikana.

Kesällä 2015 TUKEMOa vielä täydennetään akustoinnin ja valaistuksen osalta. Suomen yliopistokiinteistöt rakentaa TUKEMOsta demotilan, jossa testataan aivan uudenlaisia valaistusratkaisuja. Muita tärkeitä yhteistyökumppaneita hankkeessa ovat yliopiston tilapalvelut, RYM SHOCK -hanke ja koulumme kummiyritys Martela, joka suunnittelee ympäristöömme aivan uusia kalusteita. Yhteistyön avulla oppimisympäristön kehittäminen on mahdollista paljon pidemmälle kuin mihin koulun omat resurssit pelkästään riittäisivät, joten kiitos kaikille kortensa kekoon kantaneille.

Edellisenä lukuvuonna aloitettu Vuosi Yrittäjänä –toiminta on löytänyt paikkansa koulumme toiminnassa. Kuluneena lukuvuonna mukana oli kaksi 9. luokkaa, ja ensi lukuvuoden toimintaakin on jo suunniteltu. Myös jo usean vuoden ajan järjestetty yrittäjäyyspäivä toukokuussa jatkuu.

Yläkoulu on mukana monissa muissa hankkeissa, joista monissa on tehty myös merkittävää kansainvälistä yhteistyötä. Mainitsen kaksi esimerkkiä. Venäläisten partnerien kanssa on tutkittu nuorten syrjäytymistä ja sen ehkäisyä PREVENT-hankkeessa. Barcelonan yliopiston ja tšekkiläisen Kaarlen yliopiston kanssa kehitetään Do It Yourself -pedagogiikkaa DIYLAB-hankkeessa, jonka tavoitteena on kehittää oppilaan roolia aktiivisempaan ja omia tuotoksia

tuottavaan suuntaan. DIYLABin pilottijakso sijoittuu keväälle 2015. Pilotin aikana oppilaat työskentelevät useissa eri ainerajat ylittävissä projekteissa.

Tärkeä osa pedagogista kehittämistä on opettajien oman työn kehittäminen, joka ei ole sitoutunut mihinkään erilliseen hankkeeseen vaan on osa arkista aherrusta. Haluan kiittää aktiivisia ja innovatiivisia opettajia, jotka ovat kehittäneet ja löytäneet monia uusia pedagogisia innovaatioita kokeilemalla ennakkoluulottomasti uusia toimintatapoja.

Lopuksi

Eräs mieleenpainuva tapahtuma lukuvuoden aikana oli jääkärijuhla marraskuun lopulla. Juhlan järjestämistä valmisteltiin laajassa verkostossa, ja yhteistyö sujui hyvin. Opettajista Matti Ojakoski ja Markku Kuorilehto kantoivat suurimman vastuun suunnittelutyöstä, ja myös oppilaat osallistuivat juhla järjestelyihin. Itse juhla oli perinteisellä tavalla arvokas. On tärkeää, että koulussa opitaan niin juhlakulttuuria kuin kulttuuriperinnön arvostamista, ja tämä juhla edisti näitä tavoitteita hienolla tavalla.

Kiitän omasta puolestani kaikkia tahoja, jotka ovat olleet mukana yhteistyössä ja kehittämässä yläkoulun toimintaa. Toivon, että rakentava yhteistyö jatkuu tulevaisuudessakin.

Pasi Hieta

Perusopetuksen apulaisrehtori 7–9

Biologian valinnainen kurssi: Eläimiä hoidossamme

Biologian valinnainen on ollut yksi hyvistä valinnoistani. On ollut hienoa opiskella uutta tietoa kasveista, metsistä ja eläimistä sekä kerrata aiemmin opittua. Olen saanut kokea hienoja reissuja biologian valinnaisen kurssin kautta, ja niitä varmasti muistelen vielä myöhemminkin.

Linnunkasvatusprojektissa hankimme kanojen hedelmöittyneitä munia. Rotu on nimeltään tyrnäväläinen maatiaiskana. Haudonnan tuloksena kuoriutui kaksi somaa untuvikkoa. Sain ottaa ne kotiini viikonlopun ajaksi, mikä oli hieno elämys. Sain nähdä, millaista olisi linnun hoitaminen. Meidän perheen toinen kultainennoutaja oli myös kiinnostunut tipusista. Koira katseli nättisti vierestä, kun hoidin kananpoikia.”

Anne

”Untuvikot olivat myös minulla kotona viikonloppun. Niiden hoitaminen ei ollut työlästä tai vaikeaa. Ainoastaan lämpölampun valo ja lintujen piipitys ja kolistelu häittivät hieman yöuniäni. Kanojen häkki tuli puhdistaa kahdesti päivässä; aamulla ja iltapäivällä ja ruokaa ja vettä tuli olla saatavilla koko

ajan. Muulloin sainkin vain seurata untuvikkojen touhuamista. Myös kaverini kävivät ihailmassa suloisia tipuja.

Kolmen viikon ikäisinä kananpojat lähtivät jatkamaan vapaan kanan elämää maalle.”

Asta

Kuvataideopetus 2014–2015: Aurasmaa ja öljyvärejä

Kuluneella lukuvuodella kuvataidetta opetti kaikkiaan kolme opettajaa: Markku Lang ja Tytti Haapamäki, sekä 4.9. alkaen sijaisena allekirjoittanut, Hilla Vierelä.

Yläkoululla kaikki 7. luokat suorittivat kurssin ’Minä, kuva ja kulttuuri’ ja kaikki 8. luokat kurssin ’Tila, paikka ja ympäristö’. Pitkän valinnaisen lisäksi on järjestetty kaksi lyhytkurssia: video (8. lk.) ja valokuvaus (9. lk.).

Syyslukukaudella kunnioitimme Tove Janssonin juhluvuotta etenkin 9. luokan valinnaiskursilla ’Taiteilijan työpaja’, ja kevätlukukaudella inspiraationa ovat toimineet Akseli Gallen-Kallela, Pekka Halonen ja Samuli Paulaharju. Perinteisten tekniikoiden, käsillä tekemisen ja vahvan materiaalintunnon lisäksi mukana on ollut tieto- ja viestintätekniikka, sosiaalinen media ja lisätty todellisuus.

Lukion puolella kaikille yhteisten KU1:n ja KU2:n lisäksi toteutui kaksi syventävää kurssia: koko lukuvuoden keskiviikkoisin kuudennella tunnilla tarjottu KU5 ’Nykytaiteen työpaja’ ja KU6 ’Follow me’, joka toteutettiin osittain ajasta ja paikasta riippumattomana Facebookissa. KU6:n opiskelijoiden valokuvanäyttely ’Valopilkkuja’ oli esillä julkisena albumina 19.11.2014–7.1.2015.

Tiistaina 2.12. vierailimme 9.lk pitkän valinnaisen kanssa Oulun taidemuseossa. Lukion opiskelijat ovat tutustuneet omatoimisesti eri kursseilla eri gallerioihin. Tulevia pääsymaksuttomia näyttelyitä on mainostettu nuorille paitsi kursseilla myös kuvataideluokan ovelta pitkin lukuvuotta.

Lauantaina 31.1. peruskoulun valinnaisaineinfossa yritin esitellä huoltajille kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin monipuolisuutta ja muiden oppiaineiden kanssa tehtävää yhteistyötä. Koska kaikki nuoret eivät tee kaikkia samoja tehtäviä, koulun infotauluilla on esitelty sekä yläkoululaisten että lukiolaisten oppilastoita ’Päivän taidekuvinäyttely’. Kuvataideluokassa on ollut esillä jatkuvasti muuttuva pienoisenäyttely, mistä syystä olen pitänyt luokassa ”avoimia ovia” aina paikalla ollessani.

Monelle yksi kevään kohokohdista oli torstaina 12.2. vietetyt penkkarit. Varsinaisella penkkarikursilla ahkera kuuden abiturientin ydinporukka taiteili rekkojen kylkeen komeat banderollit, mutta opettajien muotokuvia työstettiin myöhemmin isommalla porukalla, joten kaikki halukkaat abit saivat osallistua penkkareiden järjestämiseen omien aikataulujensa ja taitojensa mukaan.

Uusia opetussuunnitelmia on hiottu pitkin lukuvuotta ja keskiviikkona 18.2. järjestimme huoltajille suunnatut OPS-messut. Kuvataiteen pecha kucha -power point esitettiin myös yläkoulun oppilaille, jotka saivat kommentoida uutta opetussuunnitelmaa ja ideoida sen pohjalta omat, itsenäiset loppu-työprojektinsä. Nuoria kiinnosti etenkin eettinen ja ekologinen arvottaminen. Elämän suuria kysymyksiä on työstetty kuvallisesti sekä yksin että yhdessä. Tavoitteeni on, ettei kukaan suhtautuisi koulun kuvataiteeseen pelkkänä askarteluna - vaikka toki askartellakin on oma aikansa ja paikkansa kädentaitojen maailmassa. Esimerkiksi torstaina 2.4. ryhmä 9-luokkalaisia askarteli Oulun ensi- ja turvakodin lapsille värikkäitä pääsiäis- ja kevättervehdyksiä, joista oli vastaanottajille paljon iloa.

Kuvataiteen kurssien numeroarvosana muodostuu nuoren esittämien taitojen, tietojen ja asenteen perusteella. Tuntiaktiivisuus on erityisen tärkeää, kun käytössä ei yleensä ole oppikirjoja, ja kotitehtäviäkin annetaan harvemmin, eikä kokeita ole käytännössä lainkaan. Jatkuva arvioinnin kohteena oleminen voi tuntua nuorista stressaavalta, joten välillä on hyvä kääntää asetelma toisinpäin ja samalla keskustella yleisemminkin arviointiperusteista ja palautteen antamisen tavoitteista. Viikolla 48 osallistuin 297 muun opettajan tavoin Nurmijärven yhtenäiskoulun rehtorin Mikko Jordmanin ideoimaan tapahtumaan #pahviwilma #opewilma-viikko, ja keräsin nuorilta palautetta opetuksesta - tukkimiehen kirjanpidolla suoraan oppilaiden Wilmasta muokatulla vaihtoehdoilla. Keräsin eniten merkintöjä ’Aktiivinen osallistuminen opetukseen’.

Lisäksi sain runsaasti muita myönteisiä merkintöjä kuten 'Plussaa', 'Erityisen hyvää opetusta' ja 'Kiitos'. Merkinnän 'Väkivaltainen käytös' sain, kun korotin ääntäni oppituntia häirinneelle ja toistuvasti koulun järjestysääntöjä rikkoneelle oppilaalle, ja 'Luvaton poistuminen työpaikalta' tuli, kun kävin etukäteen ilmoittamatta varastossa hakemassa luokkaan lisää punaista kartonkia.

Teinien opettajana ei totisesti ole tylsää, vaan riemukseni pääsen jännän äärelle joka päivä. Lämmin kiitos mielenkiintoisesta lukuvuodesta ja kaunista kesää kaikille!

Hilla Vierelä

Päätoiminen tuntiopettaja

LUMA – tutki ja kokeile

Tänä lukuvuonna norssin yläkoululla on ollut entistä laajempi valinnaisainevalikoima. Yhtenä uutuuksena on ollut LUMA-kurssi, jossa lähestytään matematiikkaa, fysiikkaa ja kemiaa toiminnallisesta ja kokeellisesta näkökulmasta.

Matematiikassa kahdeksannen luokan kurssiin kuuluvat ongelmanratkaisu sekä matemaattisen ajattelun kehittäminen. Tämä on pääosin toteutettu erilaisten pulmien ja pelien kautta, mutta mahtui mukaan myös matikkasuunnistusta. Myös lukiossa tulevat vektorit ovat tulleet tutuksi LUMA-kurssilla olleille.

Kemiassa ja fysiikassa kokeellisuus on ollut pääosassa. Kemiassa on värjätty lankoja eristämällä väriaineita erilaisista luonnon materiaaleista ku-

ten sipulista ja sienistä. Lisäksi tehty muun muassa maidosta muovia sekä kokeiltu miten superpallon tekeminen onnistuu. Fysiikassa on tutkittu erilaisia valoon ja väreihin liittyviä ilmiöitä, kuten valon taittumista. Lisäksi on tutkittu, kuinka salama syntyy sekä tehty muun muassa vetyraketti.

Yhdeksännellä luokalla on tarkoitus jatkaa syventäen ja soveltaen yläkoulussa opittuja asioita, järjestää yritys- tai yliopistovierailuja ja päästä lähemmin tutustumaan, miten matematiikkaa ja kemiaa hyödynnetään eri aloilla.

Hanna Mansikka, Salla Päivärinta ja Erkki Matala-aho

Prevent-hanke

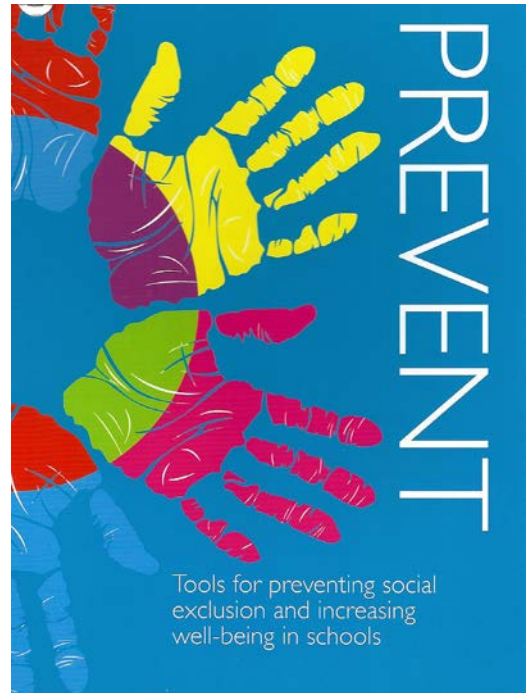
Lasten ja nuorten syrjäytyminen on viime aikoina herättänyt laajaa yhteiskunnallista keskustelua aina maan ylintä johtoa myöten. Oulun yliopisto ja Karjalan tasavallan pedagoginen akatemia (syksystä 2013 lähtien osa Petroskoin valtionyliopistoa, Petrusu) käynnistivät vuoden 2013 alussa koulutus- ja kehittämishankkeen, jonka tavoitteena on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia, tukea heidän itsetuntonsa suotuisaa kehittymistä sekä ehkäistä sosiaalisia syrjäytymistä.

PREVENT-hanke (*Developing Cross-Border Knowledge on the Prevention of Social Exclusion of Children and Youth*) on osa Suomen ja Karjalan tasavallan välistä Karelia ENPI CBC -ohjelmaa, jonka tavoitteena on ollut lisätä hyvinvointia rajat ylittävän yhteistyön avulla. Kaksivuotinen hanke toteutettiin vuosina 2013–2014, ja sen rahoittivat Euroopan Unioni sekä Suomen ja Venäjän valtiot. Hanketta koordinoi Oulun yliopiston Täydentävien opintojen keskus TOPIK.

PREVENT-hankkeeseen osallistuvissa kouluissa pyrittiin löytämään ja luomaan uudenlaisia tapoja oppilaiden elämänhallinnan tukemiseksi. Lisäksi hankkeen puitteissa järjestettiin julkisia, kaikille avoimia seminaareja ja tuotettiin materiaalia hyviksi havaituista toimivista käytännöistä. Hankkeen tavoitteena on ollut osaltaan olla rakentamassa toimintamalleja, joiden avulla voidaan tukea lasten ja nuorten luottamusta ja uskoa omaan mahdollisuuksiinsa elämässä.

Syyskuussa 2014 viikolla 37 matkasimme Oulusta Petroskoihin saattamaan yhteistyöprojektia päätökseen. Pääsimme mielenkiintoisille ja avartaville kouluvierailuille, joista jäi paljon muistoja. Keväällä koulussamme haastateltiin vielä muutamia satunnaisesti valittuja oppilaita projektiin liittyen, ja saimme painosta uunituoreen kirjasenkin.

Tea Huttula & Riikka Kiiveri-Raappana

Yläkoulun (7–9) oppilaskunta 2014–2015

Yleistä

Oulun normaalikoulun yläkoulun oppilaskunta on pyrkinyt edistämään yläkoulun opiskelu-viihtyvyyttä ja vaikuttamaan oppilaiden koulutyön sujumiseen. Oppilaskunta on myös järjestänyt tilaisuuksia, joissa on voitu poiketa koulupäivien tavanomaisesta arjesta.

Oppilaskunnan hallituksen jäsenet

Linnanmaan yläkoulun oppilaskunnan hallituksessa on edustus koulun jokaiselta luokalta. Hallitukseen kuuluvat seuraavat henkilöt:

7A Kerkko Konola
 7B Max Karvo
 7C Tuomas Hopia
 7D Marika Sulkala
 8A Akseli Paakkola
 8B Tessa Telin
 8C Jenna Salmela
 8D Aapeli Haapsamo
 9A Petteri Strömberg
 9B Mikael Hekkala
 9C Nadja Hahto
 9D Salla Sinisammal

Oppilaskunnan hallituksen puheenjohtajana toimi kuluneella lukuvuodella Petteri Strömberg, varapuheenjohtajana Mikael Hekkala, toisena varapuheenjohtajana Kerkko Konola ja oppilaskunnan sihteerinä on Salla Sinisammal. Oppilaskunnan ohjaava opettaja on Markku Kuorilehto.

Taksvärkkikeräys

Oulun normaalikoulu järjesti 12.10.2013 jokavuotisen taksvärkkikeräyksen. Ne oppilaat, jotka eivät halunneet osallistua keräykseen, tulivat kyseiseksi päiväksi koululle.

Oppilaskunnan hallitus päätti lahjoittaa oman osuutensa taksvärkkikeräyksestä Oulun yliopistollisen sairaalan lasten ja nuorten päivystyspoliklinikalle.

Tampereen oppilaskuntapäivät

Normaalikoulujen oppilaskuntapäivät on jokavuoti-

nen normaalikoulujen yhteinen valtakunnallinen tapahtuma. Tänä vuonna se järjestettiin Tampereella 11.–12.5.2015. Matkalle osallistuivat Petteri Strömberg 9A:lta, Nadja Hahto 9C:ltä ja ohjaava opettaja Markku Kuorilehto. Matkan aikana vaihdettiin mielipiteitä ja kokemuksia. Monipuolinen ohjelma järjestettiin muun muassa Tampereen normaalikoululla ja Tampereen keskustassa. Matkalla syntyi oppilaille monia eri ideoita oman koulun oppilaskuntatoiminnan kehittämiseksi.

Jaksonvaihtopäivä

Oppilaskunnan hallitus järjesti tänä vuonna jaksonvaihtopäivän kolmannen jakson lopussa. Seitsemäs- ja yhdeksäsluokkalaiset työskentelivät uuteen opetussuunnitelmaan liittyvän koulumme arvopohjan parissa. Kahdeksäsluokkalaisille oli salissa esitelmä nuorten vaikutusmahdollisuuksista ja osallisuudesta Oulussa, minkä jälkeen hekin siirtyivät työskentelemään arvopohjan parissa. Kaikilta luokilta kerättiin myös ideoita vietäväksi POF:ille kaupunkikokousta varten.

Vaalipaneeli

Lukion ja yläkoulun oppilaskunnan hallitukset järjestivät yhteistyössä eduskuntavaaleihin liittyvän vaalipaneelin koulun juhlasalissa 10.4.2015. Paneelissa oli kansanedustajaehdokkaista kuudesta eri puolueesta. Yleisössä oli sekä yläkoulun että lukion oppilaita. Juontajina toimivat yläkoulun ja lukion oppilaskuntien hallitusten puheenjohtajat.

Yläkoululaiset POF:in toiminnassa

POF, Pohjoisen Oulun Fikset, on Kaijonharjun suuralueella toimiva lasten ja nuorten osallisuusryhmä. Yläkoulun oppilaskunnan hallitusta POF:ista edustaa Petteri Strömberg 9A, Tessa Telin 8B ja Tuomas Hopia 7C. POF:in puheenjohtajana toimi vuoden 2014 syksyllä Petteri Strömberg. Hänen siirryttyä Oulun Nuorten Edustajistoon puheenjohtajan paikan otti varapuheenjohtajana toiminut Tuomas Hopia vuoden 2015 alusta. POF:in on tarkoitus edistää alueemme lasten ja nuorten hyvinvointia ja osallisuutta. Tämän lukuvuoden painopisteinä ovat olleet POF:in toiminnan markkinointi lapsille ja nuorille sekä yhteistyö MLL Kuivasjärven yhdistys ry:n kans-

sa. Lisäksi POF osallistui lasten ja nuorten kaupunkikokoukseen Laivakankaan koululla 5.5.2015. POF:in lausuntoesityksenä oli liikunta-/monitoimipuiston rakentaminen Kaijoharjun suuralueelle.

Yläkoululaiset ONE:n toiminnassa

ONE, Oulun Nuorten Edustajisto, on koko Oulun alueella vaikuttava nuorten osallisuusryhmä, joka valitaan kahden vuoden välein nuorisovaaleilla. Tänä vuonna ei vaaleja ehdokkaiden pienen määrän takia järjestetty, vaan ONE valittiin haastattelujen perusteella. Yläkoulun oppilaskunnan hallituksesta ONE:ssa mukana oli Petteri Strömberg, joka toimi ONE:n varapuheenjohtajana. Lisäksi kouluamme ONE:ssa on edustanut oppilaskunnan hallituksen ulkopuolelta Mikael Lumme 9A:lta. ONE:n tarkoituksena on toimia nuorten vaikutuskanavana Oulussa sekä valvoa nuorten etuja kaupungin päätöksenteossa. ONE osallistui lasten ja nuorten kaupunkikokoukseen lausuntoehdotuksella Action-liikunnan ja liikuntapaikkojen kunnossapidon parantamisesta.

Norssivaltuusto ja -hallitus

Oulun normaalikoulun lukion, yläkoulun, Linnanmaan ja Koskelan alakoulujen oppilaskunnat ovat valmistelleet lukuvuoden aikana Norssivaltuuston ja Norssihallituksen toimintaa. Oppilaskunnat perustivat vuoden 2014 toukokuussa Norssivaltuuston, johon kuuluvat kaikki oppilaskuntien hallituksien jäsenet. Norssivaltuustolla on tarkoitus toteuttaa koko Oulun normaalikoulun yhteistä oppilaskuntatoimintaa eri koulujen välillä, mutta jokaisessa koulussa ovat myös omat oppilaskunnat ja niiden hallitukset. Norssivaltuuston alaisuudessa on Norssihallitus, joka on Norssivaltuuston valmisteleva toimielin. Norssivaltuuston ohjaavana opettajana toimii Markku Kuorilehto.

Petteri Strömberg,

Yläkoulun oppilaskunnan hallituksen puheenjohtaja

Tabletit jokapäiväisessä koulutyössä

Kysyin yläkoulun lehtoreiltamme Heli Heinolta, Jari Honkaselta, Katja Leinoselta ja Lasse Kempaiselta seuraavat kaksi kysymystä iPadien käyttöön liittyen:

- 1) Mitä iPad-ohjelmia olet käyttänyt oppitunneillasi. Miksi päädyit juuri näihin ohjelmiin?
- 2) Miten näiden ohjelmien käyttö on muuttanut opetustasi/opettajuuttasi?

Näin he vastasivat:

Kieltenopetuksessa on iPadejä käytetty meidän koulussa kielitivoliprojektista saakka, eli kokemusta on kertynyt jo useampi vuosi. Lukiossa iPadien käyttö pääsi kunnolla vauhtiin kaksi vuotta sitten, kun silloisille lukion 1-luokkalaisille hankittiin omat tabletit. Sekä 1. että 2. luokan lukion saksan kaikilla kurseilla on käytössä Showbie-sovellus, johon olen laatinut aina kurssin ohjelman. Sen parina käytämme Notability-sovellusta kirjoitelmien tekemiseen ja korjaamiseen. Showbiesta löytyy aina kurssisuunnitelma sähköisenä ja kurssin kirjan ulkopuoliset tehtävät sekä linkit esim. Quizlet-sovellukseen lisäharjoittelua varten. Showbien avulla olemme tehneet myös pienimuotoisia suullisia kokeita. Peruskoulussa olemme käyttäneet Puppet pals-sovellusta suullisten tehtävien tekemiseen animaatioiden avulla ja Book Creator-sovellusta alakoulussa oman ”mein

Deutschbuch”-kirjan tekemiseen. iPadin omalla kameralla olemme näppärästi ottaneet kuvia, joihin sitten on voinut lisätä tekstin vieraalla kielellä. Olemme käyttäneet myös laitteen omaa videointimahdollisuutta suullisten esitysten tallentamiseen. Popplet-sovelluksella olemme tehneet mind mapejä ja Keynote-sovelluksella esitelmää. Busuu-sovellukset on nimenomaan sanaston opiskeluun tehty ohjelma. iPadeillä ja omilla kännyköillä olemme käyttäneet myös selaimella toimivia ohjelmia, kuten Kahoot-peliä tai Padlet-seinää. Lisäksi olemme tarvinneet qr-reader-sovellusta, jotta omalla laitteella on nopeasti päässyt oikealle sivulle selaimessa. Sähköisiä ylioppilaskirjoituksia varten olemme valmistautuneet kokeilemalla erilaisia sovelluksia sanakokeen tekemiseen. Olemme testanneet Showbie + Notability -yhdistelmää, Socratic-sovellusta ja viimeksi Abitti-järjestelmää netissä.

Heli

- 1) 9a:n yhteiskuntaopissa käytimme Google Classroomia sekä Googlen maksuttomia ohjelmia Sheets, Docs ja Slides.
- 2) Kehitimme kotitehtävien tekemistä Classroomissa ja opettajan ohjauspalautteen kehittämistä

mobiiliteknologian avulla. Oppilaat toimivat mini-iPadeilla sekä omilla laitteillaan oppitunneilla ja tietokoneilla kotonaan. Merkittävä huomio oli, että oppilaat käyttivät mieluummin älypuhelintaan kuin laina- minipadia. Syiksi arvioisin laitteen saatavuutta sekä henkilökohtaisia asetuksia verkkoympäristössä toimimisen edellytyksenä. Lainalaitteet edellyttivät kirjautumista ja muistien tyhjentämistä, mikä on vaivalloisempaa kuin henkilökohtainen oma laite, jossa ohjelmien muistissa olivat valmiina ohjelmien käytön edellyttämät asetukset.

Kokemukseni oli, että oppilaat yleensä olivat innokkaita kokeilemaan ja tekemään padityötä, mutta Classroomin käyttö ei vielä ollut riittävän sujuvaa. Näin ollen Classroom-työskentely jäi sivurooliin ja loppukurssin ajaksi syrjään. Havaintoni tein 4. jaksosta.

Jari

Olen käyttänyt Explain Everything ja iMovie appeja kemian ja fysiikan opetuksessa videoprojektien tekemiseen sekä peruskoulussa että lukiossa. Lukiossa esimerkiksi opiskelijat kuvasivat työnsä, selittivät mitä he tekivät ja miksi ja esittelivät myös työstään saamansa tulokset. Hieman erilainen tapa siis tehdä se sama, kuin mitä perinteisessä työselostuksessa tehdään, mutta lisänä on se, että kokeellisen työn suorittaminen ja työskentelytaidot ovat myös osana videon arviointia.

Lisäksi olen käyttänyt useita appeja, jotka on tehty johonkin spesifiseen tarkoitukseen. Esimerkiksi Elemental appia olemme käyttäneet orgaanisen kemian tehtävien tekemiseen, ja tuotokset on palautettu opettajalle tarkastettavaksi Showbien kautta. iTunesU ja Drive ovat olleet käytössä sähköisessä materiaalien jaossa. Socratic on ollut työkaluna itse- ja vertaisarvioinnissa kuin myös pienten sähköisten osakokeiden tekemisessä. Lisäksi kemiaan ja fysiikkaan löytyy lukuisia appeja erinäisiin tarkoituksiin, esimerkiksi kaasulakien mallintamiseen ja jaksolliseen järjestelmään liittyen.

Olen kokeillut kuluneen vuoden aikana monenlaista. Jotkin asiat olen todennut tarkoituksenmukaiseksi, ja ne ovat jääneet pysyvämmiksi käytännöiksi. Fysiikan ja kemian opetukseni lähtee edelleen kokeellisista lähtökohdista, ja oppilaat tutkivat ja havainnoivat itse. Suurin muutos edelliseen on lähinnä tuotosten tekemisen, materiaalien jakamisen ja arvioinnin puolella. Kun on käytössä henkilökohtaiset päätelaitteet, niin tarjoutuu mahdollisuuksia tehdä asioita usealla eri tavalla. Ja silti

voi valita edelleen kynän ja paperin siihen kohtaan, mihin kynä ja paperi soveltuvat vain yksinkertaisesti paremmin.

Katja

Käyttämiäni sovelluksia:

Sock puppets

- Muun muassa kirjallisuuden käsittelyssä arempikin oppilas saa etäännytettyä esiintymisjännitystä, kun hän tekee esityksen sukkanukeilla.

Popplet

- Ideakartta on äidinkielen tärkeä jäsentely- ja suunnitteluapuväline. Popplet auttaa tekemään ideakarttoja, joita voi muokata monipuolisesti.

Kahoot

- Oppilaat näyttävät pitävän kilpailukysymyksistä.

Pages

- Tekstin tuottamisessa teknologia on suuri apu – tosin on kirjoitettava myös käsin, jotta käsiala säilyy. Lisäksi käsin kirjoittaminen vaatii erilaista prosessointitaitoa.

Google Drive

- Etenkin lukiolaisten kanssa prosessikirjoittaminen ja ryhmässä kirjoittaminen vaativat toimintaympäristön, jossa ei vaadita oppilaiden läsnäoloa samassa paikassa samaan aikaan. Lukiolaiset ovat kirjoittaneet tässä ympäristössä yhteisartikkeleita ja yhteislukupäiväkirjoja.

Lasse

Koonnut

Eero Ijäs

LATEX-ohjelmistoa harjoittelijoille

Koulussamme on muutamana viime vuonna järjestetty matemaattisten aineiden opetusharjoittelijoille opetusta LaTeX-ohjelmiston käytöstä opetusmateriaalien, kokeiden yms. tekemiseen. LaTeX on koodipohjainen ladontaohjelma, jossa kirjoitetaan ensin lähdekoodi tavallisella tekstieditorilla, ja lopullinen ladottu tuotos saadaan kääntämällä lähdekoodi LaTeX-kääntäjällä. Tulos on tyypillisesti pdf-formaatissa, mutta myös muita formaatteja on olemassa. LaTeX soveltuu erityisesti matemaattisluonnontieteellisten dokumenttien ja pdf-esitysten tekemiseen, koska ohjelmistoon kuuluu laajasti valmiita koodeja matemaattisille symboleille ja symbolikokonaisuuksille. Useimmat luonnontieteelliset aikakauslehdet ovat jo pari vuosikymmentä käyttäneet julkaisuissaan ladontaohjelmistonaan LaTeX:ia.

Pienenä esimerkkinä normaalijakauman tiheysfunktion määrittelmä

$$\Phi(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^x e^{-\frac{1}{2}t^2} dt$$

kirjoitetaan seuraavasti:

```


$$\Phi(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^x e^{-\frac{1}{2}t^2} dt$$


```

Esimerkki kertonee sen, että LaTeX-koodin tekeminen vaatii hienon tottumista ja aluksi pelkästään virheettömän käännöstuloksen aikaansaaminen tavallisesta tekstistä vaatii harjoittelua, jotta oppii löytämään virheet koodeista. Yhden merkin puuttuminen tai väärä merkki saattaa muuttaa oleellisesti ko. tulosta tai saada aikaan sen, että LaTeX ei tuota lainkaan dokumenttia.

Lopputuloksella tehtäessä on kuitenkin vaivan arvoinen ja muihin ohjelmiin verrattuna helposti uudelleenkäytettävissä ja muokattavissa. Lisäksi LaTeX:in etuna on pysyvyys, keveys ja nopeus. Vähän vanhemmallakin koneella voi tuottaa uskottavan hienoa lopputulosta ja kerran kirjoitettu koodi kääntyy aina samanlaisena kaikilla koneilla ja kaikissa ympäristöissä. LaTeX:in keveys ja nopeus perustuvat ideaan, että ohjelman ydin on varsin pieni, mutta käyttäjä voi ottaa käyttöön makropaketteja tarpeensa mukaan, ja harva käyttäjä tarvitsee kovinkaan montaa pakettia. LaTeX mahdollistaa myös pdf-muotoisten diaesitysten tekemisen, ja dokumenttitekstin muokkaaminen diaesitykseksi tai päinvastoin on varsin helppoa. Edelleen LaTeX:in lisäpaketti TikZ mahdollistaa monipuolisen graafisen ohjelmoinnin, jonka avulla voi helpokosti tuottaa

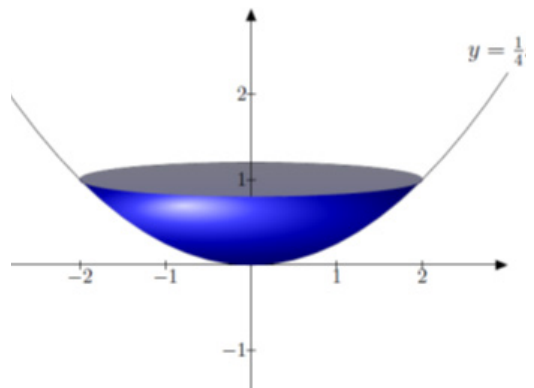
korkealaatuisia kuvia matemaattis-luonnontieteellisiin teksteihin ja diaesityksiin.

Harjoittelijoiden kurssilla opetettiin myös algebralliseen ja geometriseen piirtämiseen tarkoitettua Geogebra-ohjelmiston käyttöä. Geogebra on myös hyvin yhteensopiva LaTeX:in kanssa, koska Geogebra-kuviin voi lisätä LaTeX-tekstiä, ja Geogebra-lla tehdyt kuvat voi tallentaa TikZ-koodiksi ja lisätä LaTeX-dokumenttiin.

Ajankohtaisen LaTeX:ista tekee myös sähköisten ylioppilaskirjoitusten käyttöönotto. Ylioppilastutkintolautakunta ei ole vielä tehnyt ratkaisua, millä ohjelmistolla matemaattis-luonnontieteellinen teksti tulevaisuudessa kirjoitetaan ylioppilaskirjoituksissa, mutta todennäköisenä vaihtoehtona on esitetty LaTeX-pohjaista ohjelmistoa, joka hoitaisi dokumentin perusmuotoilun ja esikäntäisi opiskelijan tuotoksen. Opiskelija ei itse joutuisi kirjoittamaan eikä muokkaamaan LaTeX-koodia, vaan koodit löytyisivät kuvakkeista tai helpokäyttöisistä valikoista. Tällöin LaTeX ei olisi koko rikkautensa käytössä, mutta se tuskin lienee tarpeenkaan. Sen sijaan tulevien opettajien olisi syytä ymmärtää opiskelusta paremmin LaTeX:in toiminta mahdollisten ongelmatilanteiden varalta, koska ohjelmiston peruslogiikka poikkeaa rajusti normaaleista tekstinkäsittelyohjelmista.

Kurssin suorituksena opiskelijat laativat kaksi tuotosta, joista toinen oli diaesitys jonkin asian opettamiseksi ja toinen tekstidokumentti. Työt kirjoitettiin LaTeX:illa ja niiden tuli sisältää kurssilla opettettujen asioiden tuntemusta. Kurssin opettajina toimivat Pekka Vaaraniemi, Tuomo Talala ja Ari Heimonen.

Ari Heimonen

TikZ-koodin avulla piirretty pyörähdysskappale.

TUKEMO:n vuosi 2014–15

Tukemo-tila valmistui ajallaan kesän 2014 aikana, ja kalusteet saatiin paikoilleen elokuun alussa ennen lukukauden alkua. Toiminta Tukemossa alkoi heti lukuvuoden alussa, vaikka kalusteita ja laitteita täydennettiin vielä syksyn aikana. Palautetta uusista tiloista on kerätty talven kuluessa opettajilta kolmeen kertaan. Suurimmiksi ongelmiksi on koettu tilanahtaus isojen oppilasryhmien kanssa, sekä tilojen järjestyksen säilyttäminen ja palauttaminen opitun päätyttyä seuraavaa opettajaa ja ryhmää varten. Toisaalta Tukemon muunneltavuus ja tilojen tarjoamat mahdollisuudet erilaisille oppimisen paikoille ja tilanteille ovat saaneet paljon kiitosta. Uudet tilat vaativat totuttelua ja toimintatapojen muutosta, ja käytännöt ovat pikkuhiljaa muotoutumassa. Tavoitteena on nyt tarttua positiivisiin kokemuksiin ja pyrkiä yhä edistämään niitä, sekä mahdollisuuksien mukaan ratkaista koettuja ongelmia esimerkiksi kalustejärjestystä muuttamalla.

Opiskelija Marjo Särkelä on tekemässä Pro gradua Tukemoon liittyen. Hän on tehnyt kyselyn oppilaille siitä, miten he ovat kokeneet opiskelun Tukemo-tilassa. Kyselyyn vastasi 75 yläkoulun oppilasta. Pro gradu -tutkimuksen on tarkoitus valmistua syksyllä 2015. Vastausten perusteella oppilaiden kokemukset ovat pääasiassa positiivisia, ja oppilaat pitävät Tukemoa viihtyisänä ja hyvänä ympäristönä

oppimiselle. Suurin harmi oppilaiden mielestä näyttää olevan se, ettei Tukemo-tilassa voi viettää myös välitunteja.

Tukemo-hanketta on esitelty Joensuun normaalikoululla järjestetyssä TUTKOKE-seminaarissa. Tukemossa on käynyt paljon vierailijoita niin kotimaasta kuin ulkomailta. Marraskuun alussa Tukemossa pidettiin kaksi työpajaa liittyen Learning Landscape; Design and education -seminaariin, joka järjestettiin Oulun normaalikoululla Tarton alueen opettajille ja rehtoreille. Lisäksi Martela on tuonut useita kotimaisia opettajaryhmiä tutustumiskäynnille Tukemoon. Suuri kiinnostus ja innostus on ollut kaikille vieraille yhteistä.

Tulevana kesänä Tukemo-tilaa tullaan kehittämään edelleen akustoinnin ja valaistuksen osalta. Toteutuksesta vastaa Suomen yliopistokiinteistöt Oy. Tarkoitus on tutkia akustiikan ja aivan uudentyyppisen langattoman, tunnelmaltaan ja valaistusteholtaan säädettävän led-valaistuksen toimivuutta sekä vaikutusta olosuhteisiin ja oppimiseen. Hanke jatkuu vielä syyslukukauden 2015.

Tytti Haapamäki

Tukioppilastoiminta 7.–9. luokilla

Tukioppilaiden päätehtävä koulun alettua elokuussa oli osallistua uusien 7. luokkalaisten ryhmäyttämiseen. Tukioppilailla on kullakin oma kummiluokkansa, jonka ryhmäytyspäivään he osallistuivat. Ryhmäytykset pidettiin yhteistyössä Oulun kaupungin nuorisotoimen kanssa Kaijonharjun nuorisotalolla tänä syksynä poikkeuksellisesti. Päivään osallistui kukin 7. luokka vuorollaan luokanvalvojansa kanssa, ja lisäksi mukana olivat luokan tukioppilaat ja tukioppilasohjaajat sekä nuorisotalon edustajat. Tukioppilaat auttoivat luokkia ryhmähengen rakentamisessa erilaisten tehtävien parissa. Samalla tutustuttiin paremmin omaan kummiluokkaan ja luokat vastaavasti omiin tukioppilaisiin.

1.jaksossa käytiin lisäksi pitämässä omalle kummiluokalle tunti, jossa juteltiin luokan asioista (miten syksy lähtenyt käyntiin ja miltä tuntuu opiskella yläluokilla) ja leikittiin erilaisia yhteistoimintaleikkejä. Jotkut tukioppilaat olivat oman kummiluokkansa kanssa todella aktiivisia ja järjestivät heille useampiakin kummitunteja. Jokaiselle 7. luokalle pidettiin vielä ennen joululomaa omat luokan ja tukioppilaiden pikkujoulut, joissa askarreltiin joulukortteja, arvuuteltiin joululauluja ja syötiin herkkuja ja pipareita sekä juotiin glögiä/mehua.

8. luokan tukioppilaat saivat osallistua syksyllä Mannerheimin lastensuojeluliton tukioppilaskoulutukseen, jossa opiskeltiin tukioppilaana toimimisen kannalta tärkeitä asioista, mm. vuorovaikutusta, itsetuntemusta, ryhmähengen luomista, ja opeteltiin näihin liittyviä toimintoja ja pelejä. Näistä koulutuksesta saatiin paljon ideoita oman kummiluokan tunteihin.

Keväällä olemme kokoontuneet muutaman kerran, ja ennen vappua pidetään viimeiset tunnit kummiluokille ja laitetaan hakuun uusien tukioppilaiden valinta. Tulevat 7. luokkalaiset käyvät toukokuussa tutustumassa kouluumme, ja silloin myös tukioppilaat ovat ottamassa heitä vastaan ja kierrättävät heitä esitellen koulua. 9. luokan tukioppilaat ovat kohta päättämässä peruskoulu-urakkansa ja lähtevät jatko-opintoihinsa. Omat kauden päättäjaiset pidämme perinteisesti toiseksi viimeisellä viikolla retkeillen ja muistellen mennyttä vuotta ja ehkäpä suunnaten katseen jo uuteen lukuvuoteen.

Tukioppilaat lukuvuonna 2014–2015:

Pietari Myllylä, 8b
Sami Harmaala, 8C
Liisa Kerola, 8c
Eveliina Väyrynen, 8c
Mikael Puurunen, 8d
Mirka Väärälä, 9a
Iida Ahonen, 9a
Mikael Lumme, 9a
Nadja Hahto, 9c
Taru Turpeinen 9c,
Rilla Saukkonen, 9c
Salla Sinisammal, 9d

Tea Huttula

Tukioppilasohjaaja

3. Lukio

Lukion kuulumisia

Lukuvuosi lähestyy loppuaan, ja oikeastaan tämä aika vuodesta on ladattu suurilla odotuksilla. Me kaikki varmaan odotamme kesää, joka ei vielä täällä pohjoisessa ole näyttänyt merkkejä tulostaan. Mutta paljon ehtii vielä ennen koulun loppumista tapahtua, ja paljon mukavaa odotettavaa on vielä edessä.

Abiturientit ja tietenkin myös opettajat ja rehtori odottavat ylioppilaskirjoitusten tuloksia. Kirjoitukset hajautetaan yhä useammin kolmelle kerralle, ja osa tämän vuoden abiturienteista onkin jo kirjoittanut ensimmäiset kokeensa yli vuosi sitten jatkaen urakkaansa kuluvan lukuvuoden syksyllä ja keväällä. Osa tuloksista on siis jo selvillä, mutta toukokuun puoliväliä ja tulosten saapumista odotetaan innolla. Tulokset tulevat varmaankin olemaan yhtä hyviä kuin aiempina vuosina. Ylioppilasjuhlaa vietetään Saalastin salissa, joka onkin koulun liikuntasalia huomattavasti juhlavampi paikka tälle arvokkaalle tilaisuudelle.

Paljon on myös ehtinyt tapahtua lukuvuoden aikana. Lukion kakkosvuosikurssi ja abiturientit aloittivat kouluvuotensa varsin perinteisesti oppituntien merkeissä. Uusien lukiolaisten lukuvuoden aloitus olikin vauhdikkaampi. Kolmen päivän teholeirin aikana tutustuttiin Norssiporttiin, Wilmaan ja lukion kursseihin. Eri aineiden opettajat ja opinto-ohjaaja opastivat uusia lukiolaisia oman aineensa opiskelutekniikoihin yhden aamupäivän ajan. Näiden kolmen päivän aikana käytettiin aikaa myös ryhmäytymiseen. Oppilaskunta järjesti ohjelmaa yhden iltapäivän ajaksi, ja kirkkoveneillä soudettiin Saarelan veistospuistoon ryhmittäin. Siellä syötiin eväitä ja tutustuttiin leikkien ja ongelmanratkaisua vaativien tehtävien avulla uusiin luokkatovereihin.

Näiden ensimmäisten päivien aikana ykköset saivat myös tuliterät iPadit itselleen käyttöön kouluajaksi. Tablettitietokoneiden hankinta oli jatkumo edellisestä vuonna alkaneelle OUVIL-hankkeelle. Vuoden 2014 lopussa päättyneen hankkeen tavoitteena on taata Oulun normaalikoulun lukiolaisille mahdollisuudet selviytyä hyvin sähköisistä ylioppilaskirjoituksista, mutta myös muuttaa opiskelua ja oppimista vastaamaan tulevaisuuden haasteita. Opettajia on koulutettu useaan kertaan iPadin käyttöön, ja varsin monet käyttävät niitä oppitunneilla oppimisen apuna. Koulu on osallistunut myös kaikkien Norssien yhteiseen LUTO-hankkeeseen, jossa kehitetään avointa toiminta- ja työskentelykulttuu-

ria lukioille. Molempien projektien päälliköillä on ollut työntäyteinen lukuvuosi.

Jaksonvaihtopäiviä lukiossa vietettiin vain kerran. Toisen jakson alussa ykkösvuosikurssilaisille järjestettiin opastusta kurssivalintojen tekemiseen ja kerrottiin eri aineiden kurseista. Kakkosvuosikurssi suunnitteli potkiaisia ja abit penkkareita ryhmänohjaajien johdolla.

Kolmannen jakson ensimmäisenä päivänä marraskuun lopussa juhlittiin Oulun normaalikoulun Jääkärilaatan paljastusta. Arvokkaaseen juhlaan osallistui koulun väen lisäksi joukko kutsuvierailta.

Syksyn ylioppilasjuhlaa vietettiin joulukuun viidentenä päivänä. Valkolakin painoi päähänsä kolme onnellista ylioppilasta.

Kevään ylioppilaskirjoitukset alkoivat helmikuun viidentenä päivänä äidinkielen tekstitaidon kokeella, jota seurasivat kielten kuuntelukokeet. Kuunteluiden jälkeen vietettiin potkiaisia, jotka kakkosvuosikurssi suunnitteli. Penkkaripäivä oli mieleenpainuva, abigaalan ohjelma oli suunniteltu todella hyvällä maulla. Vanhojen tansseissa saimme ihailla kauniita pukuja ja sulavia tansseja. Kaikista näistä tapahtumista näkyi, että opiskelijat ja opettajat olivat valmistelleet ne vaivojaan säästämättä.

Huhtikuun alussa iso joukko lukiolaisia osallistui professori Sanna Järvelän johdolla tehtävään SLAM-tutkimukseen, joka jatkuu ensi lukuvuonna. (SLAM – Strategic regulation of learning through Learning Analytics and Mobile clouds for individual and collaborative learning success)

Huhtikuun kymmenentenä päivänä järjestettiin

Opiskelijakunnan hallitus tarjosi lukiolaisille glögiä ja pipareita joulun alla.

vaalipaneeli, jossa lukiolaiset ja yhdeksäsluokkalaiset saivat esittää kiperiä kysymyksiä eduskuntavaalivaihtoehtoille. Paneelia vetivät oppilaskuntien puheenjohtajat Sonja Haapala ja Petteri Strömberg.

Me kaikki odotamme Norssiyötä, joka on tätä kirjoitettaessa vielä edessäpäin. Norssiyötä vietetään poikkeuksellisesti musikaalin Addams Family -merkeissä. Musikaalin jälkeen on ohjelmaa Ainolan puistossa. Opiskelijakunnan toiminta on ollut tänä vuonna erittäin aktiivista, ja sen edustajat ovat järjestäneet tempauksia ja ottaneet kantaa moniin asioihin.

Opetusharjoittelu alkoi tänä vuonna jo elokuussa, jolloin maisterivaiheen harjoittelijat tulivat syventävään harjoitteluun. Perusharjoittelu on juuri tätä kirjoittaessa loppumassa. Pääkoordinaattorit

Hellevi Kupila ja Sari Eskola ovat tänä vuonna työstäneet uutta aineenopettajaharjoittelun opetussuunnitelmaa yhteistyössä tiedekunnan kanssa.

Lukion uuden opetussuunnitelman perusteksti on parhaillaan lausuntokierroksella, ja viimeistään syksyllä aloitamme lukion opetussuunnitelmatyön. Tässäkin asiassa teemme yhteistyötä muiden Norssien lukioiden kanssa.

Lopuksi haluan toivottaa kaikille norssilaisille hyvää ja aurinkoista kesää ja kiittää kaikkia hyvin sujuneesta lukuvuodesta ja ahkerasta työnteosta!

Eija Kumpulainen

Oulun normaalikoulun lukion ja Matemaattisten tieteiden laitoksen yhteistyö

Lukiossamme on jo useamman vuoden ajan ollut yhteistyötä Oulun yliopiston Matemaattisten tieteiden laitoksen kanssa. Pitkän matematiikan lukijat voivat valita kurssin Vaativien ylioppilastehtävien analysointikurssi, jonka tarkoituksena on syventää opiskelijoiden kurssin sisältöjä sekä madaltaa kynnystä valita teoreettisia tehtäviä ylioppilaskokeissa. Tämä yhteistyökurssi on parantanut selkeästi pitkän matematiikan sisältöjen ymmärtämistä sekä ylioppilaskirjoitusten tuloksia.

Toinen yhteistyömuoto on kurssi Lukion mate-

matiikan sisällöt ja ylioppilastehtävien pisteytys. Tällä kurssilla koulumme matematiikan opettajat kouluttavat matemaattisten aineiden aineenopettajaksi opiskelevia matematiikan ylioppilaskokeiden alustavaan arviointiin. Tämä kurssi kuuluu matematiikan aineenopettajan opintoihin.

Opetuksesta vastaavat normaalikoulun opettajat Hellevi Kupila ja Tuomo Talala sekä matematiikan aineenopettajaopiskelijat.

Eija Kumpulainen ja Hellevi Kupila

OUVIL – Oulun normaalikoulun virtuaalilukio kohti uuden opetussuunnitelman haasteita

OUVIL-hankkeen (2013–2015) tavoitteena on ollut kehittää Oulun normaalikoulun lukiota sellaiseksi, jossa lukio-opiskelijoillemme on erinomaiset mahdollisuudet selviytyä hyvin sähköisiksi muuttuvien ylioppilaskirjoitusten teknisistä ja toiminnallisista haasteista syksystä 2016 lähtien. Tavoitteeseen on pyritty totuttamalla opiskelijoita ja opettajia muuttamaan opetus- ja opiskelutapoja yhä enemmän sähköisiä päätelaitteita ja Internetin palveluja hyödyntäviksi. Opetusharjoittelukouluna pyrimme kehittämään hyviä käytänteitä, jotka antavat tuleville opettajille valmiuksia soveltaa tieto- ja viestintäteknikkaa tulevassa työssään.

Lukion uusi opetussuunnitelma määrittelee lukio-opetuksen tavoitteeksi seuraavaa: ”Opiskelijoita ohjataan hyödyntämään digitaalisia opiskeluympäristöjä ja työvälineitä eri muodossa esitetyn informaation hankintaan ja arviointiin sekä uuden tiedon tuottamiseen ja jakamiseen. Opiskelijoiden omia tietoteknisiä laitteita voidaan käyttää oppimisen tukena opiskelijoiden ja huoltajien kanssa sovittavilla tavoilla. Samanaikaisesti huolehditaan siitä, että kaikilla opiskelijoilla on mahdollisuus tieto- ja viestintäteknologian käyttöön” (LOPS perusteet 2015, luonnos 14.4.2015).

Lukiotamme on kehitetty viimeisen kahden vuoden aikana opetussuunnitelman kaavailemaan suuntaan koulumme tieto- ja viestintästrategian sekä OUVIL-hankkeen avulla. Opetushallituksen hankkeessa hankimme kullekin lukion aloittavalle opiskelijalle iPadin henkilökohtaiseksi työvälineek-

si. Kuluneena lukuvuonna koulu hankki iPadit myös nykyisille ykkösille. Ensi syksynä lukionsa aloittavat ykköset saavat myös mobiililaitteen käyttöönsä koko lukioajakseen. Nyt, kun myös koko henkilökunta on saanut henkilökohtaisen mobiililaitteensa ja sen käyttökoulutusta, sekä koulun panostettua luokkatilojen modernisointiin TVT:n langatonta opetuskäyttöä tukevilla ratkaisuilla, on lukiossamme täydet valmiudet kehittää opetusta ja opiskelua opetussuunnitelman perusteiden velvoittamaan suuntaan.

Opiskelijakyselyiden mukaan iPadeja on käytetty hankkeen alusta lähtien kasvavassa määrin eri oppitunneilla ja kurseilla sekä kotitehtävien teossa. iPadilla on heijastettu oppitunnilla joko opettajan tai opiskelijoiden tuottamaa oppimateriaalia, vaihdettu ajatuksia ja materiaalia tai työstyttö yhdessä pilvipalveluun tallennettua tehtävää. Työtä on jatkettu myös oppitunnin ja koulun ulkopuolella. Tuotokset ovat olleet joko tekstiä ja laskuja, kuvaa, videota tai musiikkia. Laitteen ominaisuuksia on päästy hyödyntämään mm. suunnistuksessa, ympäristön ja oppilaan suoritusten sekä ilmiöiden ja prosessien tallentamisessa. Laitteen erinomaisen kameran sekä kartta- ja internet sovellusten vuoksi iPad on kulkenut mukana niin oppitunneilla kuin luonnossa sekä kurssivierailuilla ulkomaita myöten.

Lukiolaisten käytössä on ollut tänä vuonna Applen iCloudia sekä Googlen Drivea hyödyntävät iTunes University- sekä Google Classroom -oppimisympäristöt. Opettaja on luonut niihin kurssistaan

YH2-kurssilaiset tekemässä sähköistä kurssikoettaan iPadeilla 2. jakson koeviikolla. Kuva Jari Honkanen

verkkoympäristön, jossa opiskelijat ovat työskennelleet kurssin aikana saaden sinne tehtävänsä ja opettajalta palautetta. Opiskelijat ovat voineet tallettaa ja jakaa omat suoritteensa pilvipalveluiden kautta myös muille ryhmän jäsenille.

Tuleva ylioppilaskirjoitus ei vielä mahdollista iPadin käyttöä yo-kokeen kirjoitusvälineenä, mutta lukion kurssikokeiden tekemisessä iPadia on jo testattu menestyksekkäästi. Lukion taloustiedon

kurssin koe toteutettiin syksyllä 2014 kokonaisuudessaan verkkokokeena, joka laadittiin Googlen lomake-editorilla ja tallennettiin Driveen. Kurssin opiskelijoista kaikki ykköset ja kakkoset tekivät kokeensa iPadilla ilman suurempia vastoinkäymisiä.

Jari Honkanen

Projektipäällikkö, OUVIL-hanke
Lukion vararehtori

Lukion oppilaskunnan hallituksen toimintakatsaus

Kesän vaihtuessa syksyyn koulu kutsui ahkeria opiskelijoita työntekoon, ja lukion hallitus aloitti aktiivisesti syyslukukauden järjestämällä uusille ykkösvuotisille ryhmäytymispäivän. Tutustumisleikit ja pallopelit vedettiin ulkona aurinkoisessa säässä, olisihan tuleva lukuvuosi istumalihaksia vaativa eikä aurinkoakaan välttämättä näe luokkien siimeksessä. Koulun toiminta tuli myös tutuksi leikkien lomassa ja pian normaali arki alkoi.

Lukuvuoden alkajaisiksi hallituksen johdolla koko lukion opiskelijakunta pääsi vaikuttamaan koulun materiaalikäytäntöihin. Kuten muutkin Oulun koulut, myös Norssi päätti järjestää opiskelijoille konseptipaperit niin koeviikkoa kuin kurssien tehtäviä varten pientä maksua vastaan. Ehdotuksesta järjestettiin demokraattinen äänestys Norssin Face-

book-sivuilla, ja idea sai taakseen huiman tuen. Järjestely toimi jo ensimmäisestä koeviikosta alkaen.

Talven tullessa oli aika siirtää katse tulevaan ja käynnistää haastattelut uusien hallituksen jäsenten löytämiseksi. Vuoden 2014 hallituksen viimeinen tehtävä oli tarjota ahkerille opiskelijoille jouluglögit sekä piparit syyslukukauden päätteeksi. Lisäksi järjestettiin koko lukion oppilaskunnan yleiskokous, jossa opiskelijat pääsivät jälleen vaikuttamaan äänestämällä tulevista teemapäivistä sekä jakamaan hartaita koulun toimintaan liittyviä toiveita.

Koulu työn jälleen kutsuessa oli aika hyvästellä vanha hallituksen kokoonpano ja toivottaa uusi tervetulleeksi. Sekä 2014 että 2015 vuosien hallitusten jäsenet lounastivat yhdessä samalla, kun mietittiin uuden hallituksen roolitus. Puheenjohtajaksi valit-

tiin Sonja Haapala. Lopun hallituksen muodostavat Emmi Viitala, Juho Kuusikko, Juho Lahtinen, Jenna Ikkäheimo, Carlos Sunila, Milla Alavuotunki ja Erika Tuominen

Laskiaisen piristykseksi tarjosivat hallituslaiset toivottavasti pysyvän perinteen mukaisesti rakkauksella, tunteella ja taidolla tehtyjä pullia opiskelijoiden iloksi. Menestys oli taattu! Sanontakin kuuluu: ”Pulla päivässä pitää luut piilossa.”

Yleiskokouksessa eniten ääniä saanut liikennevalopäivä päätettiin toteuttaa hieman uudella tavalla. Perinteisestä siviilisäätyksymyksestä poiketen opiskelijat saivat osoittaa vaateväriyksellään mielipiteensä mahdollisesti myöhemmin alkavista koulupäivistä. Suuntaa antavan äänestyksen tulos oli selkeä; kouluajat halutaan pitää ennallaan.

Huhtikuussa puhuttivat lähestyvät eduskuntavaalit. Hallitus järjesti koulullamme vaalipaneelin yhteistyössä yläkoulun 9.-luokkalaisten kanssa. Paneelissa Sonjan ja Petterin hiillostettavina olivat Jenna Simula (Perussuomalaiset), Jarmo J. Husso (Kokoomus), Markku Eilola-Jokivirta (Vasemmisto), Miikka-Aukusti Heiskanen (SDP), Riikka Moilanen (Keskusta) ja Maarit Sihvonen (Vihreät).

Tällä hetkellä hallitus työskentelee intohimoisesti tulevan Norssiön parissa. Päätimme rikkoa

perinteitä ja lähteä katsomaan kulttuurielämystä eli kehuttua The Addams Family -musikaalia Oulun kaupunginteatteriin. Yhdessä Norssivaltuuston kanssa olemme myös pureutuneet muuttuviin opetussuunnitelmiin. Niiden parissa riittää hommaa myös ensi syksynä. Kevään viimeisiä hetkiä viedään, ja pian kaikki saavat kirmata kesälaitumille. Syksyllä nähdään!

Sonja Haapala ja Emmi Viitala

Vaihto-oppilaana Suomessa – Oulun normaalikoulu kulttuurien kohtaamispaikkana

Tänä vuonna lukiossamme on muiden joukossa opiskellut Nanami Fujisaki, vaihto-oppilas Japanista. Fujisaki saapui Suomeen elokuussa pari viikkoa kouluvuoden alkamisen jälkeen. ”Saapuessani tänne minua pelotti ja olin jännittynyt. Onneksi tutustuin nopeasti uusiin ihmisiin ja sain pian kavereitakin”, hän kertoo.

Fujisaki sanoo, että suomalaisen ja japanilaisen koulumaailman erot ovat suuria. Esimerkiksi opettajien yleinen suhtautuminen oppilaisiin on hänen mukaansa rennompaa Suomessa kuin Japanissa. Myös opetusmenetelmät eriyvät: Fujisakin mukaan suomalaisissa kouluissa käsiteltävää asiaa voidaan avoimen keskustelun ja ryhmätyöskentelyn kautta, kun taas Japanissa oppiminen ja siten myös opetus on yksilökeskeisempää. Opiskelijat ovat kaikesta huolimatta yleisolemukseltaan melko samanlaisia.

Fujisaki kehuu luokatonta lukiota ja kurssitarjottimen laajuutta. ”On hienoa, että opiskelija saa valita kurssinsa itse”, hän sanoo. Kurssitarjotin on hänen mukaansa Suomessa paljon laajempi kuin Japanissa. Myös opetus suunnitella saa häneltä kehuja. ”Suomessa opiskelija voi keskittyä niihin aineisiin, joita hän oikeasti tarvitsee tulevaisuudessa. Miele-

täni se on hieno ajatus ja täällä se on onnistuttu toteuttamaan hyvin”, Fujisaki kertoo.

Fujisakin vaihto-oppilasvuosi on sujunut hyvin. Kouluajan ulkopuolella hän on tehnyt matkoja ympäri Suomen Helsingistä aina Taivalkoskelle saakka. Talvella arpaonni suosi Fujisakia, ja hän pääsi koulun järjestämälle matkalle Ranskan Poitiersiin maaliskuussa 2015. ”Se oli hauska ja mahtava kokemus”, Fujisaki kertoo.

Suomalaisesta kulttuurista ja ruokatottumuksista kysyttäessä Fujisaki on kaksijakoisella kannalla. Suomalaisen suosikkiherkku salmiakki ei maistu. ”Pidän kuitenkin esimerkiksi puolukoista ja Fazerin suklaasta”, hän lisää. ”Suomessa olisi kiva asua, mutta kaikki on kalliimpaa täällä”, Fujisaki toteaa. ”Lähtiessäni takaisin Japaniin kesäkuussa minun tulee ikävä suomalaisia ystäviäni ja Suomea yleensäkin, mutta toisaalta kotiin on kiva palata”, hän miettii.

Nanami Fujisaki

Haastattelijoina toimivat

Ossi Sutinen ja Anna Ferraro

Mamma Mia! ja muita musikaaleja

Lukion MU4-kurssiin sisältyvä opintomatka Lontooseen toteutui 28.–31.8.2014. Aktiivinen musiikin ryhmä oli valmentautunut Lontoon laajaan musikaalitarjontaan ja monipuolisen kulttuurikaupungin käyntikohteisiin kukin henkilökohtaisin kurssitehtävin. Jokainen oli esitellyt omat työnsä koko ryhmälle. Tästä oli hyvä suunnistaa kohti Lontoota, harjoitella pääsylippujen hankkimista vieraalla kielellä sekä kokea ja nähdä esitellyt kohteet ja Lontoota aivan oikeasti. Eikä Lontoo pettänyt nytkään! Matkan jälkeen vielä lopputyö, matkakertomus digitaalisessa muodossa ja sen esittäminen kurssin päätöksenä. Minulle opettajana kurssi oli työurani viimeinen lukion kurssi. London Eye'n koinen iso kiitos ryhmälle, jäätte sydämeeni iloisen värikkäänä huipennuksena!

Paula Westerlund

Oppilaiden mietteitä kurssin lopussa:

Nähtävyydet olivat siistejä ja musikaalit hyviä! Ikimuiستoinen reissu kaupunkiin, jossa riitti katseltavaa, kuunneltavaa ja ihmeteltävää. Paljon erilaista porukkaa, hyvää ruokaa (ja shoppailtavaa)! Kannattaa käydä Lontoossa!

Norssin lukiolainen biologian olympialaisissa Balilla heinäkuussa 2014

Helmikuun alussa 2014 sähköpostissani oli viesti: "Olet sijoittunut valtakunnallisissa biologiakilpailuissa kuudenneksi". Tämä tuli yllätyksenä; olinhan osallistunut kilpailuun kokeilumielellä. Karsinnan kuusi parasta kutsuttiin Helsingissä huhtikuussa järjestetylle viikon pituiselle valmennuskurssille. Kurssi oli ilmainen matkoja ja ruokia myöten, joten päätös osallistumisesta oli helppo, etenkin kun tarkoituksena oli kevään aikana joka tapauksessa kertaila biologiaa lääketieteellisen tiedekunnan pääsykoetta varten. Pian postiin saapui paketti, jonka sisällä oli kurssin ja IBO:n oppikirjana käytetty järkäle, 1300-sivuinen Campbell Biology; 52 kappaletta täyttä tavaraa, kaikki luonnollisesti englanniksi! Kuvia sentään on mukana kiitettävän paljon.

Valmennuskurssiin mennessä olin saanut kirjasta lähetetyt ennakkotehtävät tehdyksi ja kirjan sisältökin oli jollain tasolla hallussa. Sanasta sanaan lukemiseen kärsivällisyys ja aika eivät todellakaan riittäneet, mutta ainakin kuvat jaksoin katsoa ja väliotsikot lukea. Asiasisällöltään Campbell ei ole vaikea, vaikka lukioasioista mennäänkin eteenpäin. Ongelmia tuotti lähinnä sisällön huikea määrä.

Jo valmennuskurssi itsessään oli mukava kokemus. Asuin viikon ajan Helsingin Kongressikodissa yhdessä kolmen muun ulkopaikkakunnalta saapuneen opiskelijan kanssa. Valmennuksen sisältö painottui käytännön asioihin, joita lukiossa ei juuri opeteta. Teimme mm. PCR-reaktion ja elektroforeesin käytännössä, ja avasimme mm. torakan ja meritähden. Valmennus järjestettiin pääosin Helsingin yliopistossa Viikin kampuksella. Yhden päivän vietimme myös Kumpulän kampuksella ja yhden Aalto-yliopistossa Espoossa. Viiden valmennuspäivän jälkeen lauantaina vuorossa oli loppupentti. Tentissä oli 90min pitkä käytännön osuus ja 90min pitkä teoriaosuus. Sisältö painottui pitkälti kurssin asioihin, ja tuntui, että asiat olivat jääneet hyvin mieleen ja kokeen tekeminen sujui hyvin.

Kurssin neljä parasta valittiin lopulliseen kilpailujoukkueeseen Balille. Sain tietää, että olin kuin olinkin päässyt mukaan kisatiimiin! Sitten alkoikin puhelinsoittelu puolustusvoimien kanssa, koska olympialaiset sattuvat hankalasti juuri sille viikolle, jolloin minun piti aloittaa intti Rovaniemellä. Lopulta sain urheilukomennuksen armeijan ensimmäiseksi viikoksi, ja kisareissu varmistui.

Kevät meni pitkälti lääkiksen pääsykokeeseen

valmistautuessa, töissä, fresbeegolfin ja salitreenin parissa. Sain myös tehtyä valmentavat tehtävät Balin olympialaisia varten. Heinäkuun 1. päivä olin sitten vuorossa yöjunamatka Helsinkiin. Siellä kävimme vielä läpi muutamia tärkeimpiä asioita ja tärppejä ennen siirtymistämme kohti Helsinki-Vantaan lentokenttää ja Singaporea. Matkalle lähtivät meidän neljän kilpailijan lisäksi kaksi kilpailun tuomariston suomalaista jäsentä, jotka myös käänsivät kokeen kysymykset suomeksi.

Vietimme yhden yön Singaporessa ja ehdimme tutustua kaupunkiin yhden illan ajan. Balille saavuimme kaksi päivää ennen kilpailun alkua. Saapumislaitana kävimme rannalla, ja seuraavana päivänä kävimme pienellä turistikerroksella Balilla. Illalla siirryimme kilpailun aikaiseen majoitukseen.

Kilpailuun osallistui opiskelijoita yli 60 maasta, ja kaikki majoittuivat samaan hoteliin, Astoniin. Oli mahtavaa tutustua ulkomaisiin opiskelijoihin, ja tekemisestä ei ollut puutetta viikon aikana. Käytännön koe vei yhden päivän, samoin kuin teoriakoe. Muille päiville oli järjestetty muuta ohjelmaa, esimerkiksi avajais- ja lopetusgaala sekä retki rannalle ja paikalliseen temppeleihin.

Käytännön kokeessa oli neljä osaa, jotka kaikki kestivät 90 minuuttia. Kokeeseen menikin koko päivä, mikä oli melko raskasta. Koetehtävät olivat todella vaikeita. Mukaan mahtui mm. paperikromatografiaa, kasvin juurten poikkileikkausten tutkimista mikroskoopilla, katkarapulajien tunnistusta näytekysilöistä määrityskaavan avulla, ekologiaan liittyviä tilastotehtäviä ja dna:n analysointia elektroforeesia hyödyntäen. Varsinkin kasvien osuus meni minulla todella heikosti. Muiden opiskelijoiden kanssa jutellessa kävi kuitenkin selväksi, että tehtävät olivat olleet hankalia myös muille. Teoriakokeessa oli kaksi kolmen tunnin osiota. Molemmissa oli 50 kysymystä sisältäen neljä väittämää, jotka kaikki saattoivat olla oikein tai väärin. Kysymykset olivat pitkiä ja monimutkaisia, ja haastetta riitti tässäkin osiossa enemmän kuin tarpeeksi. Monta kohtaa jouduin arvaamaan.

Kilpailussa 10% sai kultaa, seuraavat 20% hopeaa ja sitä seuraavat 30% pronssia. Osallistujia oli yli 240, joten mitaleita oli jaossa melkoinen määrä. Loppugaalassa yllätyin suuresti, kun nimeni kuulutettiin pronssimitaleja jaettaessa. Kaksi muuta joukkueemme jäsentä sai hopeaa, joten kisamenestyk-

semme oli Suomen osalta yksi historian parhaista.

Kokonaisuudessaan matka Indonesian Biologiaolympialaisiin oli aivan mahtava kokemus. Sain paljon uusia kansainvälisiä kavereita, ja ainahan troiikissa käyminen on mukavaa. Lisäksi matka oli täysin ilmainen mukaan lukien junamatkat Helsinkiin.

Hotellilla oli täyshoito, joten omaa rahaa ei kulunut juuri muuhun kuin tuliaisiin.

Niko Kemi, kevään 2014 ylioppilas Oulun normaalikoulusta

Lukion 2014c -ryhmä kansainvälistymässä

Poitiers'ssa sijaitseva Lycée Pilote Innovant International järjestää vuosittain kansainvälisen viikon, jonka aikana opiskelijat kymmenestä eri maasta tutustuvat ranskalaiseen kouluun, työskentelevät yhdessä ja tutustuvat alueen kulttuuriin. Sain mahdollisuuden osallistua tapahtumaan yhdessä kymmenen ryhmäni opiskelijan kanssa tämän lukuvuoden maaliskuussa. Opiskelijat arvottiin kiinnostuneista, ja mukaan mahtui omasta ryhmästäni suomalaisten ohella italialainen ja venäläinen opiskelija sekä japanilainen vaihto-opiskelija. Kansainvälisen viikon vieraina oli lisäksi opettajia ja opiskelijoita Venäjältä, Romaniasta, Espanjasta, Tanskasta, Tšekistä, Italiasta, Unkarista ja Saksasta.

Majoituimme kaikki perheisiin, joten opiskelijoiden maksettavaksi tulivat vain lentoliput, joista osaan saimme vielä avustusta sekä tuliaiset. Koska opiskelijat ruokailivat perheissä ja koulussa, tuli ranskalainen tavallisten perheiden ruokakulttuuri tutuksi; esimerkiksi yhden opiskelijan ensimmäinen aamiainen oli ollut lämmitettyä maitoa. Illan pääruoka syötiin vasta kello 21 jälkeen. Välillä ranskalaisten englannin kielen rajallinen taito häitätti kommunikointia, mutta selvisimme kuitenkin oikein hyvin.

Koulurakennus lähialueineen edustaa 1980-luvun alussa suunniteltua tulevaisuuteen suuntaavaa arkkitehtuuria, ja koulun välittömässä läheisyydessä on toimintapuisto Futoroscope, jossa vietimme yhden päivän. Tänä vuonna kansainvälisten ryhmien piti tuottaa video tai muu esitys, joka liittyy teemaan "Cosmos". Kouluruoka oli melkein yllästä, sillä alkusalaatin ja pääruoan lisäksi siihen kuuluivat juustot, hedelmiä ja jälkiruoka. Vierailivat ryhmät retkeilivät yhden päivän ajan Chenonceaun linnassa sekä Toursissa, jonka vanha kaupunki kuuluu Unescon kulttuuriperintöluetteloon.

Luantaina koulu oli tupaten täynnä vanhempia ja nuoria tutustumassa opiskelijoiden eri oppiaineissa tekemiin tuotoksiin vuosittaisena avoimien ovien päivänä. Sunnuntaiksi opiskelijoiden perheet järjestivät erilaista ohjelmaa kuten keilausta, uintia tai vaeltamista sekä tutustumista lähiympäristöön. Poitiersin kaupunkikuva on täynnä keskiaikaisia kirkkoja ja vanhoja rakennuksia, ostospaikkoja, ravintoloita, kahviloita, toreja, ihmisiä ja puistoja. Viikossa ehdimme nähdä ja kokea paljon.

Katrimaija Lehtinen-Itälä

Antiikkikurssilla juhlamatka ikuiseen kaupunkiin

Jo 20. Oulun norssin lukiolaisryhmä kulttuurikylyssä Roomassa tai Ateenassa

Koulumme lukion 2000-luvun suosituin soveltava kurssi, Antiikkikurssi, teki jälleen opintomatkan Roomaan. Kurssin kehittäjille ja johtajille Matti Ojaskelle ja Kari-Pekka Lapinojalle koetti juhlahetki, sillä 26.4.2015 Rooman matkustanut lukiolaisryhmä oli jo 20. antiikkikurssin ryhmä, jota he ovat kuljettaneet ja perehdyttäneet antiikin kulttuuriin ja Väli­meren maailmaan laajemminkin. Ryhmissä on ollut lukiolaisia kaikkiaan noin 500. Juhlaa vietettiin hilt­tysti työtä tekemällä.

Oulun norssin historian, uskonnon, biologian ja maantiedon muodostama ainutlaatuinen integraatioryhmä valloitti taas ikuisen kaupungin tutulla tyyllillään. Myös perinteinen neljän norssin välinen integraatio jatkui entiseen malliin. Oulun norssin ja sen yhteistyökumppaneiden eli Jyväskylän, Turun ja Tampereen antiikkikursseilaisia oli Roomassa vapun kahta puolen yli sata henkeä. Opetusharjoittelukin niveltäi toimintaan, ja matkalla oli mukana mm. kaksi oululaista tämän lukuvuoden historianharjoittelijaa.

Oulun norssin kahdessa ryhmässä oli yhteensä 51 osanottajaa. Matka oli oppilaille omakustanteinen, joten kurssinsa maksaessaan he toivat koululle jälleen runsaasti ns. ulkopuolista rahoitusta. Unel­mamatka alkoi oikeastaan jo syksyllä 2014, jolloin aloimme käydä läpi antiikin Rooman perusasioita ja valmistella matkaa. Kurssilaiset laativat Rooman kohteista esitelmiä, jotka koottiin matkalle laajaksi käsiohjelmaksi. Matkalla oppilaat toimivat ensin esittelijöinä kohteissa, ja sen jälkeen ohjaajat syven­sivät asioita kukin omasta aineestaan.

Kesäisen lämmin mutta sateinen sää tervehti kurssilaisia, kun liki päivän matkustamisen jälkeen sunnuntai-iltana 26.4. laskeuduttiin Roomaan. Bus­silla siirryttiin Hotel Cambridgeen, joka sijaitsee hyvällä paikalla lähellä päärautatieasema Terminä. Majoittumisen ja ruokailun jälkeen kiirehdimme jo ostamaan metro- ja bussikorttia Terminille ja luomaan ensisilmäyksiä hämärtyvään kaupunkiin. Ajoimme metrolla Colosseumille ja kävimme mutkan ”Hääkakulla” ja Trajanuksen pylväällä Forum Romanumia kurkkien.

Maanantaina ja tiistaina tutustuimme tarkem-

min Colosseumiin, Konstantinuksen triumfikaareen sekä akveduktien historiaan. Suunnistimme Forumille, ja Mamertiinien vankilan jälkeen tutustuimme antiikin Rooman ydinalueeseen Capitolium-kukkulaan sekä Santa Maria in Aracoeliin. Sieltä tal­lustelimme edelleen Marcelluksen teatteriin, Portico d’Ottaviaan ja Ponte Fabriciolle. Jatkoimme vielä juutalaisten ghettoon, Largo di Torre Argentinaalle ja Pantheonin.

Keskiviikkona olimme jälleen aikaisin liikkeellä ja ajoimme Cianicolo-kukkulalla sijaitsevaan Suomen Rooman-instituuttiin Villa Lanteen, jossa meille esiteltiin upeaa renessanssirakennusta, sen historiaa ja instituutin toimintaa. Lanten jälkeen suunn­stimme kohti läheistä Orto Botanicoa. Orto Botanico on Rooman yliopiston kasvitieteellinen puutarha, alansa huippuja Euroopassa. Vuosisatoja kestäneen rakentamisen tuloksena voi 12 hehtaarin alueelta löytää yli 8000 tropiikin ja subtropiikin kasvilajia. Puutarhasta löysimme koko joukon biologian tun­neilta tai muutoin tutuksi tulleita kasveja: palmuja, araukaarioita, setrejä, neidonhiuspuita, orkideoita, mimosoja ja juudaanpuita. Bambu- ja rottinkimetsät viehättivät sirodellaan ja rosepippuripuut kirpey­dellään. Moni kasvilaji todettiin eläväksi fossiiliksi, eli kasvi on samanlainen kuin se oli jurakauden met­sässä parisataa miljoonaa vuotta sitten. Iso vesiallas värikkäine kultakaloineen piristi kurssilaisten mieltä.

Jatkoimme matkaa alas Trastevereeseen, jossa tu­tuistuimme Santa Maria in Trastevere -kirkkoon. Ruokatauon jälkeen tutkimme Cloaca Maximaa, Forum Boariumin temppeleitä ja Santa Maria in Cos­medin-kirkkoa. Kirkon eteishallissa oleva Totuuden suu pelotteli matkalaisia kuten ennenkin. Päivän päätteeksi ihmettelimme Circus Maximusta ja Santa Sabinaa sekä erästä arvoituksellista avaimenreikää. Illalla suuntasimme vielä Piazza Navonalle ja Castel Sant’Angelon.

Torstain eli vappuaaton aamupäivän käytimme Pietarinkirkon ja Vatikaanin alueen tutkimiseen. Väkeä oli tuttuun tapaan paljon. Iltapäivällä suun­tasimme ”teiden kuningattarelle” Via Appialle, jota pitkin astelimme apostolien jalanjäljissä San Callis­ton katakombialueelle. Matkan ainoa takaisku tuli,

Antiikkikurssin opiskelijat kuuntelemassa esitelmää Colosseumista samalla nimenomaisella paikalla. Kuva Esko Kempainen

kun viimeinen iltamme ei huipentunutkaan perinteiseen tapaan Fontana di Trevillä kolikoiden heittämiseen suihkulähteeseen, sillä paikka oli paketissa korjausten takia. Espanjalaiset portaat korvasi takaiskun.

Vappuna oli pakko lähteä kohti kotimaata. Vii-

kon kulttuuriannissa riittää sulateltavaa pitkäksi aikaa. Arrivederci Roma!

Jyrki Kauppinen, Esko Kempainen ja Matti Ojakkoski

Suomen normaalikoulujen yhteinen LUTO-hanke

Lukioiden avointa toiminta- ja työskentelykulttuuria kehittävän LUTO-hankkeen tavoitteena on muun muassa testata ja kehittää uusia pedagogisia toimintamalleja digitaalisen tekniikan käytölle lukio-opiskelussa sekä lukio-opiskelun henkilökohtaistaminen tieto- ja viestintätekniikan mahdollistamien eriyttämiskäytännöjen myötä. Erilaisia toimintamalleja digitaalisen teknologian käytölle onkin testattu useammassa eri oppiaineessa, esimerkiksi käänteistä opetusta ja sen avulla eriyttämistä on kokeiltu kemian ja matematiikan opetuksessa. Sähköisen arvioinnin puolella on myös otettu uusia askeleita useissa eri aineissa, ja ensimmäinen äidinkielen koekin Abitti-luokassa on jo pidetty.

Oulun normaalikoulun lukiossa on iPadit vuosikurssien 2013 ja -14 opiskelijoilla. Lisäksi opettajilla on omat päätelaitteet ja opetusharjoittelijoiden käyttöön on myös varattu iPadeja. Opettajille on tarjottu täydennyskoulutusta appien käyttöön (iTunesU, Notability, Socratic, Showbie) oman koulun opettajien toimesta. Lisäksi koulutusta on järjestetty GAFEn ja Abitti-järjestelmän haltuunottoon. Matemaattisten aineiden opettajille on lisäksi tarjottu koulutusta Geogebraan ja toukokuun aikana on myös mahdollisuus harjoitella Latex-kieltä.

LUTO:n puitteissa eri aineiden opettajat ovat myös kokoontuneet jakamaan hyviä käytänteitä keskenään. Viimeksi Suomen norssien uskonnon opettajat kokoontuivat Tampereen normaalikoululla. Oulun normaalikoulu isännöi historian ja yhteiskuntaopin opettajien tapaamista. Hyviä käytänteitä on jaettu myös LUTO-blogissa, jossa käytänteet ovat muidenkin kuin norssien opettajien hyödynnettävissä. Oulun normaalikoulun opettajat ovat jakaneet kokemuksiaan ainakin kemian, fysiikan, matematiikan, saksan, äidinkielen ja yhteiskuntaopin opetuksesta. LUTO-blogin löydät osoitteesta <http://norssiluto.blogspot.fi>.

Katja Leinonen

LUTO-koordinaattori

4. Oppilas- ja opetusharjoittelijaluettelot

Perusasteen vuosiluokkien 1–6, Koskela oppilaat 2014–2015

1a lv. Outi Takalo

Alalauri Santeri
Archer Nikolas
Hautala Milla
Isola Iida
Jalava Ella
Juola Eetu
Juppi Lauri
Kajaus Jonna
Karpainen Nina
Kellokumpu Anni
Keränen Ella
Kinnunen Maiju
Kokko Ukko
Kärki Kaisa
Kärkkäinen Aatu
Lehtola Nette
Masud Wardhere Sabirin 1)
Outinen Rasmus 2)
Pelkonen Sini
Pellikka Tiia
Tauriainen Jere
Ukkonen Mira
Vuoppola Juho
1) tullut 7.1.2015
2) eronnut 20.12.2014

1b lv. Anitta Kuivamäki

Annunen Aapo
Blom Touko
Haimi Joni
Impiö Aarni
Jokelainen Oskari
Juusti Luukas
Järvenpää Kalle
Kaski Sauli
Kemi Ella
Kiuru Juhana
Malm Sylvia
Masud Wardhere Abdirazak 1)
Mertaniemi Topias
Mustalahti Onni
Myllylä Anna
Nevalainen Silja
Othman Arin
Pesämaa Sara
Pisilä Emma
Pisilä Inka
Suvinen Sara-Sofia
Tirilä Inka
Vierelä Aada
1) tullut 7.1.2015

2a lv. Kerttuli Saajoranta

Aaltonen Joonas
Aho Antti
Ekdahl Nelma
Jokipii Oliver
Kareinen Verner
Kedi Woljan 1)
Krylova Daria 1)
Kuokkanen Ilmari
Nevalainen Sara
Paaso Joonas
Perätalo Nea 2)
Plekh Vera
Seppänen Niilo
Siuvatti Jenny 3)
Sorvoja Oskari

Sotkasiira Emilia
Tikkanen Vilma
Vesivuori Luca
1) tullut 23.9.2014
2) eronnut 29.10.2014
3) tullut 1.9.2014

2b lv. Elina Laine-Leiviskä

Findlay Ellinora
Heikkinen Veera
Ikonen Väinö
Jokela Jessica
Junttila Roni
Korpela Kalle
Kukkonen Eelis
Lindgren Diana
Lindvall Iida
Lukkari Unna
Masud Wardhere Haashin
Mensonen Jere
Mäntylä Alva
Ruokamo Nea
Sham Atriina
Suhonen Anssi
Suominen Veeti
Taweepayoon Jiratchaya
Trieu Tran

3a lv. Anu Malm

Archer Evelina
Blom Anna
Hukkanen Jonna
Keränen Erika
Kinnunen Pekka 1)
Kiuru Viljami
Lammassaari Robbie
Lehtola Nella
Lääkkö Oskari
Masud Wardhere Abdullahe
Mäenpää Juuso
Pirttisalo Markus
Puumalainen Jenni
Rousu Aku
Räty Jere
Sham Itania
Soppela Emma
Suvinen Kristian
Takkula Kalle
Waulu Henri
1) tullut 3.11.2014

3b lv. Markku Juopperi

Alalauri Aaro
Haapaniemi Onni
Heikkinen Siiri
Hietala Timi
Kankaanpää Ilari
Kankkunen Stenna
Karhu Eelis
Karjalainen Petra
Koljonen Ella
Korpi Aino
Lindgren Terno
Luosujärvi Anton
Malm Helmi
Mitso Nikoletta
Myllylä Auri
Määttä Sampo
Othman Azad

Saukko Olli
Suo Eeva
Tarasova Lelia
Waulu Topias
Yrttiaho Taavi

4a lv. Marja Koskivirta

Aalto Aleks
Aaltonen Juho
Airaksinen Veeti-Kalle
Harju Jaakko
Hiltunen Senni
Hyvärinen Sakke
Juppi Valtteri
Karjalainen Jonne
Kemi Sofia
Korpela Venla
Lappalainen Iivi
Liikanen Vilma
Mertala Mette
Määttä Saku
Pentinsaari Maria 1)
Raappana Amalia
Rajasaari Matilda
Seppänen Sara
Väyrynen Jaakko
Ylikorkala Fanny
1) tullut 7.1.2015

4b lv. Mika Ruikka

Auvinen Alisa
Homanen Hertta
Hommy Marko
Jaara Emilia
Juntunen Venla
Kiuru Kaija
Miinalainen Hugo 1)
Moilanen Konsta
Mäntylä Otto
Othman Ronia
Ovaska Amanda
Sarre Venla
Sauvola Saga
Sauvola Valtteri
Seppänen Vilho
Tabell Katri
Tossavainen Ilari
Ylimaunu Peppi
1) tullut 3.11.2014

5a lv. Terho Granlund

Aula Pyry-Pekka
Hommy Marino
Juntunen Riikka
Kaisaari Konsta 1)
Kankkunen Kasper
Kedi Kiden
Keinänen Samuli
Kähkönen Toivo
Lantto Juho
Launonen Sanni
Lindgren Angela
Marttinen Noora
Pelkonen Henrik
Pihlajamaa Topi-Taneli
Räisänen Miisa
Salonkari Venla
Sanmori Mariachiara
1) eronnut 27.2.2015

**5b
Iv. Matti Mikkonen**

Anjas Inka
Autio Hemmo
Masud Wardhere Abdikamal
Mensonen Juho
Mäenpää Oskari
Nguyen Jet-Li
Nguyen Vy
Ollikainen Aino
Pajunpää Oskari
Pekkala Oona
Poropudas Jenna
Prinkkala Vili
Saastamoinen Kimmo
Seppänen Tomi
Sham Ormina
Shwe Akito
Tauriainen Sofia
Vaaramaa Tuomas
Y May
Yrttiaho Teemu

**6a
Iv. Laura Salmela**

Alha Ossi
Auvinen Aniko
Haaraoja Lassi
Harju Sanni
Hiltunen Anttoni
Jaara Veeti

Jokisaari Valtteri
Juntunen Minttu
Kangas Jere
Korpela Viivi
Kärki Tuomas
Luukkanen Olli
Natunen Julia
Niva Anchisa
Puhakka Luka
Ronkainen Milla
Sanmori Francesco
Vattulainen Simo
Virta Sini

**6b
Iv. Jani Polvinen**

Anttila Nea
Archer Gabriel
Haapalainen Meri-Mari
Kokko Mikaela
Koljonen Leo
Korpi Maija
Kuurilehto Valtteri
Lappalainen Tatu
Luosujärvi Milka
Meriläinen Konsta
Meriläinen Leevi
Nguyen Jerry
Osadchaya Maria
Ovaska Veeti
Pyaskin Stepan
Seppänen Mette

Tikkanen Juho
Trieu Luan
Ukkonen Jere
Ylimaunu Sara

**VALO-luokka
Iv. Outi Laitinen**

Ahmed Jamila
Al-Azzawi Khalid 1)
Al-Shammry Lina
Bobrenko Matvei
Imjai Memi
Kedi Woljan 2)
Khawari Milad
Krylova Daria 2)
Levoeva Kristina 3)
Lin Kit 4)
Mahamudi Sawiya 5)
Masud Wardhere Abdirizak 6)
Masud Wardhere Sabirin 6)
Osipova Marianna
Teplova Alena 3)
Volyk Yeva 7)
1) tullut 29.1.2015, eronnut 16.3.2015
2) eronnut 22.9.2014
3) tullut 11.11.2014
4) eronnut 13.2.2015
5) tullut 19.8.2014
6) eronnut 20.12.2014
7) tullut 17.9.2014, eronnut 31.10.2014

Perusasteen vuosiluokkien 0–6, Linnanmaa oppilaat 2014–2015**0–2
Iv. Kaisu Kangas**

Esikoululaiset
Ek Tatu
Honkanen Niila
Moilanen Hanna
Väyrynen Odessa

1.
Andersin Sara
Haaraniemi Eevert
Karjalainen Meri-Tuuli
Myllymäki Tuukka
Rusanen Aaro
Saviaro Teppo
Tahkokorpi Sampo
Törmänen Niko

2.
Al-Rubaye Bahaa
Honkanen Hanna
Kettunen Aku
Kuurilunti Veeti
Madetoja Milana
Pohjolainen Maija

**1–2
Iv. sl. Maria Laiho
Iv. Outi Tiainen**

1.
Berg Toni
Bui Lan
Haapaporras Atte
Jumisko Rasmus
Lepistö Ella
Lolax Karelia
Metsometsä Eevi

Pitkänen Suvi
Teryaev Artem
Ukkola Viivi
Vatanen Samu

2.
Ahonen Taika
Kangas Milla
Kantola Säde
Keränen Jori
Koivumaa Mari
Leinonen Linnea
Marolli Edona
Matkaselkä Olli
Mäkivierikko Ronja
Raittimo Matias
Suliman Ayman

**1ab
Iv. Aila Hartikainen
& Auli Siitonen**

Aikio Juho
Bui Ha Lan
Haapakoski Miro
Herrala Eevi
Hyyryläinen Niko
Isokangas Konsta
Jutila Mari 1)
Kangas Ella 2)
Kangas Jarno
Kanniainen Onna
Karjalainen Kia
Kauppila Sampsa
Kerkelä Rasmus 3)
Kropsu Tomi
Leskelä Veikka
Lohilahti Pirta
Madetoja Lumina

Mahdi Mutez
Manninen Roosaa
Margai Jessica 4)
Mellanen Juho-Tuomas
Mikkonen Taika
Mäkivierikko Peppi
Männikkö Vertti
Mäntylä Ella
Niskala Emmi
Niskanen Pihla
Orre Ninni
Pagani Pietro
Pakarinen Stella
Pattison Helga
Peteri Lucas
Rasinkangas Eetu
Rasinkangas Lassi
Rikberg Unna
Saastamoinen Inka
Sarajärvi Konsta
Savelyev Alexey
Seppä Josefia
Siirtola Minttu
Siltakoski Juho
Stenroth Touko
Su Yun
Tohmola Sasu
Tuorila Neea
Yli-Pyky Jali
Äström Milja
Taipale Neea
Ukura Sebastian
1) eronnut 22.9.2014
2) tullut 1.12.2014
3) eronnut 20.10.2014
4) eronnut 25.2.2015

2a
Iv. Mervi Kemppainen

Bruun Elias
Chananakhon Phonathip
Doroci Anton
Ferraro Emma
Halla-aho Noora
Heinonen Julia
Helander Anni
Helander Ida
Hylkilä Aada
Jounila Isla
Julin Jasper
Kivisaari Riitu
Koivumaa Asla
Krankkala Enni
Mehtonen Emmi
Pääkkönen Ella
Saukkola Sofia
Saukkonen Miljabella
Ukkola Mianna

2b
Iv. Sanna Kaijalainen

Gehör Sara
Granat Robert
Heikkilä Irina
Huttunen Ella
Härkönen Aada
Höyhtyä Milja
Keskinarkaus Silja
Kirves Sanni
Koppelo Ellen
Kukkonen Eetu
Kämäräinen Nea
Lahti Vertti
Malila Veikko 1)
Moilanen Lumi
Mäkimaa Markus 2)
Pakarinen Beata
Ryhänen Iida
Schroderus Matilda
Vähäkuopus Veeti
1) eronnut 29.8.2014
2) eronnut 27.3.2015

3-4
Iv. Marjatta Kaikkonen

3.
Honkanen Ella
Isokangas Perttu
Kauppila Santtu
Kolmonen Saana
Kropsu Aleks
Niskanen Ossi
Ojala Tomi
Pietilä Elias
Puranen Luukas
Puumalainen Taru
Rusanen Atte
Tikkanen Tiila
Väyrynen Albert

4.
Heikkinen Julia
Heinonen Hilla
Huttunen Johannes
Matti Arttu
Myllymäki Matias
Ukkola Mimosa

3a
Iv. Johanna Stevenson

Ahonen Onni
Heikkinen Ronja

Karvonen Ada
Kayo Mary-Ann
Keskitalo Konsta
Konttiokari Oskar
Lukinmaa Miku
Luoma Moona
Mehtonen Juuso
Mellanen Lauri
Mikkonen Benjamin
Nguyen Quang
Nissinen Alisa
Ojuva Kalle
Paimen Nilla
Sillankorva Ville
Taipale Minttu
Tohmola Senni
Turunen Antti
Vatanen Henna
Vuoristo Mandi

3b
Iv. Raija Kärkkäinen

Anttonen Hugo
Hopia Elisabet
Junttila Elina
Jutila Matias 1)
Kaikkonen Eeva-Liisa
Kellokumpu Ville
Koivumaa Markku
Koppelo Juho
Kotajärvi Milla
Kurki Sini
Latif Erian
Mahdi Mazin
Mäenpää Asseri
Mäkimaa Wille 2)
Nissinen Juuso
Ohlmeier Siri
Rautio Miikka
Seppä Jenniina
Sutinen Laura
Törmänen Pinja
Åström Joona
1) eronnut 22.9.2014
2) eronnut 20.12.2014

4a
Iv. Kirsti Karhumaa

Bäck Mimosa
Cherevatova Eliza
Ferraro Francesco
Fuad Ottman Mohammed
Haaraniemi Oliver
Heräjärvä Antti
Hulkkonen Niklas
Kirves Hanna
Konola Aarni
Makkonen Milla
Marolli Nazife
Merenlahti Juho
Määttä Julia
Parkkila Otto
Rasi Ville
Suliman Alamin
Sundaramoorthy Aaranie
Suokas Selena
Tiirola Adalmiina
Tuorila Nanna
Voutilainen Anniina

4b
Iv. Pekka Tokola

Dang Le Phong
Dia Cira
Hallikainen Paulus
Hentilä Juuso

Kanniainen Enni
Karjalainen Emil
Kinnunen Miko
Kivisaari Reetu
Kortejärvi Mikael
Kämäräinen Jonna
Latif Elina
Leskelä Maiju
Merenlahti Jesse
Niskala Nea
Peltoniemi Silvana
Pham Kim Yen
Romakkaniemi Anni
Räisänen Akseli
Saine Eemil
Salih Salah
Tiirola Josefiina
Tolonen Senni

4c
Iv. Aleksis Tanner

Ahola Luukas
Huttunen Leeni
Keränen Jyri
Kilpeläinen Eetu
Krankkala Elias
Kvist Oskari
Laitinen Eveliina 1)
Lehtonen Sami
Lolax Saga
Mironov Andrey
Nevala Heta
Pohjolainen Veeti
Rantsi Helmi-Nella
Räisänen Tomi
Slewa Gabriella
Strandman Mici
Tervo Enni
Tuohimaa Mikael
1) tullut 7.4.2015

5-6
Iv. Pasi Kurttila

5.
Ahonen Leevi
Bruun Saga
Heikkinen Joni
Leiviskä Laura
Paimen Niklas
Ronkainen Veera
Saariniemi Mikko
Saukkonen Huugo-Uljas
Toivonen Ukko
Väyrynen Edith

6.
Baringi Manar
Einonen Jenna
Kaikkonen Viivi
Kerttula Siiri
Lahti Markus
Leinonen Lotta
Pikkarainen Anni
Rahko Rauna
Saine Sofia

5a
Iv. Erkki Pekkala

Ahlholm Aino
Anttila Henna
Anttila Pauliina
Blomster Erno
Duan Tiina
Einonen Jessica
Granat Alex
Hakanen Tomi

Huttunen Leevi
 Järvelä Joonas
 Karjalainen Axel
 Kukkonen Tomi
 Moilanen Joanna
 Mäenpää Kaisa
 Määttä Anni-Julia
 Nguyen Thao Nhi
 Palovaara Topias
 Puranen Juliaana
 Schroderus Matias
 Seppä Anna-Julia
 Severinkangas Laura
 Sillankorva Jaakko
 Slewa Gabrina

5b Iv. Kaisa Marjamaa

Aikio Aino
 Haataja Toni 1)
 Hallikainen Mikael
 Harja Tiina
 Hepo-oja Tiia 2)
 Hiitola Valtteri
 Honkanen Aatu
 Joensuu Alina
 Kuusipalo Emmakreetta
 Lämsä Tuomo
 Mykrä Otto
 Ojala Emilia
 Ojuva Kasper
 Orava Atte
 Pekkala Jemina
 Piippo Iivari
 Rautio Joni

Sinisammal Simo
 Sääskilähti Reeta
 Tikkanen Eemil
 Tyynelä Vilja
 Vallström Ilmari
 Vähäkuopus Nea
 1) tullut 9.1.2015
 2) eronnut 21.11.2014

6a Iv. Vuokko Kangas

Honkanen Olli
 Huotari Sonja 1)
 Junntila Matias
 Karvonen Milka
 Kerttula Sanni
 Kinnunen Anette
 Kolmonen Samu-Ville
 Kontiokari Akseli
 Koskela Arttu
 Kuisma Saku
 Kujala Anni
 Kuvaja Kiia
 Lankinen Viivi
 Margai Alen 2)
 Nevala Alma
 Pietilä Aleksi
 Ronkainen Venla
 Räisänen Tuomas
 Viitala Tommi
 Väisänen Viivi
 Väyrynen Viola
 1) eronnut 20.10.2014
 2) eronnut 25.2.2015

6b Iv. Markku Veteläinen

Anttila Valtteri
 Ferraro Elia
 Gehör Sofia
 Hannola Tane
 Hietaniemi Salla
 Huttunen Essi
 Huttunen Lassi
 Huttunen Luukas
 Keränen Linnea
 Kilpeläinen Verna
 Korttejärvi Nico
 Lehtinen Roosa
 Lolax Kristian
 Nguyen Anh Thu
 Nisumaa Jesse
 Parkkila Santeri
 Peltoniemi Sami
 Tolonen Jenny
 Turunen Sonja
 Vanninen Saku
 Virta Kaisla

Perusasteen vuosiluokkien 7–9 oppilaat 2014–2015

7A Iv. Sari Eskola

Alatalo Jenni
 Dia Alioune
 Einonen Jere
 Haaranen Aada
 Heikura Sara
 Herajärvi Eetu
 Jacklin Jaakko
 Jurmu Silja
 Konola Kerkko
 Kotajärvi Santeri
 Leinonen Henna
 Leskelä Marjukka
 Lämsä Susanna
 Manninen Kiia
 Margai Alex (1)
 Ronkainen Lasse
 Ruotsalainen Anssi
 Siekkinen Helmi (2)
 Strömberg Elli
 Sutinen Elina (3)
 Tervahauta Topias
 Tikkanen Eelis
 Widgren Lassi
 1) eronnut 26.2.2015
 2) tullut 11.2.2015
 3) tullut 4.2.2015

7B Iv. Merja Marjakangas / Tytti Haapamäki

Al-Rubaye Hussain

Anttila Arttu
 Chowdhury Basil
 Ilikainen Linnea
 Karvo Max
 Kotajärvi Ninja
 Liinanki Lauri
 Luoma Vilma
 Marolli Florijan
 Meriläinen Roosa
 Nguyen Hung
 Paakkari Laura
 Pekkala Joni
 Pietikäinen Petra
 Rintala Kasper
 Saeng-arunrat Getti
 Schroderus Sofia
 Seppälä Kalle
 Usoskin Sasha
 Veijola Julia
 Viirret Mika
 Väyrynen Veera
 Zhu Heng-Tao

7C Iv. Erkki Matala-aho

Aironpää Miro
 Hallikainen Eemil
 Hopia Tuomas
 Huttunen Jimi
 Jokilahti Patrik
 Jounila Riku
 Kolmonen Jesse
 Korhonen Iida (1)
 Kääriäinen Kalle

Lempinen Ella
 Niemi Jesse
 Nissinen Hanna
 Oljakka Verner
 Pohjolainen Joonas
 Rautiainen Niko
 Räisänen Aapo
 Saarela Pinja
 Saarinen Niko
 Vähäsarja Miia
 Widgren Sohvi
 1) eronnut 14.1.2015

7D Iv. Kirsi Peltonen

Alajoutsijärvi Taru
 Heino Evita
 Hurnanen Janne
 Ilikainen Joonas
 Ilo Valtteri
 Jokela Ida
 Jokelainen Jessi
 Järviuoma Tuukka
 Kinnunen Joel
 Koskela Aino
 Lunkka Johannes
 Löthman Mikael
 Makkonen Jarkko
 Pyttyinen Eveliina
 Rytivaara Lauri
 Saariniemi Jussi
 Salonen Nea
 Salonurmi Iida
 Sarajärvi Niklas

Seppälä Manta
Sulkala Marika
Tefke Kiia
Uhari Viivi

8A
Iv. Markku Kuorilehto

Ahonen Johanna
Anttinen Timi
Inkala Larissa
Jalonen Tuomas
Karvonen Valtteri
Kinnunen Nuutti
Kurronen Otto
Mannila Nico
Naarala Kalle
Paakkola Akseli
Pakarinen Jenni
Puumalainen Pyry
Tyynelä Melina
Vaarala Julia (1
1) eronnut 12.9.2014

8B
Iv. Hellevi Kupila

Aromaa Jere
Häyrynen Eemeli
Jounila Aada
Junttila Jaakko
Karjalainen Joonas
Komulainen Annika
Koskelainen Venla
Lohvansuu Paulus
Myllylä Nea
Myllylä Pietari
Niemelä Matias
Niskanen Eero
Rantsi Kasper
Saukkonen Beata
Taskinen Janne
Telin Tessa
Tervahauta Tuomas
Vilmi Jenna

8C
Iv. Hanna Mansikka

Alanissi Iina
Ala-Rämi Venla
Bandi Lavina
Dia Mamaudou
Huttunen Santeri
Janhunen Krista
Kemppainen Lotta
Kerola Liisa
Kivikunnas Venla
Nguyen Tai
Nguyen Tony
Pikkarainen Lasse
Salmela Jenna
Sieppi Suvi (1
Sundaramoorthy Sulvijan
Väyrynen Eveliina
Yang Tina
1) tuli 1.12.2014

8D
Iv. Juha Wedman

Agava Daniel
Ahonen Joonatan
Ferraro Samuele
Haapsamo Aapeli
Helin Seela
Hernesniemi Marko
ärvelaid Helena
Lahti Miikko

Lähteenkorva Ville
Puurunen Mikael
Rintala Rosa
Sanmori Anna
Sjögren Krista
Slewa Georges
Suokas Jenina
Tuohimaa Joel
Väärälä Aleksi

9A
Iv. Heli Heino

Ahonen Iida
Almahmoud Wael
Haapasalo Emma
Harja Teemu
Holappa Saara (1
Karpainen Aki
Korhonen Teemu
Korhonen Tuomas
Kuorilehto Kasper
Lehtinen Tuua
Leinonen Daniel
Lumme Mikael
Maksimov Evgenii
Manninen Niko
Nikula Helmi
Ohlmeier Paul
Orava Ilona
Salih Salih
Salo Julia
Seppä Aleksi
Strömberg Petteri
Väärälä Mirka
1) lähti 28.9.2014

9B
Iv. Katja Leinonen

Aaramaa Saana
Alatalo Anne
Al-Rubaye Shamsalduha
Bui Oanh
Heino Julius
Hekkala Mikael
Hurnanen Leevi
Jokelainen Jasper
Jormakka Valtteri
Kallinen Konsta
Kiviluoto Henri
Mustonen Taneli
Mäki Aleksi
Nguyen Huong
Nikula Robert
Oraviita Kai
Paaso Riku
Pajunpää Topias
Särkelä Jenni
Uhari Ville
Uusitalo Tuuli

9C
Iv. Aune Lassila

Haapalainen Jonna
Haaraniemi Aleksi
Hahto Nadja
Hakala Joel
Hallikainen Milja
Illikainen Sebastian
Kemi Marika
Kokko Julius
Komulainen Aleksi
Lainio Ronja
Lautala Elmo
Mätäsaho Tuukka
Palokangas Juho
Romakkaniemi Juho

Ruhkala Asta
Saukkonen Rilla
Sederholm Sami
Severinkangas André
Spärman Sonja
Tuomaala Valtteri
Turpeinen Taru
Widgren Joonas

9D
Iv. Sirpa Määttä

Ahonen Juho
Aitta Nina
Aromaa Henriika
Blomster Pipsa
Illikainen Enni
Kilpeläinen Ville-Valtteri
Konttiokari Eliel
Kurvinen Tuomas
Kyllönen Jenni
Kyllönen Kasper
Kyröläinen Henna-Maarit
Miettunen Rasmus
Näyhä Emmi
Pekkala Janne
Rantsi Valtteri
Sinisammal Salla
Tulinen Tomi
Uhlgren Laura
Vanninen Henna
Ylinampa Markus

Lukion opiskelijat 2014–2015

2014A ro. Ari Heimonen

Abebe Johannes
Ainonen Alisa
Anttila Anni
Autio Juho
Ferraro Sofia
Haaraniemi Aino
Hanhela Jani
Heikkala Eveliina
Hälinen Kaarin
Iisakka Santeri
Karjalainen Elina
Korhonen Jenni
Kudjoi Tuomas
Kylmänen Tiia
Lahdenperä Ville
Laitinen Tuomas
Lehtihalmes Iina
Merkkiniemi Jenna
Moilanen Salla
Mustajärvi Kerttu
Nevanperä Joonas
Niemelä Maiju
Palukka Senni
Pussinen Jyri
Pälve Laura
Sanmori Davide
Sääskilähti Auri
Talvila Perttu

2014B ro. Kari Pekka Lapinoja

Alenius Kerttu
Al-Sanati Johan
Asheesh Sherin (1)
Haapalainen Jesse
Hanhela Inka
Heikkilä Iida-Liisa
Heinonen Vertti
Herzig Aleksis
Joensuu Veeti
Jyrkkä Jaakko
Kosamo Josefiina
Kukkola Sami
Könönen Anni
Lahtinen Juho
Lias Lauri
Metsävainio Sofia
Moilanen Venla
Mätäsaho Emilia
Nikula Hanna
Paakkola Pauli
Piippo Iina
Rantala Elias
Remes Anna
Savolainen Jesse
Tervahauta Aleksis
Tiiri Janika
Tolonen Tuomas
Vainikka Elisa
1) eronnut 27.10.2014

2014C ro. Katrimaija Lehtinen-Itälä

Anttila Eero
Ferraro Anna
Fujisaki Nanami (1)
Halonen Tommi
Hannuniemi Emma

Herajärvi Meeri
Hyvärinen Tero
Jääski Jonna
Komulainen Iida
Koskelainen Konsta
Kostiniuk Daria
Kuusikko Juho
Laitinen Heikki
Latva-aho Jenni
Miettunen Jasmin
Morina Kristina
Nakamura Meyu
Niva Veera
Pesonen Nico
Pyttynen Lotta
Räisänen Alina
Salmi Mirko
Sutinen Ossi
Tikkanen Johannes
Tomberg Venla
Välimäki Milla
1) vaihto-opiskelija

2013A ro. Matti Ojakoski

Alavuotunki Milla
Alin Kalle
Auno Marjut
Haapasalo Simo
Hautamäki Jenni
Haverinen Tuomas
Hiitola Santeri
Isoaho Ninni
Jääskeläinen Sonja
Karjalainen Roope
Karppinen Katariina
Kuivamäki Katariina
Kynsilehto Tatu
Lehtonen Aleksis
Lilius Väinö
Lukkari Susanna
Nissinen Minna
Nykänen Tatu
Pitkänen Teemu
Rajala Joonas
Ryhänen Emma (1)
Sipilä Reeta
Sun Jialiang
Tihinen Henna
Tirkkonen Juuso
Viitala Emmi
Väyrynen Ville
1) vaihdossa

2013B ro. Juha Santalo

Asiala Simo
Autio Jenna
Haapala Sonja
Heikkinen Aleksanteri
Hietaniemi Elias
Huttunen Jesse
Juntunen Veera
Kallio Emma
Keränen Sampo
Kestilä Olli
Kylmänen Aure
Lapinkangas Jaakko
Leinonen Ville
Lind Väinö

Mahlakaarto Emilia
Piukkula Topias
Pospiech Teea
Remes Sampo
Riipinen Anna
Sainio Jenna
Spets Hanna
Suuronen Sakari
Toivonen Heini
Tolonen Aleksis
Väisänen Marikki

2013C ro. Sirkku Leppilähti

Backman Saana
Eilola Panu
Harja Niina
Hautajärvi Joel
Ikäheimo Jenna-Reetta
Järveläid Kristiina
Järvelä Jonne
Kandelberg Veera
Kesti Jan
Knuutinen Julia
Korhonen Karri
Lauri Topias
Liedes Jarkko
Loukkola Joel
Loukusa Salla
Pekkala Voitto
Punkerit Laura
Punkerit Noora
Routavaara Niina
Röning Janne
Suhonen Emilia
Taskinen Vili (1)
Tuominen Erika
Uhlgren Tommi
Uusitalo Julia
Wärme Laura
1) vaihdossa

2012A ro. Anna-Leena Ahlfors- Juntunen

Ahoranta Juho
Brunni Miia
Heikkinen Mikael
Hietala Pauliina
Hiljanen Emmi
Hirvaskoski Hilla
Iisakka Oskari
Jankkila Johan
Jokelainen Jere
Juntti Kaisa
Kaasila Mikko
Kanniainen Essi
Kelhä Juuso
Kärkkäinen Sanna
Lappalainen Roope
Launimaa Petri
Lindvall Nea
Lohvansuu Klaus
Lumiaho Minna
Löytynoja Suvi
Martikainen Ville
Niemi Aleksis
Schroderus Santeri
Sipola Juho-Pekka
Spärman Santeri
Tauriainen Juuso

Vehkala Veera

**2012B
ro. Pekka Vaaraniemi**

Baringi Riitta
Haipus Roosa-Maria
Havana Essi
Impola Tia
Isokoski Pauliina
Kaarela Miro
Karsikko Jaakko
Korkala Matias
Lauri Tommi
Lukkarila Elmeri
Luosujärvi Taru
Myllylä Eemeli
Mähönen Iida (1
Nakamura Ayane
Paakkola Olli
Rautiainen Saara
Rautio Jori
Ruokolainen Topias
Saviniemi Erika
Sipilä Jere
Sova Mari
Still Anna
Sunila Carlos
Tarkiainen Linda
Taskinen Hannele

Tolonen Ville
1) eronnut 19.2.2015

**2012C
ro. Jari Honkanen**

Aho Miia
Erkkilä Anni-Kreetta
Haasala Henri
Hanhela Samu
Heikkinen Eemeli
Heinonen Roosa
Hietala Emilia
Häyrynen Tiia
Ilmarinen Dani
Järvitalo Riikka
Kaarela Katja
Kallinen Hanna
Kangas Stiina
Kangasharju Jyri
Kärkkäinen Heini
Kömi Henna
Lehtinen Joonas
Maaninka Laura
Orava Ville
Piiippo Eemeli
Ruka Paavo
Sarkkinen Henri
Savela Sami
Seppänen Hanna-Maria

Snäre Ronja
Taipaleenmäki Jenni
Tikkanen Jasmin
Uusimäki Kaisa
Väisänen Aki

**2011A
ro. Kirsi Peltonen**

Hiitola Petteri
Huhtala Essi

**2011B
ro. Matti Hasari**

Jylhänniska Milja
Lämsä Timo

**2011C
ro. Eija Paasi**

Haapalainen Juuso
Juntunen Leo
Naumanen Saana
Pönkkö Toni

**2010B
ro. Kari Pekka Lapinoja**

Myllyneva Arttu

Lukuvuoden aikana seuraavat opiskelijat suorittivat luokanopettajan tutkintoon vaadittavan opetusharjoittelun:

Ahola Kaisa
Ahola Severi
Ainesmaa Maiju
Alakärppä Anton
Alho Kati
Alikoski Maria
Aspi Osmo
Cilla Lohi
Eero Eliisa
Errajia Jaana
Esko Anni-Riikka
Goman Sanna
Haapakoski Marianna
Haapasalo Antti
Hautala Iina
Heikkinen Noora
Heikkinen Sanna
Heiskanen Kristiina
Helttunen Jyri-Petteri
Hihnala Janika
Hilli Samu
Hooli Veera
Huhtala Elias
Huhtala Elina
Huttunen Marika
Huuha Jenni
Häkkiä Veera
Häkli Jussi
Hälikkä Riikka
Hänninen Saija
Jansson Anni
Jokela Milla
Junttila Maija
Junttila Maria
Juntunen Marika
Kaitera Pia
Kallio Martti
Kallio Sakari
Karpainen Sari
Karsikas Henna

Karvonen Kaisa
Kaurala Antti
Kaurala Elisa
Keskinen Jonna
Keskitalo Anu
Kesäniemi Markus
Kettunen Sanna
Kinnunen Anna-Kaisa
Kirstinä Anu
Kivari Anna-Mari
Kiviniemi Jenny
Koivisto Aino
Koivisto Aki-Oskari
Korpela Satu
Korva Jonna
Koskela Katariina
Koutaniemi Maaria
Kouvala Jenni
Kukkola Kiira
Kulojärvi Tuija
Kuusijärvi Krista
Körkkö Hanna-Maria
Laakko Eveliina
Laitinen Viivi
Lappalainen Silja
Leinonen Anne
Leinonen Margit
Levón Joonas
Liikanen Teppo
Liimatta Sini-Maria
Lindell Joonas
Lindela Teemu
Liukko Karoliina
Loukola Annukka
Luhtasela Mikko
Lukkari Milla
Lähtevänoja Olli
Malmipuro-Kärsämä Ulla
Marin Sara
Melvaskoski Anne-Leena

Mentilä Anriikka
Metsävirta Maisa
Moilanen Iris
Moilanen Merja
Myyryläinen Iina
Mäkikangas Marjukka Ilona
Määttä Reea
Nevala Minna
Nevala Pia
Niskanen Petri
Numminen Ella
Ojakoski Janne
Paakkari Marianna
Palola Marketta
Paloniemi Jukka-Pekka
Partanen Emmi
Perälä Heikki
Peränen Mirka
Pääkkönen Piia
Pöykkö Leena-Maija
Rahkonen Nina
Rankinen Noora
Ranta Saara
Ranta-Nilkku Elina
Rantavuoma Kati
Rautio Sallariina
Rautio Timo
Repo Pipsa
Rumapea Katri
Ruohomäki Antti
Rydman Satu
Rönkkömäki Minna
Saarinen Emilia
Sassali Tiina
Savela Annariikka
Saviluoto Henna
Seppälä Esko
Sihvonen Susanna
Siitonen Liisa
Similä Juho

Soanjärvi Nuppu
Svärd Elisa
Särkelä Marjo
Särkimäki Aapeli
Sääskilahti Mari
Tervo Tanja
Toivanen Tiina
Toivonen Elisa

Tolonen Sami
Tuhkala Anne
Tuovila Terhi
Tynkkynen Sebastian
Töyrälä Siiri
Wahlberg Johanna
Vainikainen Henni
Valli Annemari

Varila Emma
Viinikka Jukka-Pekka
Virkkala Jaana
Virta Hanna
Vuoti Maria
Väisänen Lasse
Vääräniemi Susanna

Opetusharjoittelijat 2014–2015

Syventävä harjoittelu

Biologia

Asikainen Elina
Heiskanen Karoliina
Juntunen Sini
Kainulainen Aila
Kari Mervi
Merihaara Ulla
Puoskari Viivi
Pyysalo Aura
Saarnio Erik
Sillanpää Anni

Englanti

Hämäläinen Elina
Kallunki Kari-Pekka
Karppinen Saana
Kestilä Suvi-Tuulia
Kuittinen Antti
Laitinen Annika
Leinonen Rita
Pasanen Arttu
Rundgren Jonne
Tervo Hanna-Elina
Vuolteenaho Anne
Vuorenmaa Eeva
Id Leena
Kanervo Panu
Karvonen Senni
Marjakangas Emma

Historia ja yhteiskuntaoppi

Alajoki Riikka
Halmi Anssi
Hautala Aleksis
Honkonen Lassi
Keränen Heikki
Koukkula Jari
Kyyrönen Laura
Mikkonen Ville
Nousiainen Siiri
Pietilä Jutta
Tervonen Joakim
Vartiainen Piia-Mari
Yliviuhkola Riku
Yläjussila Lauri

Maantiede

Hemmilä Anna Kaarina
Jokinen Essi Ilona
Karikyö Katariina Emma Emilia
Kivelä Mikko Matias
Mäenpää Hanne Mari
Ohvanainen Pinja Olivia
Poutiainen Kati Johanna
Salminen Henriikka Maija Sofia
Savilampi Ville Petteri
Tervola Sara-Juulia

Matemaattiset aineet

Haapala Rosa-Maria
Heinonen Mikko
Hienonen Sami
Hietalahti Niko
Hiltunen Marko
Holpainen Miikka
Honkanen Ella
Ervasti Anu
Isosalo Antti
Johansson Linda
Juhola Riikka
Jylhä Janne
Jyrkäs Juha
Karvonen Eero
Kauppila Henri
Kinnunen Anne-Elina
Korppinen Laura
Lauhikari Riina
Lillstrang Miia
Lindfors Nea
Lämsä Jukka
Matilainen Katja
Niskanen Jakke
Nurmi Tarja
Peltola Maija
Pesonen Tuula
Rousu Markku
Savola Mikko
Tuomela Anu
Tuomela Johannes
Tölli Jenni

Musiikki

Hirvelä Essi-Noora
Jokiperä Kaisa
Keto-oja Jarno
Mattila Jaakko
Mustakallio Heikki
Palovaara Kerttuli
Peuna Nelli
Puumala Virva
Pöyhtäri Emmi-Lotta
Ruotsalainen Emmi

Ruotsi

Isomaa Mikko
Kuittinen Erika
Kylmäoja Sanni
Lukkari Anniina
Männikkö Anni
Rahkonen Natalia
Ritola Tiina
Sjöblom Ronda
Tiittanen Sanna
Tuovinen Juho
Viippola Hanna-Maria

Saame

Pulskala Unna-Maari
Rasmus Serge

Saksa

Garcia Aspegren Laura
Maijala Aino
Ohtamaa Marjo
Polet Pauliina
Possehl Anneke

Äidinkieli ja kirjallisuus

Höyhtyä Hilla-Maria
Juuso Tiia-Maria
Karppinen Pauliina
Koskela Essi
Koskela Sanna
Kuuluvainen Helena
Kyyrönen Veera
Leinonen Kaisa
Niva Laura-Sisko
Lämsä Minna
Miettinen Tarja
Mikkonen Laura
Niemelä Eeva-Kaisa
Piltonen Saana
Pulkinen Essi
Pöykyö Susanna
Rajala Elina
Takkula Merja
Vänninen Suvu

Perusharjoittelu

Biologia

Haapakoski Joni
Hannila Antti
Husso Aleksis
Karikko Noora
Kotka Sara
Leinonen Sanna
Nikkanen Vilma
Remes Heini
Rinta-Runsala Leena
Wilenius Emmi

Englanti

Heikura Juuso
Karjala Matti
Kämäräinen Laura
Lehtelä Elisa
Manninen Heli
Metsäperä Heli
Parviainen Kalle
Pyhäjärvi Iiro
Roivainen Jenni
Romppainen Joel
Saastamoinen Heikki
Savilampi Henri
Snäre Jenni
Tornberg Ossi
Tuomaala Katrin

Historia ja yhteiskuntaoppi

Hautamäki Riitta
Hilke Hannes
Laakso Emmi
Lukkarinen Elina
Mikkonen Juha
Oikarinen Iiro
Oja Tuulikki
Raudaskoski Heikki
Rissanen Joni
Räsänen Minna
Rönkkö Sami
Simi Theresia
Tapaninen Miika
Tuovinen Ossi-Pekka
Yliranta Ukko-Pekka

Maantiede

Nikulainen Katri
Nivakoski Annika
Riukulehto Tulina
Seppänen Marjo
Similä Kirsi
Simonen Mari
Snåre Henna
Tiiro Anika
Tolvanen Tiina
Tuomivaara Iina

Matemaattiset aineet

Alaräsänen Johanna
Alve Maria
Asilainen Tero
Eklund Petri
Eskola Jimi
Grekula Senni
Hallikainen Heidi

Heikka Anna
Hietamäki Anna-Helena
Huuha Matti
Häkli Riku
Hänninen Juuso
Joki-Erkkilä Jenna
Kemppainen Sanna
Klemola Janne
Korpi Maarit
Kytömaa Karri
Laakso Oona
Liljeblad Mia
Narkilahti Janne
Paukkeri Matleena
Peräkylä Mikael
Pohjola Markku
Siljander Jarna
Stenudd Johanna
Säkkinen Tero
Tuomaala Tapio
Vainio Mikko
Veres Reka

Ruotsi

Ervasti Maarit
Huhtalo Maria
Katajikko Suvi
Laukkanen Nina
Niva Maija
Rautio Mía
Salonurmi Laura
Rantala Annukka
Sissala Virpi

Saame

Lehtola Henna
Magga Solja
Mustonen Risten

Saksa

Meskus Elina
Peitso Miika
Pelo Aino-Marja

Äidinkieli ja kirjallisuus

Arstio Sonja
Hautala Anniina
Henttunen Jenni
Holma Sara
Hurskainen Kati
Juntunen Anne-Marie
Korpjärvi Helka-Maaria
Korri Riikka
Lassila Henrik
Liiti Annika
Läspä Marika
Meriläinen Johanna
Norrback Anna-Kristiina
Piri Olli-Juhani
Pohjola Eeva
Säärelä Jenna
Tiiro Noora
Vanhasalmi Hanna-Mari

Stipendit ja hymypatsaat, Koskela

Kirjalahjat 1. luokille ja VALO-luokalle

- 1a Maiju Kinnunen
- 1b Touko Blom
- VALO Milad Khawari

Vanhempaintoimikunta Kimpan reilun kaverin stipendit

- 2a Vernerinen Kareinen
- 2b Ellinora Findlay
- 4a Mette Mertala
- 4b Valtteri Sauvola
- VALO Marianna Osipova

Koskelan Sirpakoiden stipendit

- 3a Evelina Archer
- 3a Aku Rousu
- 3b Siiri Heikkinen
- 3b Eelis Karhu

Hymypatsaat

- 5a Sanni Launonen
- 5a Henrik Pelkonen
- 5b Sofia Tauriainen
- 5b Oskari Mäenpää

Kirjallisuusdiplomit

- 6a Sanni Harju
- 6b Leo Koljonen
- 6b Valtteri Kuorilehto
- 6b Jerry Nguyen

Kohinastipendit

- 5b Jenna Poropudas
- 5b May Y

Norssin stipendit

- 6a Ossi Alha
- 6a Sanni Harju
- 6a Minttu Juntunen
- 6a Viivi Korpela
- 6b Gabriel Archer
- 6b Maija Korpi
- 6b Jerry Nguyen
- 6b Sara Ylimaunu

Stipendit, Linnanmaa vuosiluokat 0–6

Kirjastipendit

- 0–2 Aku Kettunen
- 1ab Inka Saastamoinen
- 1ab Unna Rikberg
- 1–2 Ronja Mäkivierikko
- 2a Aada Hylkilä
- 2b Iida Ryhänen
- 3a Miku Lukinmaa
- 3b Eeva-Liisa Kaikkonen
- 3–4 Atte Rusanen
- 4a Francesco Ferraro
- 4b Jonna Kämäräinen
- 4c Mikael Tuohimaa
- 5a Henna ja Pauliina Anttila
- 5b Mikael Hallikainen
- 5–6 Niklas Paimen
- 6a Anni Kujala
- 6b Essi Huttunen

7. luokalle siirtyvien stipendit

Rehtori Erkki Vilpan stipendirahasto: Viivi Väisänen (6a)
Koulun stipendirahasto: Saku Vanninen (6b)
Lotta Leinonen (5–6)

Stipendi kirjallisuuden harrastamisesta (Anja Lindhin myöntämä)
Alma Nevala (6a)
Jenna Einonen (5–6)

Lukustipendi (Vuokko Kankaan myöntämä)
Viola Väyrynen (6a)

Stipendi englannin kielestä ja kirjallisuudesta (Johanna Stevensonin myöntämä)
Anh Thu Nguyen (6b)
Anni Pikkarainen (5–6)

Stipendi ranskan kielestä
Gabrina Slewa (5a)

Kuoro-stipendi (Kirsti Karhumaan myöntämä)
Salla Hietaniemi (6b)
Sanni Kerttula (6a)

Oulun alueen teknisten aineiden opettajat ry:n stipendi
Verna Kilpeläinen (6b)

Edellä mainitut stipendit olivat tiedossa toimintakertomuksen painoon mennessä.

Vuosiluokkien 7–9 ja lukion stipendit julkistetaan erillisessä liitteessä.

Tiedotuksia

Yhteisvalinnan perusteella lukion 1. vuosiluokalle hyväksytyt saavat tiedon valinnastaan kirjeitse kotiin aikaisintaan 11.6.2015. Lukioon hyväksytyjen opiskelijoiden on vahvistettava lukiopaikan vastaanottaminen jättämällä alkuperäinen peruskoulun päättötodistus lukion kansliaan mahdollisimman pian valintakirjeen saatuaan, kuitenkin viimeistään torstaina 25.6.2015 klo 13.00 mennessä.

Lukion kurssien uusintakuulustelu on maanantaina 17.8.2015 klo 8.15. Korotuskuulustelu on maanantaina 24.8.2015 klo 8.15. Ilmoittautuminen molempiin kuulusteluihin on tehtävä viimeistään kuulustelua edeltävänä keskiviikkona opintotoimistoon.

Syksyn ylioppilastutkintoon on ilmoitauduttava viimeistään ma 25.5.2015 kirjallisesti lukion opintotoimistoon. Perusmaksu on 14 euroa ja koekohtainen maksu 28 euroa. Koemaksuista lähetetään lasku. Ilmoittautuminen on sitova. Jos kokeeseen ei osallistu, tulkitaan koe hylätyksi.

Syksyn 2015 ylioppilastutkinnon koepäivät:

Kuuntelukokeet

ma 7.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä

ti 8.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä

ke 9.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä

Kirjalliset kokeet

pe 11.9. äidinkieli, tekstitaidon koe

ma 14.9. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia

ke 16.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä

pe 18.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä

ma 21.9. äidinkieli, esseekoe

ke 23.9. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä

pe 25.9. uskonto, elämäntietä, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto

ma 28.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä

Uusi lukuvuosi 2015–2016 alkaa keskiviikkona 12.8.2015 klo 9.00 perusasteen vuosiluokilla 0–7, 8.–9. luokilla klo 11.00 ja lukiolla klo 10.00, lukion aloittavilla klo 9.30. Lukuvuoden alkaessa jokaisen oppilaan on oltava läsnä. Syysloma pidetään 19.–23.10.2015, joululoma 21.12.2015–6.1.2016 ja talviloma 7.3.–11.3.2016.

